

**LIELUPĒS, VENTOS IR DAUGUVOS UPIŅ BASEINŅ
RAJONŅ VALDYMO PLANŅ PARENGIMAS**
pirkimo numeris: 68468

PROJEKTO VEIKLŅ REZULTATAI
VI DALIS

VISUOMENĒS INFORMAVIMAS IR
DALYVAVIMAS

2010 m. rugsĕjis

5.1. ORGANIZUOTI SUINTERESUOTŲ IR/AR SU VANDENS VALDYMU SUSIJUSIŲ INSTITUCIJŲ TYRIMĄ (APKLAUSĄ AR KT.) DĒL REIKALINGŲ TEORINIŲ IR PRAKTINIŲ MOKYMŲ VANDENS TELKINIŲ MONITORINGO MĒGINIŲ ĒMIMO METODIKOS, VANDENS KOKYBĒS IR KIEKYBĒS DUOMENŲ ANALIZĒS, VANDENS KOKYBĒS MODELIAVIMO, INSTITUCINIO STIPRINIMO AR KITOSE AKTUALIOSE SRITYSE BEI JŲ APIMTIES.....	3
5.2. ORGANIZUOTI MOKYMUS NUSTATYTOMS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ MONITORINGO MĒGINIŲ ĒMIMO METODIKOS SRITYJE NUSTATYTOMIS APIMTIMIS (KOKYBĒS ELEMENTAI, PARAMETRAI IR KT.)	7
5.3. ORGANIZUOTI MOKYMUS NUSTATYTOMS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS PAVIRŠINIŲ IR POŽEMINIO VANDENS KOKYBĒS IR KIEKYBĒS DUOMENŲ ANALIZĒS SRITYJE NUSTATYTOMIS APIMTIMIS	9
5.4. ORGANIZUOTI MOKYMUS NUSTATYTOMS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS PAVIRŠINIŲ IR POŽEMINIO VANDENS KOKYBĒS MODELIAVIMO SRITYJE.....	9
5.5. ORGANIZUOTI SEMINARUS NUSTATYTOMS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO STIPRINIMO SRITYJE NUSTATYTOMIS APIMTIMIS	10
5.6. ORGANIZUOTI SEMINARUS/MOKYMUS NUSTATYTOMS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS KITOSE IDENTIFIKUOTOSE AKTUALIOSE SRITYSE NUSTATYTOMIS APIMTIMIS.	13
6.3. INFORMUOTI VISUOMENĒ/ UBR KOORDINAVIMO TARYBAS APIE PARENGTUS UBR VALDYMO PLANŲ IR PRIEMONIŲ PROGRAMŲ PROJEKTUS.	55
6.4. ORGANIZUOTI DISKUSIJAS SU KIEKVIENA VENTOS, LIELUPĒS IR DAUGUVOS UBR KOORDINAVIMO TARYBA, SVARSTANT UBR VALDYMO PLANŲ IR PRIEMONIŲ PROGRAMŲ PROJEKTUS, PATVIRTINTUS SU I TARPINE ATASKAITA;	56
6.4.1. <i>Susitikimas su vandens problemu taryba</i>	60
6.4.2. <i>LielupĒs valdymo plans skirtas visuomenei</i>	60
6.5. BENDRADARBIJANT SU AAA IR LGT TEIKTI SUINTERESUOTOMS MINISTERIJOMS IR UBR KOORDINAVIMO TARYBOMS SVARSTYTI UBR PRIEMONIŲ PROGRAMI IR VALDYMO PLANŲ PROJEKTUS.....	82
6.6. PARENGTI INFORMACINIUS LEIDINUKUS IR VIDEO MEDŽIAGĀ APIE VANDENS APSAUGĀ IR PARENGTUS GALUTINIUS VENTOS, LIELUPĒS IR DAUGUVOS UBR VALDYMO PLANUS.	89
6.7. PRISTATYTI GALUTINIUS VENTOS, LIELUPĒS IR DAUGUVOS UBR VALDYMO PLANUS IR PRIEMONIŲ PROGRAMAS VISUOMENEI IR SUORGANIZUOTI 3 PRISTATYMO KONFERENCIJAS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS (PO 1 KIEKVIENAMĒ UBR).	90

5 UŽDAVINYS: SUSTIPRINTI INSTITUCINIUS PAJĖGUMUS VANDENS VALDYMO UBR PAGRINDU SRITYJE.

5.1. ORGANIZUOTI SUINTERESUOTŲ IR/AR SU VANDENS VALDYMU SUSIJUSIŲ INSTITUCIJŲ TYRIMĄ (APKLAUSĄ AR KT.) DĖL REIKALINGŲ TEORINIŲ IR PRAKTINIŲ MOKYMŲ VANDENS TELKINIŲ MONITORINGO MĖGINIŲ ĖMIMO METODIKOS, VANDENS KOKYBĖS IR KIEKYBĖS DUOMENŲ ANALIZĖS, VANDENS KOKYBĖS MODELIAVIMO, INSTITUCINIO STIPRINIMO AR KITOSE AKTUALIOSE SRITYSE BEI JŲ APIMTIES

Pirmiausia kartu su AAA atsakingais specialistais buvo parengtas mokymų poreikio klausimynas (priedas), apimantis klausimus dėl reikalingų teorinių ir praktinių mokymų vandens telkinių monitoringo mėginių ėmimo metodikos, vandens kokybės ir kiekybės duomenų analizės, institucinio stiprinimo ar kitose aktualiose srityse. Parengtas klausimynas buvo išsiuntinėtas šioms institucijoms:

- Lietuvos hidrometeorologijos tarnybai
- Lietuvos geologijos tarnybai
- Jūrinių tyrimų centrui
- Regionų aplinkos apsaugos departamentams (Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Utenos, Vilniaus).

Darbo tvarka klausimynas buvo pateiktas ir atskiriems AAA departamentams bei skyriams. Klausimynas, papildytas klausimais susijusiais su požeminiu vandeniu, taip pat buvo pateiktas Lietuvos geologijos tarnybai, tačiau ši institucija jokių pageidavimų dėl mokymų organizavimo nepateikė. Visos kitos institucijos atsiuntė užpildytus klausimynus. Apibendrinta jų analizė pateikiama 5.1.1 lentelėje.

Klausimyne suinteresuotų institucijų buvo paprašyta pateikti siūlymus dėl mokymų organizavimo kitose, klausimyne neidentifikuotose aktualiose srityse, pasiūlyti papildomas mokymų temas. Gauti siūlymai apibendrinti 5.1.2 lentelėje.

5.1.1 lentelė. Mokymų poreikio klausimyno rezultatų suvestinė.

Mokymų tema	Mokymų turinys	Institucija, dalyvių skaičius											
		AAA	Alytaus RAAD	Kauno RAAD	Klaipėdos RAAD	Marijampolės RAAD	Panevėžio RAAD	Šiaulių RAAD	Utenos RAAD	Vilniaus RAAD	JTC	LHMT	Iš viso dalyvių
1.1. Fizikiniai-cheminiai parametrai ir pavojingos medžiagos	Teorinis seminaras, kurio metu pristatomi fizikiniai-cheminiai parametrai ir pavojingos medžiagos kaip vandens telkinių būklės indikatoriai, teršalų patekimo į vandens telkinius šaltiniai, medžiagų transformacija ir migracija paviršinių vandens telkinių vandenyje ir dugno nuosėdose	19	2	4	-	3	6	2	5	5	5	-	51
1.2. Paviršinių vandens telkinių biologiniai elementai	Teorinis seminaras, kurio metu pristatomi biologiniai elementai kaip vandens telkinių būklės indikatoriai	18	2	3	-	-	5	2	4	5	3	-	42
1.3. Paviršinių vandens telkinių hidromorfologiniai elementai	Teorinis seminaras, kurio metu pristatomi hidromorfologiniai ir morfologiniai elementai kaip vandens telkinių būklės indikatoriai	11	3	3	-	-	5	3	4	4	4	2	39
1.4. Upių vandens mėginių ėmimo teoriniai- praktiniai mokymai	1.4.1. Hidrologinių, fizikinių-cheminių ir morfologinių parametrų	11	2	3	-	3	2	2	3	2	4	-	32
	1.4.2. Biologinių parametrų – makrozoobentosos ir fitobentosos	17	2	3	-	3	2	2	3	2	4	-	38
1.5. Ežerų ir tvenkinių vandens mėginių ėmimo teoriniai- praktiniai mokymai	1.5.1. Hidrologinių, fizikinių-cheminių ir morfologinių parametrų	12	2	3	-	-	-	-	3	2	4	-	26
	1.5.2. Biologinių parametrų – fitoplanktonas, zooplanktonas, makrozoobentosas	17	2	3	-	-	-	-	3	2	4	-	31
	1.5.3. Mėginių ėmimo darbų saugos reikalavimai	6	2	3	-	-	-	-	3	2	4	-	20
2.1. Paviršinių vandens telkinių būklės vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Upių ekologinės būklės vertinimas; • Ežerų ir tvenkinių ekologinės būklės vertinimas; • Labai pakeistų ir dirbtinių vandens telkinių ekologinio potencialo vertinimas; • Paviršinių vandens telkinių cheminės būklės vertinimas 	12	3	1	2	-	2	3	5	3	5	-	36
2.2. Monitoringo duomenų analizė	Monitoringo duomenų praktinė-statistinė analizė, interpretavimas (pasiskirstymo priklausomybė nuo sezoniškumo, ryšiai tarp parametrų verčių, taršos įtakos nustatymas ir pan.)	13	3	1	2	-	2	3	4	3	6	-	37

5.1.2 lentelė. Pasiūlymai dėl papildomų mokymų temų.

Mokymų tema	Mokymų turinys	Pasiūlusi institucija	Dalyvių skaičius	Sprendimas dėl mokymų organizavimo	Pastabos
<i>Priemonių ir vandensaugos tikslų nustatymo ekonominė analizė (tame tarpe įvairūs kaštų-naudos analizės metodai, kaštų efektyvumo, mokumo, alternatyvių finansavimo šaltinių analizės ir kt.)</i>	1) BVPD reikalavimai 2) teorinės ekonominės analizės galimybės 3) Lietuvoje siūlomos/atliekamos analizės	AAA UBVD	8	Atskiras 0,5 dienos seminaras AAA darbuotojams	Numato-mas lektorius - Pierre Strosser
<i>Nuotekų dumblo mėginių ėmimo mokymai</i>		AAA UBVD		Šį klausimą įjungti į mokymų 1.4.1 tematiką	Tikslinė grupė: RAAD - VAKS; AAA Operatyvi-nis skyrius
<i>Europos vandens informacinė sistema (WISE) ir web aplikacijų panaudojimo galimybės</i>	Teorinis-praktinis seminaras, kurio metu supažindinama su monitoringo tinklo ir vandens telkinių kokybės atvaizdavimo priemonių (nemokamų web aplikacijų Google Earth, Google Maps ir kt.) galimybėmis ir Europos vandens informacine sistema (WISE)	AAA VMVS	16	Šį klausimą įjungti į mokymų 2.2 tematiką	
<i>Tarpinių ir pakrantės vandenų ekologinės būklės vertinimas</i>		JTC	6	Šį klausimą įjungti į mokymų 2.1 tematiką	Klausimą nagrinėti seminaro pabaigoje
<i>Teisinis pagrindas (akreditavimas ar atestavimas) mėginių ėmimo srityje</i>	1. Siūlome seminarą, kuriame būtų analizuojami juridiniai klausimai dėl įteisinimo imti mėginius, išduodant leidimus, atestatus ar kitą dokumentą, šiems darbams atlikti.(kaip ir tyrimams atlikti- kur leidimus išduoda AAA ATD). 2. Taip pat ir tema "Laboratorijų vadybos sistema" Pagal LST EN ISO/ IEC 17025:2006 reikalavimus, ypač auditų atlikimo srityje.	Alytaus RAAD		Mokymų neorganizuoti, nes tai ne projekto tema ir kompetencija	
<i>Planuojamos ūkinės veiklos poveikio vandens telkiniams vertinimas</i>		Panevėžio RAAD		Šį klausimą įjungti į mokymų 2.1 tematiką	

Mokymų tema	Mokymų turinys	Pasiūlusi institucija	Dalyvių skaičius	Sprendimas dėl mokymų organizavimo	Pastabos
<i>Ežerų ekologinės būklės pokyčiai ir taikytinos priemonės</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Neigiami ekologinės būklės pokyčiai ežeruose, nepatiriančiuose tiesioginės taršos poveikio; • Procesai ir jų priežastys giliuose stratifikuotuose ežeruose: deguonies stoka gilesniuose sluoksniuose, žuvų (pvz. seliavų) kritimas vasarą; • Masinis siūlinių dumblių išplitimas ežerų litoralėje: priežastys, taikytinos priemonės. 	Utenos RAAD	3	Ši klausimą įjungti į mokymų 1.2 tematiką	

Išanalizavus užpildytus mokymų poreikio klausimynus bei gautus pasiūlymus dėl papildomų mokymų temų, buvo sudarytas preliminarus mokymų planas (5.1.3 lentelė). Šis planas aptartas su AAA atsakingais specialistais.

5.1.3 lentelė. Mokymų planas.

Mokymų bloko Nr.	Mokymų tema	Preliminari data ir dienų skaičius	Galima vieta
I.	1. Fizikiniai-cheminiai parametrai ir pavojingos medžiagos 2. Paviršinių vandens telkinių biologiniai elementai 3. Paviršinių vandens telkinių hidromorfologiniai elementai Paviršinių vandens telkinių (upių, ežerų, tarpinių ir pakrantės vandenų) ekologinės ir cheminės būklės vertinimas (1.1+1.2+1.3+2.1)	2009 m. balandžio mėn. antra pusė, 2-3 dienos	Vidurio Lietuva
II.	1. Upių vandens mėginių ėmimo teoriniai- praktiniai mokymai 2. Ežerų ir tvenkinių vandens mėginių ėmimo teoriniai- praktiniai mokymai Nuotekų dumblo mėginių ėmimo mokymai (1.4+1.5)	2009 m. birželio mėn. pradžia, 2 dienos	Molėtų r. (arti vandens telkinių ir nuotekų valyklos)
III.	1. Monitoringo duomenų analizė (2.2)	2009 m. balandžio mėn. pabaiga, 1 diena	Vilnius, „Best Western“
IV.	1. Priemonių ir vandensaugos tikslų nustatymo ekonominė analizė (3.1)	2009 m. gegužės mėn. pabaiga, 0,5 dienos	Vilnius, AAA

5.2. ORGANIZUOTI MOKYMUS NUSTATYTOMS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ MONITORINGO MĖGINIŲ ĖMIMO METODIKOS SRITYJE NUSTATYTOMIS APIMTIMIS (KOKYBĖS ELEMENTAI, PARAMETRAI IR KT.)

Pirmieji trys savarankiški, bet labai tarpusavyje tematiškai susiję, teoriniai mokymai, kurių metu buvo pristatomi paviršinių vandens telkinių ekologinės ir cheminės būklės bei labai pakeistų ir dirbtinių vandens telkinių ekologinio potencialo vertinimas, hidrologiniai, morfologiniai ir biologiniai elementai bei fizikiniai-cheminiai parametrai ir pavojingos medžiagos kaip vandens telkinių būklės indikatoriai, teršalų patekimo į vandens telkinius šaltiniai, medžiagų transformacija ir migracija paviršinių vandens telkinių vandenyje ir dugno nuosėdose, vyko balandžio 28-30 dienomis Kėdainių rajone.

Pirmąją mokymų dieną, balandžio 28-ąją, buvo organizuotas seminaras „Paviršinių vandens telkinių būklės vertinimas“, kurio darbotvarkė pateikiama 4 priede. Jame pranešimus skaitė bei praktinius mokymus pravedė dr. Tomas Virbickas, Ekologijos instituto Gėlųjų vandenų ekologijos sektoriaus vadovas, projekto pagrindinis ekspertas. Mokymuose dalyvavo virš 30 dalyvių iš Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo ir Aplinkos tyrimų departamentų, Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Utenos ir Vilniaus regionų aplinkos apsaugos departamentų (dalyvių sąrašas pateikiamas 5 priede).

Antrąją mokymų dieną, balandžio 29-ąją, buvo organizuotas seminaras „Paviršinių vandens telkinių hidromorfologinės charakteristikos, fizikinės-cheminės sąlygos ir biologiniai elementai kaip vandens telkinių būklės indikatoriai“, kurio darbotvarkė pateikiama 6 priede. Jame pranešimus, be dr. Tomas

Virbickas, dar skaitė. dr. Julius Taminskas, Geologijos ir geografijos instituto Klimato ir vandens tyrimų skyriaus vadovas bei dr. Aušrys Balevičius, UAB „Senasis ežerėlis“ direktorius. Mokymuose dalyvavo virš 45 dalyvių iš Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo ir Aplinkos tyrimų departamentų, Jūrinių tyrimų centro, Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos, Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Utenos ir Vilniaus regionų aplinkos apsaugos departamentų (dalyvių sąrašas pateikiamas 7 priede).

Trečiąją mokymų dieną, balandžio 30-ąją, buvo organizuotas seminaras **„Paviršinių vandens telkinių fizikiniai-cheminiai parametrai ir pavojingos medžiagos kaip vandens telkinių būklės indikatoriai“**, kurio darbotvarkė pateikiama 8 priede. Jame pranešimus kartu su dr. Aušriu Balevičiumi skaitė ir Zita Dudutytė, Baltijos aplinkos forumo aplinkosaugos ekspertė. Mokymuose dalyvavo virš 45 dalyvių iš Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo ir Aplinkos tyrimų departamentų, Jūrinių tyrimų centro, Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Utenos ir Vilniaus regionų aplinkos apsaugos departamentų (dalyvių sąrašas pateikiamas 9 priede).

Mokymų ciklo metu kiekvieno seminaro pabaigoje dalyviams buvo išdalintos specialios anketos, kuriose jie turėjo įvertinti renginio naudą, pranešimų svarbą, lektorių profesionalumą ir kitus mokymų aspektus. Pirmųjų trijų seminarų anoniminėse anketose pateikti apibendrinti vertinimo duomenys kartu su raštiškais dalyvių komentarais pristatomi 10 priede.

Ketvirtasis mokymų ciklo seminaras **„Tarpinių ir pakrantės vandenų ekologinės būklės vertinimas“**, kurio darbotvarkė pateikiama 11 priede, įvyko gegužės 21 d. Klaipėdoje. Jame pranešimus skaitė bei praktinę seminaro dalį pravedė dr. Darius Daunys - Klaipėdos universiteto Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo instituto vyresnysis mokslo darbuotojas, dr. Artūras Razinkovas - Klaipėdos universiteto Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo instituto vyresnysis mokslo darbuotojas ir dr. Valdemaras Žiliukas - Vilniaus universiteto Ekologijos instituto Jūrų ekologijos laboratorijos vyresnysis mokslo darbuotojas. Jame dalyvavo 17 dalyvių iš Jūrinių tyrimų centro bei Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento (dalyvių sąrašas pateikiamas 12 priede). Renginio vertinimo duomenys pateikti 13 priede.

Penktasis mokymų ciklo dviejų dienų seminaras **„Upių ir ežerų vandens ir dugno nuosėdų bei nuotekų dumblo mėginių ėmimo teoriniai-praktiniai mokymai“**, kurio darbotvarkė pateikiama 14 priede, įvyko birželio 11-12 d. Utenos r. Mokymų metu didžiausias dėmesys buvo skirtas praktiniams upių bei ežerų vandens mėginių ėmimo užsiėmimams Alaušo ež. bei Alaušos upėje, taip pat nuotekų dumblo mėginių ėmimo praktiniams užsiėmimams Utenos m. nuotekų valymo įrenginiuose. Tris tematiškai skirtingus praktinius užsiėmimus pravedė bei teorines paskaitas skaitė AAA ATD specialistai dr. Jonas Vanagas bei Daina Akinienė, taip pat dr. Kęstutis Arbačiauskas - Ekologijos instituto Hidrobiontų evoliucinės ekologijos laboratorijos vadovas, dr. Jūratė Kasperovičienė - Botanikos instituto Hidrobotanikos laboratorijos vyresn. mokslo darbuotoja, Ieva Paunksnytė - Vši Grunto valymo technologijos projektų administratorė ir dr. Julius Taminskas - Geologijos ir geografijos instituto Klimato ir vandens tyrimų skyriaus vadovas. Mokymų pradžioje dalyviai išklusė darbų saugos darbo vietoje, imant mėginius vandens telkiniuose, reikalavimus bei pasirašė darbų saugos žurnale (15 priedas). Mokymuose dalyvavo virš 50 dalyvių iš Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo ir Aplinkos tyrimų departamentų, Jūrinių tyrimų centro, Alytaus, Kauno, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Utenos ir Vilniaus regionų aplinkos apsaugos departamentų (dalyvių sąrašas pateikiamas 16 priede). Renginio vertinimo duomenys pateikti 17 priede.

5.3. ORGANIZUOTI MOKYMUS NUSTATYTOMS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS PAVIRŠINIŲ IR POŽEMINIO VANDENS KOKYBĖS IR KIEKYBĖS DUOMENŲ ANALIZĖS SRITYJE NUSTATYTOMIS APIMTIMIS

Dar vienas mokymų serijos seminaras „**Vandens monitoringo duomenų statistinė analizė**“, kurio darbotvarkė pateikiama 18 priede, vyko birželio mėn. 17 d. Vilniuje. Jo metu buvo perskaityti ne tik teoriniai pranešimai, bet ir praveisti praktiniai mokymai su Excel programine įranga, leidžiančia atlikti mažiau sudėtingus statistinius skaičiavimus bei vertinimus. Taip pat buvo pateikti sudėtingesni duomenų statistinio apdorojimo metodai, dirbant su programine įranga STATISTICA for Windows, taip pat dalyviams išdalintos namų užduotys darbui su šiuo programiniu paketu. Teorinius bei praktinius mokymus pravedė Lietuvos žemės ūkio universiteto Vandens ūkio ir žemėtvarkos fakulteto profesorius Arvydas Povilaitis. Šiuose mokymuose dalyvavo virš 40 dalyvių iš Aplinkos apsaugos agentūros Duomenų valdymo, Informacinių sistemų, Upių baseinų valdymo, Vandens monitoringo ir vertinimo bei Poveikio aplinkai vertinimo skyrių, Jūrinių tyrimų centro, Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Utenos ir Vilniaus regionų aplinkos apsaugos departamentų (dalyvių sąrašas pateikiamas 19 priede). Renginio vertinimo duomenys pateikti 20 priede.

Kitas mokymų ciklo seminaras „**Bendrosios vandens politikos direktyvos (BVPD) ekonominiai aspektai**“, kurio darbotvarkė pateikiama 21 priede, vyko birželio mėn. 29 d. Vilniuje. Jame pranešimus skaitė projekto ekspertai iš Prancūzijos (Pierre Strosser ir Owen Le Mat), Latvijos (Kristine Pakalniete) ir Lietuvos (Daiva Semėnienė). Seminare dalyvavo Aplinkos ministerijos Aplinkos strategijos ir Komunalinio ūkio departamentų, Lietuvos geologijos tarnybos bei Aplinkos apsaugos agentūros specialistai. (iš viso 18 dalyvių, 22 priedas).

Visiems mokymų dalyviams buvo įteikti pažymėjimai, patvirtinantys jų dalyvavimą vienos ar kitos tematikos mokymuose, nurodant mokymų trukmę ir laiką. Pažymėjimo pavyzdys pateikiamas 23 priede.

Po kiekvienų mokymų jų medžiaga (darbotvarkės, pranešimai, praktinės užduotys, nuotraukos iš renginių) buvo talpinama projekto tinklapyje adresu www.upiubaseinai.lt rubrikoje „Renginiai“ (24 priedas).

5.4. ORGANIZUOTI MOKYMUS NUSTATYTOMS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS PAVIRŠINIŲ IR POŽEMINIO VANDENS KOKYBĖS MODELIAVIMO SRITYJE.

Dėl riboto poreikio atskirų mokymų paviršinio ir požeminio vandens kokybės modeliavimo srityje nutarta neorganizuoti, tačiau projektas finansavo AAA Vandens monitoringo ir vertinimo skyriaus vyriausiojo specialisto Svajūno Plungės dalyvavimą 3 savaitių kursuose „Upės baseino modeliavimas“ Olandijoje. Jų metu buvo mokoma dirbti su modelių paketais RIBASIM, MODFLOW, MIKE SHE/MIKE 11 ir SWAT. Detalesnė informacija apie kursus pateikiama 2 priede. Svajūno Plungės ataskaita apie dalyvavimą kursuose pateikiama 3 priede.

Mokymų poreikio požeminio vandens modeliavimui nepareiškė nė viena apklausta institucija.

5.5. ORGANIZUOTI SEMINARUS NUSTATYTOMS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO STIPRINIMO SRITYJE NUSTATYTOMIS APIMTIMIS

Tarpinstituciniai mokymai, kuriuose dalyvavo 18 skirtingų aplinkosaugos institucijų atstovų, vyko lapkričio 10-11 d. Kernavėje. Mokymo dalyvių sąrašas pateikiamas 26 šios ataskaitos priede.

Mokymų metu buvo diskutuojamas gana platus probleminių klausimų spektras:

Probleminiai klausimai dėl vandens telkinių apsaugos reglamentavimo

- Nėra teisės akto, kuris tiesiogiai draustų keisti vandens telkinio kranto liniją ne saugomoje teritorijoje. Saugomų teritorijų įstatyme nurodyta, kad draudžiama keisti vandens telkinio kranto liniją saugomose teritorijose.
- Saugomų teritorijų įstatyme draustiniuose yra leidžiama atkurti kultūros paveldo objektus, nenumatant atvejų kada jų atkūrimas būtų negalimas.
- Nėra natūralios upės ir upės reguliavimo sąvokų.
- Dėl veiklos pelkėje reglamentavimo, neaišku, kas nustato pelkių naudmenas valstybinėje žemėje, kurioje nėra suformuoti žemės sklypai ir neregistruoti NT registre?
- LRV nutarime „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“ (toliau Specialiosios sąlygos) 24.1. punkte nurodyta, kad draudžiama keisti natūralių upių vagas, tačiau 124.4 punkte nurodyta, kad draudžiama įrengti tvenkinius ant natūralių upių be Aplinkos ministerijos leidimo. Nėra aiškus reglamentavimas, kada galėtų būti tvirtinami upių krantai, išskyrus stichinių nelaimių išvengimo atveju, taip pat kokiais atvejais turėtų būti pritariama tvenkinių įrengimui.
- Ar vandens telkiniams, kurie nėra upių, ežerų ir tvenkinių kadastro objektai turi būti nustatomos vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos ir zonos, kaip pvz.: upeliams, kurių ilgis trumpesnis nei 3 km arba baseino plotas mažesnis kaip 5 km².
- Nėra nustatyta teisė vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose rekreacijai, yra tik galimybė praeiti juosta, todėl žemių savininkai gali elgtis kaip nori.
- Specialiosiose sąlygose numatytas draudimas vandens telkinių apsaugos zonose auginant žemės ūkio kultūras, hektarui sunaudoti daugiau kaip 80 kilogramų azoto ir 15 kilogramų fosforo veikliosios medžiagos, jeigu skaičiavimų nenustatytos kitos ekologiniu požiūriu pagrįstos normos. Mėšlo tvarkymo dokumente nenumatoma tokia išimtis.
- Labai mažos baudos už Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ar pakrančių apsaugos juostų apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimus (įspėjimas arba bauda piliečiams nuo vieno šimto iki penkių šimtų litų ir bauda pareigūnams – nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio litų)
- Specialiosiose sąlygose esamose sodybose leidžiama mažesniu atstumu (turėtų būti minimalus reikalavimas, koku atstumu draudžiama) statyti gyvenamąjį namą bei jo

priklausinius (tvartas, garažas, lauko virtuvė, klėtis, daržinė, malkinė, asmeninio naudojimo pirtis, kurios bendrasis plotas ne didesnis kaip 25 kv. metrai, ir kt.), kai projektuose numatomos neigiamo poveikio aplinkai išvengimo priemonės, suderintos su Aplinkos ministerija.

- Specialiosiose sąlygose vandens telkinio juostoje ir zonoje draudžiama dirbti žemę, ardyti velėnas (išskyrus kultūrinių pievų atsėjimą, suderinus šį darbą su aplinkos apsaugos tarnybomis), ganyti gyvulius. Kasti žemę juostoje apribojimų nėra. Taip pat nėra apribojimų kasti žvyrą ar smėlį iš vandens telkinio kaip gamtos išteklių, nors tos veiklos metui yra pažeidžiama vandens telkinio vaga.
- Žemės sklypų formavimo taisyklėse numatyta, kad besiribojančių su valstybiniais vandens telkiniais žemės sklypų ribos nustatomos iki vandens. Toks sklypų formavimas daugeliu atvejų sukuria daug problemų, susijusių su dviguba (privacia ir valstybine) nuosavybe, nes vandens telkinių ribos nėra tiksliai nustatinėjamos kadastriniais matavimais, todėl vandens telkinio dalis pakliūva į privatų sklypą, kitos problemos kyla, dėl apsaugos juostose vykdomos veiklos, pvz.: tvoros ir kiti nelegalūs statiniai, kuriuos privačioje žemėje yra sunku pašalinti. Tikslinga būtų numatyti tokį teisinį reglamentavimą, kad aplink valstybinius vandens telkinius būtų neprivatizuojamos „buferinės juostos“.
- Žemės naudmenų keitimas. Ar visais atvejais pelkių keitimas į kitas naudmenas į vandenį ar kt. turi būti draudžiamas? Ar įrengiant didesnius vandens telkinius (kūdras, tvenkinius) kaip 0.5 ha turi būti atliekamos teritorijų planavimo procedūros ir keičiama tikslinė žemės naudojimo paskirtis. Jeigu privatus asmuo savo žemės ūkio paskirties žemės sklype numato įsirengti vandens telkinį, kuris užims beveik visą jo sklypo teritoriją, ar tokiais atvejais tikrai nesikeičia jo žemės naudojimo paskirtis ir režimas, kai prie tokio vandens telkinio turi atsirasti patvirtintos vandens telkinio pakrančių apsaugos juostos ir zonos.
- Lietuvos Respublikos galiojančiuose teisės aktuose nėra pakankamai aiškiai reglamentuota kas yra potvynio metu užliejama teritorija, taip pat kaip šios teritorijos turi būti nustatomos ir kas jas turi nustatyti.
- Teisės aktuose neregamentuotas salų formavimas vandens telkiniuose, lieptų įrengimas, kūdrų kasimas. Vandens įstatymu nustatyta, kad vandens telkiniuose gali būti įrengti tik hidrotechnikos statiniai. Ar miestų ir miestelių ribose esančiuose vandens telkiniuose gali būti statomi kiti statiniai ar įrenginiai, kaip pvz.: vandens slidinėjimui trampliniai, trosai, meno kūriniai, visuomeninės paskirties statiniai, kavinės, viešbučiai ir pan.
- Nėra teisės akto, kuris reglamentuotų iš vandens telkinių iškasto (gerinant vandens telkinio būklę ar išgaunant naudingas iškasenas) dumblo panaudojimą.
- Taip pat neregamentuojamas iškastų dugno nuosėdų gilinant upės vagą panaudojimas, jis nelaikomas gamtos ištekliumi.
- Nėra teisinio pagrindo, kuriuo būtų galima nustatyti reikalavimus vandens telkinių valymui, nėra aišku, koku pagrindu turi būti reikalaujama vandens telkinių valymo projektų.

- Neaišku ar melioracijos įrenginių valstybinę priežiūrą vykdančios savivaldybių specialistai nustatinėja buitinių nuotekų išleidimo į melioracijos įrenginius pažeidimus. Aplinkosaugos inspektoriai nėra pajėgūs tokius pažeidimus vieni nustatyti ir konstatuoti, neturi duomenų apie melioracijos tinklus, negali vykdyti žemės darbų, kasinėjimo, ieškoti nelegalių prisijungimų.
- Neaiškios mažųjų buitinių nuotekų valymo įrenginių NVĮ pripažinimo tinkamai naudoti ir jų sertifikavimo procedūros. Kas turi išduoti pažymas, sertifikatus ar Statybos produkcijos sertifikavimo centras ar Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos?
- Dėl nuotekų išleidimo į mažus vandens telkinius reglamentavimo. Ar į mažus upelius ir melioracijos griovius išleidžiamoms nuotekoms turi būti taikomos tokios pat nuotekų išleidimo normos kaip ir į dideles upes?
- Lietuvos sąlygoms pritaikytos potvynių prognozavimui ir modeliavimui skirtos programinės įrangos ir infrastruktūros sukūrimo poreikis. Susitikimo metu su Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos atstovais turėtų būti aptarta esama situacija prognozuojant potvynius, išskylančios potvynių prognozavimo problemos ir jų sprendimo būdai, prognozavimo poreikio įvertinimas atsižvelgiant į potvynių direktyvos įgyvendinimą.
- Gyvenviečių, kurių taršos apkrovos neviršija 500 GE poveikio paviršiniams vandens telkiniams įvertinimas. Šiuo metu nėra visiškai aišku kokį poveikį vandens telkiniams daro NV, aptarnaujančios gyvenvietes mažesnes nei 500 GE. Šį įvertinimą apsunkina duomenų apie biogenines medžiagas nerinkimas. Reikia apsvarstyti klausimą dėl galimybės įpareigoti šias gyvenvietes rinkti duomenis apie biogenines medžiagas.
- Kontrolės stiprinimas įgyvendinant žemės ūkio taršos mažinimo priemones. Šių priemonių įgyvendinimo kontrolei yra numatytos papildomos lėšos, todėl būtina užtikrinti tikslingą šių lėšų panaudojimą skiriant jas RAAD tose teritorijose, kur žemės ūkio tarša yra didžiausia. Susitikimo metu reikėtų aptarti RAAD problemas, išskylančias dėl efektyvios kontrolės vykdymo (trūksta lėšų, žmogiškųjų išteklių ar kt.).
- Aglomeracijų ribų ir dydžių nustatymo problematika. Nėra metodikos kaip nustatyti ribas ir aglomeracijų dydžius
- Taršos poveikio vandenims vertinimo ir taršos kontrolės rezultatų vertinimo koncepcijos trūkumai. Tam tikrų vandenų būklės/kokybės vertinimui yra aiškios nuostatos - BVPD reikalavimai dėl svarbių valstybinių mastu išskirtų vandens telkinių kompleksinio ekologinės ir cheminės būklės vertinimo, Jūros strategijos reikalavimai dėl jūros vandenų būklės kompleksinio vertinimo, Maudyklų direktyvos reikalavimai dėl maudyklų kokybės. Tačiau nėra nuostatų dėl taršos poveikio vandenims, kurie nėra išskirti į vandens telkinius, o kai kuriais atvejais ir nėra vandenų kadastro objektas, vertinimo, taip pat dėl esamos ar tariamos taršos atvejų įvertinimo. Tai daugeliu atvejų susiję su inspektavimo ir skundų dėl taršos aiškinimosi darbais, kuriuos atlieka RAAD. Tokiais atvejais vertinimui negalima taikyti kompleksinės, apimančios visą eilę hidromorfologinių, biologinių ir fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklių ir apimančios nevienkartinius stebėjimus, o atliktus metų eigoje, vertinimo metodikos.

Papildomi klausimai:

1. Paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo tinklų ir valymo įrenginių vystymo kryptys.
2. NV, kurias būtina modernizuoti pagerinant vandens telkinių būklę galimybės ir perspektyvos.
3. Ekonominis įvertinimas ir sąnaudų susigražinimas. Direktyvos reikalavimai ir jų įgyvendinimas rengiant planus.
4. Nėra institucinių ir tarpinstitucinių pajėgumų ir aiškaus funkcijų pasidalijimo pavojingų medžiagų valdymui tiek atskiruose aplinkos sektoriuose, tiek integruoto, apimančio visus aplinkos komponentus, įskaitant pavojingų medžiagų importą, panaudojimą, apskaitą, išleidimo kontrolę ir pan. Pavojingų medžiagų valdymo veiklos ES įgauna pagreitį, todėl darbų apimtys šia tema didėja ir didės.
5. Mokslinio potencialo pritraukimas ir tinkamas finansavimas toms sritims, kurioms yra būtinos ne tik administravimo/reguliavimo funkcijos, bet ir mokslinės žinios bei įdirbis. Tai aktualu pvz., biologinių elementų interkalibracijai ES mastu, biologinių elementų mėginių ėmimo metodikų kūrimui ir tobulinimui, vandens telkinių ekologinės būklės vertinimo kriterijų kūrimui ir tobulinimui. Kadangi funkcijos, susiję su biologiniais elementais reikalauja gilių mokslinių žinių apie atskirus biologinius elementus, yra būtina užtikrinti tinkamą ir atlygintą mokslininkų indėlį šioje srityje.
6. Vandens modeliavimo pajėgumų kūrimas ir stiprinimas. Modelių palaikymas, duomenų sukaupimas ir atnaujinimas, analitinis darbas ir išvadų formavimas reikalauja tam tikro įdirbio ir tam tikrų žmogiškųjų pajėgumų, kurių dabartinėje situacijoje nėra pakankamai, kad būtų įvykdomos numatomos funkcijos, susiję su UBR VP įgyvendinimu, tame tarpe ir priemonių efektyvumo vertinimu. Informacijos, reikalingos modelių palaikymui trūkumas, ypač susijusios su ŽŪM kompetencija (trąšų, žemdirbystės plotų ir t.t. apskaita).
7. HELCOM darbo grupių bei vykdomų projektų klausimas. Jūrų strategijos pagrindų direktyvos įgyvendinimas remiasi HELCOM darbo grupių ir vykdomų projektų (ypač tų, kurie nėra finansuojami iš šalies, pvz., HELCOM CORESET/TARGREV) veikla. Nėra numatytas mokslininkų dalyvavimas darbo grupėse, šaliai daugumoje darbo grupių netgi niekas neatstovauja. Kai kurie mokslininkai savarankiškai iš savo projektų prisijungia prie tam tikrų darbo grupių (kas, realiai, neleistų AM prašyti iš jų veiklos ataskaitų ir pan.). Būtina aptarti šį klausimą, sudaryti sąrašą Aplinkos ministerijos nominuojamų ekspertų. Svarbus dalyvavimo darbo grupėse ir projektuose finansavimo pagerinimo klausimas. Vis dėlto trūksta susikoordinavimo tarpusavyje, t.y. tarp LAND, MONAS, HABITAT, MARITIME, HODS.
8. Jūrų strategijos pagrindų direktyvai įgyvendinti inicijuotų EK darbo grupių (dėl geros aplinkos būklės, darbo grupės dėl povandeninio triukšmo ir šiukšlių, ekonominio vertinimo) ir dalyvavimo jose klausimas. Dalyvaujantys asmenys ir finansavimo klausimas.

5.6. ORGANIZUOTI SEMINARUS/MOKYMUS NUSTATYTOMS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS KITOSE IDENTIFIKUOTOSE AKTUALIOSE SRITYSE NUSTATYTOMIS APIMTIMIS.

Viena pagrindinių problēmu, su kuria susiduriama rengiant valdymo planus ir priemonių programas yra santykinai didelis žemės ūkio sukeltos taršos poveikis vandens telkinių būklei bei priemonių tokio pobūdžio taršai parinkimas ir įgyvendinimas. Žemės ūkio taršos mažinimo priemonių aptarimui 2010 m. rugsėjo 15 d. Aplinkos apsaugos agentūroje įvyko seminaras „Pasklidusios taršos mažinimo priemonių poveikis vandens telkinių būklei“. Seminaro metu buvo aptartos Lielupės, Ventos ir Dauguvos upių baseinų rajonų priemonių programose numatytos žemės ūkio poveikio mažinimo priemonės, jų galimas poveikis, efektas, įgyvendinimo praktinės galimybės, remiantis Danijos agroaplinkosauginių priemonių ekspertų patirtimi. Seminare dalyvavo 38 dalyviai iš aplinkos ir žemės ūkio ministerijų, aplinkos apsaugos agentūros, kiaulių augintojų ir paukštininkystės asociacijų, žemės ūkio konsultavimo tarnybos ir kai kurių gyvulininkystės ūmonių. Seminaro dalyvių sąrašas pateikiamas 25 priede.

Seminaro metu buvo aptariami šie klausimai:

- Privalomų tręšimo planų įdiegimas dideliems ir mažiems ūkiams;
- Skirtingų mėšlo efektyvumo koeficientų taikymo poveikis taršai iš žemės ūkio šaltinių;
- Efektyvesnis mėšlo tvarkymas mažuose ūkiuose;
- Tarpinių augalų auginimas;
- Žemių vertimas ekstensyviomis pievomis;
- Dirbtinių šlapynių įrengimas, energetinių augalų auginimas, žemių užsodinimas mišku;
- Monitoringas vandens telkiniuose.

priedas. Mokymų poreikio klausimynas.

	Mokymų tema	Mokymų turinys	Numatoma mokymų data	Institucija	Padalinys	Vardas, pavardė, el. pašto adresas	Pareigos	Komentaras
1. Organizuoti mokymus nustatytoms suinteresuotoms institucijoms paviršinių vandens telkinių monitoringo mėginių ėmimo metodikos srityje apimtimis (kokybės elementai, parametrai ir kt.)	1.1. Fizikiniai-cheminiai parametrai ir pavojingos medžiagos	Teorinis seminaras, kurio metu pristatomi fizikiniai-cheminiai parametrai ir pavojingos medžiagos kaip vandens telkinių būklės indikatoriai, teršalų patekimo į vandens telkinius šaltiniai, medžiagų transformacija ir migracija paviršinių vandens telkinių vandenyje ir dugno nuosėdose	2009 m. gegužės mėn.					Rekomenduojama: vykdančių vandens monitoringą ir vertinimą AAA, RAAD ir JTC padalinių vedėjams; minėtų institucijų darbuotojams, atliekantiems vandens telkinių būklės vertinimą, cheminių parametrų analizes, mėginių paėmimą; DB vartotojams; RAAD poveikio aplinkai vertinimo skyrių darbuotojams; AAA UBV skyriaus ir JTC DJAP skyriaus darbuotojams
	1.2. Paviršinių vandens telkinių biologiniai elementai	Teorinis seminaras, kurio metu pristatomi biologiniai elementai kaip vandens telkinių būklės indikatoriai	2009 m. gegužės mėn.					Rekomenduojama: vykdančių vandens monitoringą ir vertinimą AAA, RAAD ir JTC padalinių vedėjams; minėtų institucijų darbuotojams, atliekantiems vandens telkinių būklės vertinimą, biologinių parametrų analizes, mėginių paėmimą; DB vartotojams; RAAD poveikio aplinkai vertinimo skyrių darbuotojams; AAA UBV skyriaus ir JTC DJAP

	Mokymų tema	Mokymų turinys	Numatoma mokymų data	Institucija	Padalinys	Vardas, pavardė, el. pašto adresas	Pareigos	Komentaras
								skyriaus darbuotojams
	1.3. Paviršinių vandens telkinių hidromorfologiniai elementai	Teorinis seminaras, kurio metu pristatomi hidrologiniai ir morfologiniai elementai kaip vandens telkinių būklės indikatoriai	2009 m. gegužės mėn.					Rekomenduojama: LHMT Hidrologijos skyriaus darbuotojams; vykdančių vandens monitoringą ir vertinimą AAA, RAAD ir JTC padalinių vedėjams; minėtų institucijų darbuotojams, atliekantiems vandens telkinių būklės vertinimą, biologinių parametru analizes, mėginių paėmimą; DB vartotojams; RAAD poveikio aplinkai vertinimo skyrių darbuotojams; AAA UBV skyriaus ir JTC DJAP skyriaus darbuotojams
	1.4. Upių vandens mėginių ėmimo teoriniai-praktiniai mokymai	1.4.1. Hidrologinių, fizikinių-cheminių ir morfologinių parametru	2009 m. gegužės mėn.					Rekomenduojama: LHMT Hidrologijos skyriaus darbuotojai; RAAD (išskyrus Klaipėdos RAAD) ir JTC mėginių ėmėjai; AAA ATD Operatyvinio skyriaus ir AAA Vandens monitoringo ir vertinimo skyriaus darbuotojai
		1.4.2. Biologinių parametru – makrozoobentosos ir fitobentosos	2009 m. gegužės mėn.					Rekomenduojama: RAAD (išskyrus Klaipėdos RAAD) ir JTC mėginių ėmėjai; AAA Vandens

	Mokymų tema	Mokymų turinys	Numatoma mokymų data	Institucija	Padalinys	Vardas, pavardė, el. pašto adresas	Pareigos	Komentaras
								monitoringo ir vertinimo skyriaus, AAA ATD Hidrobiologijos ir ekotoksikologijos bei Operatyvinio skyriaus darbuotojai
	1.5. Ežerų ir tvenkinių vandens mėginių ėmimo teoriniai-praktiniai mokymai	1.5.1. Hidrologinių, fizikinių-cheminių ir morfologinių parametru	2009 m. gegužės mėn.					Rekomenduojama: RAAD (išskyrus Klaipėdos RAAD) ir JTC mėginių ėmėjai, AAA ATD Operatyvinio skyriaus ir AAA Vandens monitoringo ir vertinimo skyriaus darbuotojai
		1.5.2. Biologinių parametru – fitoplanktonas, zooplanktonas, makrozoobentosas	2009 m. gegužės mėn.					Rekomenduojama: RAAD (išskyrus Klaipėdos RAAD) ir JTC mėginių ėmėjai, AAA Vandens monitoringo ir vertinimo skyriaus, AAA ATD Hidrobiologijos ir ekotoksikologijos bei Operatyvinio skyriaus darbuotojai
		1.5.3. Mėginių ėmimo darbų saugos reikalavimai	2009 m. gegužės mėn.					Rekomenduojama: RAAD (išskyrus Klaipėdos RAAD) ir JTC mėginių ėmėjai, AAA ATD Operatyvinio skyriaus darbuotojai
2. Organizuoti mokymus nustatytoms	2.1. Paviršinių vandens telkinių būklės	<ul style="list-style-type: none"> • Upių ekologinės būklės vertinimas; • Ežerų ir tvenkinių 	2009 m. spalio-lapkričio mėn.					Rekomenduojama: vykdančių vandens monitoringą ir vertinimą

	Mokymų tema	Mokymų turinys	Numatoma mokymų data	Institucija	Padalinys	Vardas, pavardė, el. pašto adresas	Pareigos	Komentaras
suinteresuotoms institucijoms paviršinio vandens kokybės ir kiekybės duomenų analizės srityje nustatytomis apimtimis	<i>vertinimas</i>	ekologinės būklės vertinimas; <ul style="list-style-type: none"> • Labai pakeistų ir dirbtinių vandens telkinių ekologinio potencialo vertinimas; • Paviršinių vandens telkinių cheminės būklės vertinimas 						AAA, RAAD ir JTC padalinių vedėjams; minėtų institucijų darbuotojams, atliekantiems vandens telkinių būklės vertinimą; DB vartotojams; AAA UBV skyriaus darbuotojams
	<i>2.2. Monitoringo duomenų analizė</i>	Monitoringo duomenų praktinė-statistinė analizė, interpretavimas (pasiskirstymo priklausomybė nuo sezoniškumo, ryšiai tarp parametrų verčių, taršos įtakos nustatymas ir pan.)	2009 m. lapkričio mėn.					Rekomenduojama: vykdančių vandens vertinimą AAA, RAAD ir JTC darbuotojams, AAA UBV skyriaus ir JTC DJAP skyriaus darbuotojams
3. Organizuoti seminarus/ mokymus nustatytoms suinteresuotoms institucijoms kitose identifikuotose aktualiose srityse nustatytomis apimtimis	<i>Prašome pasiūlyti Jums aktualias mokymų temas!</i>							

Seminaras
„Paviršinių vandens telkinių būklės vertinimas“
Kaimo turizmo sodyba „Medžiotojų sostinė“
Kunionių kaimas, Josvainių sen. Kėdainių r.

Antradienis, 2009 m. balandžio 28 d.

- 10.00 Įžanginis žodis, supažindinimas su seminaro darbotvarke
Zenonas Gulbinas (projekto ekspertas)
- 10.15 Upių, ežerų ir tvenkinių ekologinės ir cheminės būklės vertinimas
Dr. Tomas Virbickas (Ekologijos institutas, Gėlujų vandenuų ekologijos sektoriaus vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas)
- 11.30 Labai pakeistų ir dirbtinių vandens telkinių ekologinio potencialo vertinimas
Dr. Tomas Virbickas (Ekologijos institutas, Gėlujų vandenuų ekologijos sektoriaus vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas)
- 12.00 Klausimai ir diskusijos
- 12.30 Pietų pertrauka
- 13.30 Darbas grupėse (vandens telkinių būklės vertinimas grupėse)
- 15.00 Kavos pertraukėlė
- 15.15 Gautų būklės vertinimo rezultatų palyginamoji analizė
Dr. Tomas Virbickas (Ekologijos institutas, Gėlujų vandenuų ekologijos sektoriaus vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas)
- 16.00 Klausimai ir diskusijos
- 17.00 Seminaro pabaiga, išvykima

Seminaras

„Paviršinių vandens telkinių hidromorfologinės charakteristikos, fizikinės-cheminės sąlygos ir biologiniai elementai kaip vandens telkinių būklės indikatoriai“

Kaimo turizmo sodyba „Medžiotojų sostinė“
Kunionių kaimas, Josvainių sen. Kėdainių r.

Trečiadienis, 2009 m. balandžio 29 d.

- 9.00 Įžanginis žodis, supažindinimas su seminaro darbotvarke
Zenonas Gulbinas (projekto ekspertas)
- 9.15 Hidromorfologinės vandens telkinių charakteristikos
Doc. dr. Julius Taminskas (Geologijos ir geografijos institutas, Klimato ir vandens tyrimų skyriaus vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas)
- 10.30 *Kavos pertraukėlė*
- 10.45 Fizikinės-cheminės vandens telkinių sąlygos
Dr. Aušrys Balevičius (UAB „Senasis ežerėlis“ direktorius)
- 12.30 *Pietų pertrauka*
- 13.30 Biologiniai elementai (fitoplanktonas ir makrofitai) kaip vandens telkinių būklės indikatoriai
Dr. Aušrys Balevičius (UAB „Senasis ežerėlis“ direktorius)
- 15.00 *Kavos pertraukėlė*
- 15.15 Biologiniai elementai (makrozoobentosas ir žuvis) kaip vandens telkinių būklės indikatoriai
Dr. Tomas Virbickas (Ekologijos institutas, Gėlujų vandenuų ekologijos sektoriaus vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas)
- 16.15 Klausimai ir diskusijos
- 17.00 Seminaro pabaiga, išvykimas

Seminaras

„Paviršinių vandens telkinių fizikiniai-cheminiai parametrai ir pavojingos medžiagos kaip vandens telkinių būklės indikatoriai“

**Kaimo turizmo sodyba „Medžiotojų sostinė“
Kunionių kaimas, Josvainių sen. Kėdainių r.**

Ketvirtadienis, 2009 m. balandžio 30 d.

- 9.00 Įžanginis žodis, supažindinimas su seminaro darbotvarke
Zenonas Gulbinas (projekto ekspertas)
- 9.15 Fizikiniai-cheminiai vandens telkinių parametrai
Dr. Aušrys Balevičius (UAB „Senasis ežerėlis“ direktorius)
- 10.45 Kavos pertraukėlė
- 11.00 Pavojingos medžiagos vandenyje ir dugno nuosėdose
Zita Dudutytė (Baltijos aplinkos forumas, aplinkosaugos ekspertė)
- 12.30 Pietų pertrauka
- 13.30 Tęsinys - Pavojingos medžiagos vandenyje ir dugno nuosėdose
Zita Dudutytė (Baltijos aplinkos forumas, aplinkosaugos ekspertė)
- 15.00 Seminaro pabaiga, išvykimas

Seminaras

„Tarpinių ir pakrantės vandenų ekologinės būklės vertinimas“

LR Aplinkos ministerija, Jūrinių tyrimų centras **Taikos pr. 26, Klaipėda**

Ketvirtadienis, 2009 m. gegužės 21 d.

- 10.00 Tarpinių ir pakrantės vandenų tipologija ir būklės klasifikacija
Dr. Darius Daunys (Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas, Klaipėdos universitetas, vyresnysis mokslo darbuotojas).
- 11.15 Kavos pertrauka
- 11.30 Tarpinių ir pakrantės vandenų tipologija ir būklės klasifikacija (tęsinys)
Dr. Darius Daunys (Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas, Klaipėdos universitetas, vyresnysis mokslo darbuotojas).
- 12.30 Pietų pertrauka
- 13.30 Kuršių marių vandenų būklės vertinimas pagal makrofitų juostos paplitimą.
Dr. Artūras Razinkovas (Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas, Klaipėdos universitetas, vyresnysis mokslo darbuotojas).
- 14.30 Kavos pertrauka
- 14.45 Kuršių marių vandenų būklės vertinimas pagal grūžlio biomasę.
Dr. Valdemaras Žiliukas (Vilniaus universiteto Ekologijos institutas, Jūrų ekologijos laboratorija, vyresnysis mokslo darbuotojas).
- 15.45 Praktinė seminaro dalis: Tarpinių ir pakrantės vandenų ekologinės būklės vertinimas pagal esamus duomenis.
Dr. Darius Daunys (Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas, Klaipėdos universitetas, vyresnysis mokslo darbuotojas).
Dr. Artūras Razinkovas (Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas, Klaipėdos universitetas, vyresnysis mokslo darbuotojas).
Dr. Valdemaras Žiliukas (Vilniaus universiteto Ekologijos institutas, Jūrų ekologijos laboratorija, vyresnysis mokslo darbuotojas).
- 17.00 Seminaro pabaiga

Seminaras
„Upių ir ežerų vandens ir dugno nuosėdų bei nuotekų dumblo
mėginių ėmimo teoriniai-praktiniai mokymai“

Kaimo turizmo sodyba „Alaušynė“
Salų kaimas, Sudeikių sen. Utenos r.

Ketvirtadienis, 2009 m. birželio 11 d.

- 9.00 Atvykimas, registracija, kava
- 9.20 Mėginių ėmimo darbų saugos reikalavimai
Dr. Jonas Vanagas (AAA ATD Operatyvinio skyriaus vadovas)
- 9.40 Ežerų vandens ir dugno nuosėdų mėginių ėmimo praktiniai mokymai:
 - Makrozoobentosas
Doc. Dr. Kęstutis Arbačiauskas (Ekologijos institutas, Hidrobiontų evoliucinės ekologijos laboratorijos vadovas, vyresn. mokslo darbuotojas)
Daina Akinienė (AAA ATD Hidrobiologijos ir ekotoksikologijos skyriaus vyr. specialistė)
 - Fitoplanktonas ir zooplanktonas
Dr. Jūratė Kasperovičienė (Botanikos instituto Hidrobotanikos laboratorijos vyresn. mokslo darbuotoja)
 - Cheminiai parametrai
Dr. Jonas Vanagas (AAA ATD Operatyvinio skyriaus vadovas)
- 13.30 Pietų pertrauka
- 14.30 Ežerų vandens ir dugno nuosėdų mėginių ėmimo praktinių mokymų apibendrinimas, klausimai, diskusijos
- 15.00 Kavos pertraukėlė
- 15.15 Upių vandens ir dugno nuosėdų mėginių ėmimo teoriniai mokymai:
 - Makrozoobentosas
Doc. Dr. Kęstutis Arbačiauskas (Ekologijos institutas, Hidrobiontų evoliucinės ekologijos laboratorijos vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas)
 - Fitobentosas
Ieva Paunksnytė (VšĮ Grunto valymo technologijos projektų administratorė)
 - Morfologiniai ir hidrologiniai parametrai
Doc. dr. Julius Taminskas (Geologijos ir geografijos institutas, Klimato ir vandens tyrimų skyriaus vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas)
- 17.15 Seminaro pabaiga

Seminaras
*„Upių ir ežerų vandens ir dugno nuosėdų bei nuotekų dumblo
mėginių ėmimo teoriniai-praktiniai mokymai“*

Kaimo turizmo sodyba „Alaušynė“
Salų kaimas, Sudeikių sen. Utenos r.

Penktadienis, 2009 m. birželio 12 d.

- 09.00 Upių vandens ir dugno nuosėdų mėginių ėmimo praktiniai mokymai:
- Morfologiniai ir hidrologiniai parametrai
Doc. dr. Julius Taminskas (Geologijos ir geografijos institutas, Klimato ir vandens tyrimų skyriaus vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas)
- Fizikiniai-cheminiai parametrai
Dr. Jonas Vanagas (AAA ATD Operatyvinio skyriaus vadovas)
- Makrozoobentosas
Doc. Dr. Kęstutis Arbačiauskas (Ekologijos institutas, Hidrobiontų evoliucinės ekologijos laboratorijos vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas)
Daina Akinienė (AAA ATD Hidrobiologijos ir ekotoksikologijos skyriaus vyr. specialistė)
- Fitobentosas
Ieva Paunksnytė (VšĮ Grunto valymo technologijos projektų administratorė)
- 13.30 Pietų pertrauka
- 14.30 Išvykimas į Uteną
- 15.00 Nuotekų dumblo mėginių ėmimo mokymai (*Utenos m. valymo įrenginiuose*)
Dr. Jonas Vanagas (AAA ATD Operatyvinio skyriaus vadovas)
Mykolas Nasevičius (Utenos RAAD VAKS vedėjas)
- 16.00 Seminaro pabaiga, išvykimas

Seminaras
„Vandens monitoringo duomenų statistinė analizė“
Viešbutis „Best Western Vilnius“
(Konstitucijos pr. 14, Vilnius)

Trečiadienis, 2009 m. birželio 17 d.

- 9.30 Monitoringo duomenų statistinė analizė ir rezultatų vertinimas
Prof. Arvydas Povilaitis (LŽŪU, Vandens ūkio ir žemėtvarkos fakultetas)
- 10.45 Kavos pertraukėlė
- 11.00 Tęsinys - Monitoringo duomenų statistinė analizė ir rezultatų vertinimas
Prof. Arvydas Povilaitis (LŽŪU, Vandens ūkio ir žemėtvarkos fakultetas)
- 12.30 Pietų pertrauka
- 13.30 Darbas grupėse (monitoringo duomenų statistinės analizės metodų taikymas)
Prof. Arvydas Povilaitis (LŽŪU, Vandens ūkio ir žemėtvarkos fakultetas)
- 15.15 Kavos pertraukėlė
- 15.30 Monitoringo duomenų statistinės analizės rezultatų interpretavimas
Prof. Arvydas Povilaitis (LŽŪU, Vandens ūkio ir žemėtvarkos fakultetas)
- 17.00 Seminaro pabaiga

Seminaras

„Bendrosios vandens politikos direktyvos (BVPD) ekonominiai aspektai“

“Primum esse” mokymų salė

(Juozapavičiaus 6/2, D korpusas, I aukštas, Vilnius)

Pirmadienis, 2009 m. birželio 29 d.

- 9.00 **Ižanginis žodis**
Aldona Margerienė (AAA direktoriaus pavaduotoja)
Daiva Semėnienė (projekto ekspertė)
Pierre Strosser (projekto ekspertas, Prancūzija)
- 9.15 **BVPD ekonominiai elementai**
Pierre Strosser (projekto ekspertas, Prancūzija)
- 9.45 **Ekonominė analizė - sprendimų dėl BVPD įgyvendinimo tikslų ir priemonių pagrindimo instrumentas**
Owen Le Mat (projekto ekspertas, Prancūzija)
Daiva Semėnienė (projekto ekspertė)
- 10.45 **Kavos pertraukėlė**
- 11.00 **Ekonominė analizė - sprendimų dėl BVPD įgyvendinimo tikslų ir priemonių pagrindimo instrumentas - tęsinys**
Owen Le Mat (projekto ekspertas, Prancūzija)
Kristine Pakalniete (projekto ekspertė, Latvija)
- 12.30 **Pietų pertrauka**
- 13.30 **Sąnaudų susigrąžinimas ir Priemonių programos finansavimas**
Daiva Semėnienė (projekto ekspertė)
Kristine Pakalniete (projekto ekspertė, Latvija)
Pierre Strosser (projekto ekspertas, Prancūzija)
- 15.15 **Kavos pertraukėlė**
- 15.35 **Ekonominių vertinimų vaidmuo rengiant upių baseinų valdymo planus Lietuvoje**
Pierre Strosser (projekto ekspertas, Prancūzija)
Daiva Semėnienė (projekto ekspertė)
- 16.35 **Apibendrinimas, diskusijos**
Aldona Margerienė (AAA direktoriaus pavaduotoja)
Daiva Semėnienė (projekto ekspertė)
Pierre Strosser (projekto ekspertas, Prancūzija)
- 17.00 **Seminaro pabaiga**

6.1.1 lentelē. Konsultavimosi su visuomene pagal BVPD grafikas

Nr.	Priemonē	Priemonēs atlikimo laiks
1.	Parengti ir pateikti visuomenei ir UBR koordinavimo taryboms aktualiausių vandens valdymo ir apsaugos problēmų apžvalga	Iki 2007 m. gruodžio 22 d. 6 mėn. visuomenės komentarams
2.	Īvertinti vandens telkinių būklę ir sudaryti rizikos vandens telkinių sąrašus	Iki 2008 m. vasario 1 d. 6 mėn. visuomenės komentarams
3.	Nustatyti vandensaugos tikslus ir priemones jiems siekti	Iki 2008 m. birželio 22 d. 6 mėn. visuomenės komentarams
4.	Parengti UBR valdymo planų ir Priemonių programų projektus	Iki 2008 m. gruodžio 22 d. 6 mėn. visuomenės komentarams
5.	Pateikti visuomenei ir UBR koordinavimo taryboms svarstyti Nemuno UBR, Ventos UBR, Lielupės UBR ir Dauguvos UBR valdymo planų ir Priemonių programų projektus.	Iki 2008 m. gruodžio 22 d. 6 mėn. visuomenės komentarams
6.	Suderinti UBR valdymo planų ir Priemonių programų projektus su visuomene ir UBR koordinavimo tarybomis ir pateikti LR aplinkos ministru.	Iki 2009 m. birželio 30 d.
7.	Pateikti tvirtinimui LR Vyriausybei Nemuno UBR, Ventos UBR, Lielupės UBR ir Dauguvos UBR valdymo planų ir Priemonių programų projektus.	Iki 2009 m. rugsėjo 22 d.

priedas

IDENTIFIKUOTOS VISUOMENĖS GRUPĖS LIELUPĖS, VENTOS IR DAUGUVOS UBR

lentelė. Identifikuotos visuomenės grupės Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR

Nr.	Visuomenės grupės	Skaičius	Nuoroda, (jei yra konkreti nuoroda internete), patikslinimai
1.	Bibliotekos	138	Žr. 2 lentelę
2.	Institutai	3	Žr. 3 lentelę
3.	Kaimo turizmo verslas	59	Žr. 4 lentelę
4.	Koordinacinės tarybos	3	3, http://aaa.am.lt/VI/index.php#a/2814
5.	Mokyklos	98	Žr. 5 lentelę
6.	NVO	16	Žr. 6 lentelę
7.	Pramonė	Bus patikslinta	http://aaa.am.lt/VI/files/0.566111001211368532.doc
8.	RAAD ir jų agentūros	4	http://www.am.lt/VI/index.php#r/1081 (Šiaulių, Panevėžio, Utenos, Klaipėdos RAAD)
9.	Saugomos teritorijos	10	www.vstt.lt <ul style="list-style-type: none"> • Ventos UBR: Salantų, Ventos, Kurtuvėnų, Varnių regioniniai parkai, Žemaitijos nacionalinis parkas, Kamanų valstybinis gamtinis rezervatas; • Lielupės UBR: Žagarės ir Biržų regioniniai parkai; • Dauguvos UBR: Sirvėtos ir Gražutės regioniniai parkai.
10.	Savivaldybės		http://www.savivaldybes.lt/savivaldybes/
11.	Sertifikuotų ekologiškų produktų savininkai	8	Žr.7 lentelę
12.	Universitetai	1	Žr. 8 lentelę
13.	Vandens tiekėjai	12	Žr. 9. lentelę
14.	Vietos veiklos grupės ¹	15	Žr. 10. lentelę

lentelė. Tikslinių UBR suinteresuotų grupių atstovai – bibliotekos. Stambesniu šriftu pažymėtos didesnės bibliotekos, kurios dažniausiai dar turi savo filialus

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
Lielupės UBR	1.	Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka	Nepriklausomybės a. 16 LT- 42117, Rokiškis Telefonas 8-458-51502, 8-458-52106

¹ Vandens tiekėjai Lietuvoje dažniausiai atlieka ir nuotekų tvarkymo funkcijas, taigi minint vandens tiekėjus turimas omeny ir nuotekų tvarkymas

- ir filialai Faksas 8-458-52106
El. paštas
bibliogr@rokiskis.rvb.lt
2. Aleksandravėlės (Obelių seniūnija) Aleksandravėlės k., Aleksandravėlės p., LT – 42242.
El. p. alma.mekseniene2@vipt.lt
 3. Bajorų (Rokiškio kaimiškoji seniūnija) Bajorų k., Rokiškio p., LT – 42102
Tel. 8-458-62616. El. p. jneniskiene@gmail.com
 4. Čedasų (Rokiškio kaimiškoji seniūnija) Čedasų k., Čedasų p., LT – 42431
El. p. dalia.kumpauskiene2@vipt.lt
 5. Juodupės m. (Juodupės seniūnija) Juodupės m., Juodupės p., LT - 42467
El. p. virdzinija@nkm.lt;
virginija.krasauskiene2@vipt.lt
 6. Jūžintų (Jūžintų seniūnija) Jūžintų k., Jūžintų p., LT - 42263
El. p. audronesak@gmail.com
 7. Kamajų (Kamajų seniūnija) Kamajų k., Kamajų p., LT – 42284
Tel. 8-458-27249. El. p. gene.mikenaite2@vipt.lt
 8. Kavoliškio (Rokiškio kaimiškoji seniūnija) Kavoliškio k., Kavoliškio p., LT – 42345
Tel. 8-458-68195. El. p. biruteooo@one.lt
 9. Kazliškio (Kazliškio seniūnija) Kazliškio k., Kazliškio p., LT- 42357
El. p. dilbiene.zita@gmail.com
 10. Konstantinavos (Kazliškio seniūnija) Konstantinavos k. Rokiškio kiln. p. LT-4240. El. p. konstbka@gmail.com
 11. Kriaunų (Kriaunų seniūnija) Kriaunų k., Kriaunų p., LT- 42254
El. p. kriaunubiblioteka@one.lt
 12. Laibgalių (Jūžintų seniūnija) Laibgalių k., Jūžintų p., LT – 42273
Tel. 8-458-65123
E. paštas knyga3@langasiateiti.lt
 13. Lukštų (Juodupės seniūnija) Lukštų k., Lukštų p., LT – 42493
El. p. sigita.simanauskiene2@vipt.lt
 14. Obelių m. (Obelių seniūnija) Obelių m., Stoties g. 31, Obelių p., LT – 42216
Tel. 8-458-78422
El. p. laimanav@one.lt
 15. Onušio (Juodupės Onušio k., Onušio p., LT – 42441

16.	seniūnija) Pandėlio m. (Pandėlio seniūnija)	El. p. nijole.brenciene2@vipt.lt Pandėlio m., Panemunio g. 23, Pandėlio p., LT – 42369 Tel. 8-458-79207 El. p. pandelys5@langasiateiti.lt ausra.skaburskiene2@vipt.lt
17.	Panemunėlio g. st. (Panemunėlio seniūnija)	Panemunėlio g. st., Panemunėlio g. st. p., LT - 42327 El. p. panemuneliobible@langasiateiti. lt
18.	Rokiškio m. (Rokiškio miesto seniūnija)	Rokiškio m., Taikos g. 19, Rokiškio p. LT – 42142 Tel. 8-458-51149. El. p. o.jureviciene@gmail.com
19.	Salų (Kamajų seniūnija)	Salų k., Salų p., LT – 42314 Tel. 8-458-24325 El. p. kalra67@walla.com; rasa.kalnietiene@vipt.lt
20.	Suvainišio (Pandėlio seniūnija)	Suvainišio k., Suvainišio p., LT – 42420 El.p. regina.simeniene2@vipt.lt
21.	Žiobiškio (Rokiškio kaimiškoji seniūnija)	Žiobiškio k., Žiobiškio p., LT- 42411 Tel. 8-458-43135. El. p. liucija.kirstukiene@vipt.lt
22.	Biržų rajono savivaldybės viešoji biblioteka	http://www.birzai.rvb.lt/
23.	Vabalninko miesto filialas	S. Nėries g. 14, Vabalninkas, Vabalninko sen., Vabalninko p- tas, Biržų raj. 41339 vabalninkas@vipt.erdves.lt
24.	Ančiškių kaimo filialas	Ančiškių km., Vabalninko sen., Vabalninko p-tas, Biržų raj. 41307, joana.petreniene2@vipt.lt
25.	Anglininkų kaimo filialas	Anglininkų km., Širvėnos sen., Biržų p-tas, Biržų raj. 41105, ligita.putaite2@vipt.lt
26.	Germanišio kaimo filialas	Germanišio km., Nem. Radviliškio sen., Germanišio p- tas, Biržų raj. 41431, gene.cinauskiene2@vipt.lt
27.	Juostaviečių kaimo filialas	Juostaviečių km., Pačeriaukštės sen., Juostaviečių p-tas, Biržų raj. 41426, dalia.vetiene2@vipt.lt
28.	Kirdonių kaimo filialas	Kirdonių km., Pabiržės sen., Kirdonių p-tas, Biržų raj. 41372, skaidre.stanislovaityte2@vipt.lt

29.	Kratiškių kaimo filialas	Kratiškių km., Širvėnos sen., Kratiškių p-tas, Biržų raj. 41285, kratiskiai@vipt.erdves.lt
30.	Medeikių kaimo filialas	Medeikių km., Parovėjos sen., Medeikių p-tas, Biržų raj. 41461, laima.pusinskiene2@vipt.lt
31.	Meilūnų kaimo filialas	Meilūnų km., Vabalninko sen., Meilūnų p-tas, Biržų raj. 41277, sandra.bieliauskiene2@vipt.lt
32.	Nausėdžių kaimo filialas	Nausėdžių km., Širvėnos sen., Meilūnų p-tas, Biržų raj. 41272, regina.kavaliauskiene2@vipt.lt
33.	Nem. Radviliškio kaimo filialas	Radviliškio p-tas, Biržų raj. 41444, lyvija.smatiene2@vipt.lt
34.	Obelaukių kaimo filialas	Obelaukių km., Širvėnos sen., Obelaukių p-tas, Biržų raj. 41207, ligija.timukiene2@vipt.lt
35.	Pabiržės kaimo filialas	Biržų g. 2, Pabiržė, Pabiržės sen., Pabiržės p-tas, Biržų raj. 41383, pabirze@vipt.erdves.lt
36.	Pačeriaukštės kaimo filialas	Pačeriaukštės km., Pačeriaukštės sen., Pačeriaukštės p-tas, Biržų raj. 41416, rita.lansbergiene2@vipt.lt
37.	Papilio kaimo filialas	Rožių g. 20, Papilys, Papilio sen., Papilio p-tas, Biržų raj. 41225, papilys@vipt.erdves.lt
38.	Parovėjos kaimo filialas	Parovėjos km., Parovėjos sen., Parovėjos p-tas, Biržų raj. 41480, lina.sakalauskiene3@vipt.lt
39.	Pučiakalnės kaimo filialas	Pučiakalnės km., Nem. Radviliškio sen., Pučiakalnės p- tas, Biržų, 41470 rimantas.kalpokas2@vipt.lt
40.	Ramongalių kaimo filialas	Ramongalių km., Vabalninko sen., Vabalninko p-tas, Biržų raj. 41342, jura.pupeliene2@vipt.lt
41.	Rinkuškių kaimo filialas	Rinkuškių km., Širvėnos sen., Biržų p-tas, Biržų raj. 41187, irena.miseviciene2@vipt.lt
42.	Šukionių kaimo filialas	Šukionių km., Vabalninko sen., Šukionių p-tas, Biržų raj. 41292, vilma.sulniene2@vipt.lt
43.	Užušilių kaimo filialas	Užušilių km., Parovėjos sen., Biržų p-tas, Biržų raj. 41191, regina.uleviciene2@vipt.lt
44.	Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka ir filialai	http://www.psvb.lt/ Direktorė Danguolė Abazoriuvienė, tel./faks. 8~451 34447, el. paštas abz@erdves.lt

45. [DAGIU kaimo biblioteka,](#) Dagių k., LT-39420
el. paštas alvita.brazauskaite-velmunskiene2@vipt.lt
46. [DAUJĖNU kaimo biblioteka,](#) Daujėnų k., LT-39207, tel. 8~451 48101
el. paštas daujenai@psvb.lt
47. [DEGLĖNU kaimo biblioteka,](#) Deglėnų k., LT-39256, tel. 8~451 58013
el. paštas deglenai@psvb.lt
48. [DILIAUSKU kaimo biblioteka,](#) Diliauskų k., LT-39188
el. paštas lijana.markeviciene2@vipt.lt
49. [GIRSŪDU kaimo biblioteka,](#) Girsūdų k., LT-39200
el. paštas girsudai@psvb.lt
50. [GRŪŽIŲ kaimo biblioteka,](#) Grūžių k., LT-39362
el. paštas gruziai@psvb.lt
51. [GULBINĖNU kaimo biblioteka,](#) Gulbinėnų k., LT-39472, tel. 8~451 58918
el. paštas gulbinenai@psvb.lt
52. [JURGĖNU kaimo biblioteka,](#) Kalno k., LT-39239
el. paštas asta.saluckiene2@vipt.lt
53. [KIEMĖNU kaimo biblioteka,](#) Kiemėnų k., LT-39410, tel. 8~451 45616
el. paštas kiemenai@psvb.lt
54. [KRAŠTU kaimo biblioteka,](#) Kraštų k., LT-39444
el. paštas egidija.baranauskiene2@vipt.lt
55. [KRIKLINIŲ kaimo biblioteka,](#) Kriklinių k., LT-39223, tel. 8~451 42397
el. paštas laimute.burmoniene2@vipt.lt
56. [KRINČINO kaimo biblioteka,](#) Krinčino k., LT-39463, tel. 8~451 44248
el. paštas krincinas@psvb.lt
57. [MEŠKALAUKIO kaimo biblioteka,](#) Meškalaukio k., LT-39309
el. paštas gene.rakauskiene2@vipt.lt
58. [MIKOLIŠKIO kaimo biblioteka,](#) Mikoliškio k., LT-39264
el. paštas aldona.daniseviciene2@vipt.lt
59. [NAIRIŲ kaimo biblioteka,](#) Nairių k., LT-39373
el. paštas lijana.vaivadiene2@vipt.lt
60. [NAKIŠKIŲ kaimo biblioteka,](#) Nakiškių k., LT-39282, tel. 8~451 39058
el. paštas nakiskiai@psvb.lt
61. [NAMIŠIŲ kaimo biblioteka,](#) Namišių k., LT-39401
el. paštas stasys.butkus2@vipt.lt
62. [NORGĖLU kaimo biblioteka,](#) Norgėlų k., LT-39314
el. paštas norgelai@psvb.lt
63. [PAJIEŠMENIŲ](#) Pajiešmenių k., Sodo g. 18, LT-

	kaimo biblioteka,	39449, tel. 8~451 43169
el. paštas
birute.kloviene2@vipt.lt
64.	PUMPĖNU
kaimo biblioteka,	Pumpėnų k., Ažuolyno g., LT-39235
el. paštas pumpenai@psvb.lt
65.	PUŠALOTO
kaimo biblioteka,	Pušaloto mstl., Žemaitės 2, LT-39256, tel. 8~451 46649
el. paštas pusalotas@psvb.lt
66.	RAUBONIŲ
kaimo biblioteka,	Raubonių k., LT-39447
el. paštas
liolita.baranauskieni2@vipt.lt
67.	RINKŪNŲ
kaimo biblioteka,	Rinkūnų k., LT-39241
el. paštas rinkunai@psvb.lt
68.	SALOČIŲ kaimo
biblioteka,	Saločių k., Vytauto 11, LT-39423, tel. 8~451 39346
el. paštas salociai@psvb.lt
69.	ŠVOBIŠKIO
kaimo biblioteka,	Švobiškio k., LT-39290
el. paštas
daiva.vaidziuniene2@vipt.lt
70.	TETIRVINŲ
kaimo biblioteka,	Tetirvinų k., LT-39394
el. paštas tetirvinai@psvb.lt
71.	USTUKIŲ kaimo
biblioteka,	Ustukių k., LT-39101
el. paštas dalia.velziene2@vipt.lt
72.	VALAKĖLIŲ
kaimo biblioteka,	Valakėlių k., LT-39112
el. paštas ona.gauriene2@vipt.lt
73.	VAŠKŲ kaimo
biblioteka,	Vaškų mstl., Vilniaus g., 7, LT-39373
el. paštas vaskai@psvb.lt
74.	ŽADEIKONIŲ
kaimo biblioteka,	Žadeikonių k., LT-39430
el. paštas
valerija.steimantiene2@vipt.lt
75.	ŽILPAMŪŠIO
kaimo biblioteka,	Žilpamūšio k., LT-39440, tel. 8~451 42125
el. paštas
ona.gaidelioniene2@vipt.lt
76.	Pakruojo Juozo
Paukštelio viešojo
biblioteka ir
filialai	http://www.pakruojis.rvb.lt/
Vytauto Didžiojo g. 41
LT-83156 Pakruojis
Tel./faks. (8 421) 61 687
direktore@pakruojis.rvb.lt
77.	LINKUVOS
miesto filialas,	Varpo g. 16 Linkuva, LT-83444
Pakruojo r. sav., tel. (8 421) 60 344,
el.p. linkuva@pakruojis.rvb.lt
78.	BALSIŲ kaimo
filialas,	Balsių k., LT-83475 Pakruojo r.
sav., el.p. balsiuvipt@pakruojis.lt
79.	BARDIŠKIŲ
kaimo filialas,	Bardiškių k., LT-83362
Pakruojo r. sav.,
el.p. gitana.norgailiene2@vipt.lt
80.	GAČIONIŲ
kaimo filialas,	Gačionių k., LT-83225 Pakruojo
r. sav.,

81.	GUOSTAGALIO kaimo filialas,	el.p. daiva.gabriuniene2@vipt.lt Guostagalio k., LT-83401 Pakruojo r. sav., tel. (8 421) 48 144, el.p. guostagaliovipt@pakruojis.l t
82.	KLOVAINIŲ kaimo filialas,	Žalioji g.19, Klovainiai, LT- 83206 Pakruojo r. sav., el.p. klovainiuvipt@pakruojis.lt
83.	LYGUMŲ kaimo filialas,	Juknaičių g. Lygumai, LT-83306 Pakruojo r. sav., el.p. lygumuvipt@pakruojis.lt
84.	MEDIKONIŲ kaimo filialas,	Medikonių k., LT-83243 Pakruojo r. sav., tel. (8 421) 46 731, el.p. medikoniuvipt@pakruojis.lt
85.	MIKOLIŠKIO kaimo filialas,	Mikoliškio k., LT-83353 Pakruojo r. sav., el.p. almute.armonaviciene2@vi pt.lt
86.	PAŠVITINIO kaimo filialas,	Joniškėlio g. 3 Pašvitinys, LT- 83342 Pakruojo r. sav., tel. (8 421) 49 689, el.p. pasvitiniovipt@pakruojis.lt
87.	ROZALIMO kaimo filialas,	Sodžiaus 2a, Rozalimas, LT- 83247 Pakruojo r. sav., tel. (8 421) 43 209, el.p. rozalimovipt@pakruojis.lt
88.	ŪDEKŲ kaimo filialas,	Ūdekų k., LT-83414 Pakruojo r. sav., tel. (8 421) 41 191, el.p. udekuvipt@pakruojis.lt
89.	ŽEIMELIO kaimo filialas, Lėjerio	al.1, Žeimelis, LT-83379 Pakruojo r. sav., tel. (8 421) 45 094, el.p. zeimeliovipt@pakruojis.lt
90.	ŽVIRBLONIŲ kaimo filialas,	Žvirblonių k., LT-83334 Pakruojo r. sav., tel. (8 421) 49 875, el.p. ausra.kaspariene2@vipt.lt
91.	Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešoji biblioteka ir filialai	http://www.joniskis.rvb.lt/ jvb@joniskis.rvb.lt
92.	Žagarės filialas	Žagarė, Miesto a. 39 LT - 84322 Joniškio r. Tel.: 56221 zagare@joniskis.rvb.lt
93.	Gaižaičių filialas	Gaižaičių k., Gaižaičių p., LT- 84304 Joniškio r. Tel.: 47230 gaizaiciai.rvb@joniskis.lt
94.	Jurdaičių filialas	Jurdaičių k., Skaistgirio p., LT- 84377 Joniškio r.

95. Kepalių filialas jurdaiciai@joniskis.rvb.lt
Kepalių k., Joniškio p., LT-84196 Joniškio r.
e. paštas: rita.blavasciuniene2@vipt.lt
96. Kriukų filialas Kriukų k., Kriukų p., LT-84439 Joniškio r.
Tel.: 45232
e. paštas: kriukai@joniskis.rvb.lt
97. Linkaičių filialas Linkaičių k., Linkaičių p., LT-84288 Joniškio r.
e. paštas: linkaiciai@joniskis.rvb.lt
98. Satkūnų filialas Satkūnų k., Joniškio p., LT-84101 Joniškio r. Tel.: 43247
satkunai@joniskis.rvb.lt
99. Skaistgirio filialas Skaistgirio k., Skaistgirio p., LT-84385 Joniškio r.
Tel.: 68280,
skaistgirys@joniskis.rvb.lt
100. Šiaulių miesto savivaldybės viešoji biblioteka <http://www.smsvb.lt/>
101. Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka <http://www.radviliskis.rvb.lt/>
S. Dariaus ir S. Girėno g. 9, 82137
Radviliškis
Tel. (8 422) 51 398
El. p. aptarnavimas@radviliskis.rvb.lt
102. Kupiškio viešoji bibliotekai ir filialai <http://www.kupiskis.rvb.lt/>
Subačiaus filialas - Aukštaičių 14, LT-40406, Subačius, tel. (8-459) 55280,
el. paštas egina@gmail.com
103. Alizavos filialas – Berželių g.1, Alizavos k., LT-40445, Alizavos p., tel. (8-459) 41151,
el. paštas: badiute@one.lt
104. Noriūnų filialas Noriūnai, LT-440395, Noriūnų p., tel. (8-459) 56251,
el. paštas: irenagasparoniene@yahoo.com
105. Salamiesčio filialas Mokyklos g. 1, Salamiesčio k., LT-40438, Salamiesčio p., tel. (8-459) 46541, el. paštas: jolantavos@one.lt
106. Skapiškio filialas Varpo a. 4, Skapiškis, LT-40463, Skapiškio p., tel. (8-459) 41904,
el. paštas: romabugail@yahoo.com

	107.	Šepetos filialas	Šepetos g. 8, Šepetos k., LT-40334, Šepetos p., tel. (8-459) 35740, el. paštas: sbiblioteka@langasiateiti.lt
Ventos UBR	1.	Šiaulių rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir filialai	http://www.biblioteka.w3.lt/ Direktorė - birutelitevkiene@biblioteka.W3.lt
	2.	Gruzdžių filialas	Šiaulių g.3, Gruzdžių k., 81418 bibl.gr@erdves.lt
	3.	Kairių filialas	Plento g. 2, Kairių k., 80114, kairiai@biblioteka.w3.lt
	4.	Kuršėnų filialas	Ventos g.11a, Kuršėnai, 81157, kursenai_m@biblioteka.w3.lt
	5.	Kurtuvėnų filialas	P. Višinskio g. 1a, Kurtuvėnų k., 80224, irena.plusciauskiene2@vipt.lt
	6.	Kužių filialas	Rasos takas 5-12, Kužių k., 80265 kuziai@vipt.erdves.lt
	7.	Meškuičių filialas	Stoties g. 1, Meškuičiai, 81442, meskuiciai@vipt.erdves.lt
	8.	Raudėnų filialas	Tryškių g. 6, Raudėnų k., 81322, raudenai@vipt.erdves.lt
	9.	Romučių filialas	Ventos g. 20-4, Romučių k., 81105, bibl.rom@erdves.lt
	10.	Akmenės viešoji biblioteka ir filialai	http://www.biblioteka.akmene.lt/
	11.	Mažeikių viešoji biblioteka "Libris" ir filialai	Laisvės g. 31/14, LT - 89225 Mažeikiai telefonas (8 443) 25949, faksas (8 443) 35239 el. paštas: biblioteka@mazeikiai.rvb.lt http://www.mazeikiai.rvb.lt/
	12.	Palnosų filialas	Palnosai, Palnosų p., LT-89482 Mažeikių r. (8-425) 43932, palnosu.biblioteka@gmail.com
	13.	Skuodo savivaldybės viešoji biblioteka	Birutės g.8, 98116 Skuodas tel.: 8 440 73299, 8 440 73291 faksas.: 8 46 492807 el. paštas: jonasg@svb.lt ; sekretore@svb.lt ;
Dauguvos UBR	1.	Ignalinos raj. savivaldybės viešoji biblioteka ir filialai	Direktorė L.Alekniėnė, telefonas/faksas (8~386) 53158, el.paštas biblioteka@ignalinosvb.lt, loreta.alek@gmail.com
	2.	Bernotų	(Bernotai, Ignalinos r.)

	biblioteka	838648146, el. paštas audronefilipaviciene@gmail.com
3.	Ceikinių biblioteka	(Ceikiniai, Ignalinos r.), el.paštas ceikiniai@gmail.com
4.	Dysnos biblioteka	(Dysna, Ignalinos r.) el.paštas vanda50@langasiateiti.lt
5.	Dūkšto biblioteka	(Aušros g. 3 Dūkštas, Ignalinos r.) 8 616 84786 el. paštas elvyrabiblioteka@langasiateiti.lt
6.	Gilūtų biblioteka	(Gilūtos, Ignalinos r.) 8 386 36126, el.paštas bibl.gilutu@gmail.com
7.	Kazitiškio biblioteka	(Kazitiškis, Ignalinos r.) 8 612 50846, gendrika95@gmail.com
8.	Kazokinės biblioteka	(Kazokinės km., Ignalinos r.) el.paštas janina@gmail.com
9.	Linkmenų biblioteka	(Linkmenys, Ignalinos r.) 8 612 50832, ona.morosiene@vipt.lt
10.	Mažėnų biblioteka	(Mažėnai, Ignalinos r.), el. paštas bubulk@info.lt
11.	Meikštų biblioteka	(Meikštai, Ignalinos r.) 8 386 45624, el. paštas j.salniene@gmail.com
12.	Mielagėnų biblioteka	(Mielagėnai, Ignalinos r.) 8 612 80521, el.paštas aldona.misiuniene@vipt.lt
13.	Rimšės biblioteka	(Rimšė, Ignalinos r.) 8 686 54840, el.paštas diliaviciene@info.lt
14.	Strigailiškio biblioteka	(Strigailiškis, Ignalinos r.) 8 386 53491, el.paštas laimaba2@gmail.com
15.	Šiūlėnų biblioteka	(Šiūlėnai, Ignalinos r.) 8 386 41324, el.paštas melanija222@one.lt
16.	Tverečiaus biblioteka	(Tverečius, Ignalinos r.) 8 612 50842, el. paštas jurate.cibulskiene@gmail.com
17.	Vidiškių biblioteka	(Melioratorių g. 8, Vidiškės, Ignalinos r.)8 386 46144, el.paštas vidiskiubibl@gmail.com
18.	Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka	D.Bukonto 20/1, Zarasai, LT- 32132 tel. 8 385 52279, el. paštas info@zarasubiblioteka.lt Direktorė Danutė Karlienė tel., faks. 8 385 52279, direktore@zarasubiblioteka.lt

lentelė. Tikslinių UBR suinteresuotų grupių atstovai – institutai

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR	1.	Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas	www.laei.lt/ V. Kudirkos g. 18, LT-03105 Vilnius, Tel. 261 45 25, faks. 261 45 24, El. paštas: laei@laei.lt Kaimo plėtros skyrius vedėjas Gediminas Kuliešis, 2622687, g.kuliesis@laei.lt Ūkių ir įmonių ekonomikos skyrius vedėja Irena Kriščiukaitienė, 2622459, irena@laei.lt
	2.	Vilniaus universiteto Ekologijos institutas	Akademijos g. 2, LT-08412 Vilnius-21 Tel. (8~5) 272 92 57, Faksas (8~5) 272 93 52 El. paštas: ekoi@ekoi.lt www.ekoi.lt Mečislovas Žalakevičius, direktorius 272 92 57, zalakevicius@ekoi.lt Vytautas Kesminas, laboratorijos vadovas 269 76 53, v.kesminas@takas.lt botanika@botanika.lt
	3.	Botanikos institutas	

lentelė. Tikslinių UBR suinteresuotų grupių atstovai – kaimo turizmo sodybos

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
Lielupės UBR	1.	"Vieneri vartai"	Vaineikių km. Rokiškio r. tel. 8 615 88464, 8 687 08523, vienerivartai@delfi.lt , www.vienerivartai.lt
	2.	Medikas Danas	Bradesių k., Kriaunų sen., Rokiškio r. tel. 8 685 80852, 8 458 32610, faks. 8 458 32610 http://www.countryside.lt
	3.	Kaimo turizmo sodyba "Dviragio pusiasalio sodyba"	Taraldžių k., Kamajų sen., Rokiškio r. tel. 8 650 15711, 8 650 22024, vaidotat@takas.lt ,
	4.	Kaimo turizmo sodyba "Tvirtovės kaimas"	Vaineikių k., Kamajų sen., Rokiškio r. tel. 8 611 51507, faks. 8 5 2733891 info@tvirtove.lt , www.tvirtove.lt
	5.	Juzelskas Bronius	Juodonių k., Rokiškio r.

UBR	N r .	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
			tel. 8 698 34137, 8 5 2629867, faks. 8 5 2161066 broniusj@gmail.com , http://www.countryside.lt
	6.	Podėnienė Alė	Vinkšninių k., Papilio sen., Biržų r. tel. 8 618 65593, elainie@one.lt , www.countryside.lt
	7.	Jojimo sporto klubas „Audruvis“ (ir žvejybos paslaugos)	Joniškio r., Ziniūnų k., prie Joniškio aplinkkelio tel. 8-616 26951 www.horseaudruvis.lt
	8.	Zinaidos ir Aloyzo Jocų svečių namai	Masiuliškių g. 1, Sutkūnai, LT-76013 Šiaulių r. Tel/fax: 399970, Mob.: +370 699 38735, el.paštas jocasa@takas.lt http://www.atostogoskaime.lt/lt/sodybos/mini/?rid=168
	9.	Onos Gutkauskienės kaimo turizmo sodyba	Žačių k., Meškuičių sen., LT-81027 Šiaulių r. Tel.: 429229, faksas: 429238, mob. +370 698 79544, el.paštas raima5400@lycos.com
	10.	BĮ „Prie ežero“	Raudondvaris, 82213 Radviliškio r. Tel. 44 430, 8 ~ 698 12 191; Faks. 44 436; El. p. info@hotelpriezero.lt www.hotelpriezero.lt
	11.	Jackūnienė Daiva	Skverbų k., Subačiaus sen., Kupiškio r. tel. +370 688 78676, jadaiva@centras.lt , www.atostogoskaime.lt
	12.	Plukienė Genovaitė	Puožo k., Šimonių sen., Kupiškio r. tel. 8 618 85630, 8 618 85670, puozas@puslapiai.lt , www.puozas.puslapiai.lt
Vento s UBR	1 . 2 . 3 .	Rasutės Gžimailienės kaimo turizmo sodyba	Adresas: Kadagių k., LT-5450 Akmenės r. Tel./faks. 59378, mob. tel. 8 687 29889 el.paštas: V.Gzimaila@one.lt http://turizmas.w3.lt/
		„Gražinos Gaižauskienės sodyba“	Adresas: Pakapių k., Viešvėnų sen., Telšių r. Tel.: (8 444) 43543, (8 680) 32924. El.p. sodyba@xxx.lt
		J. Šepikienės kaimo turizmo sodyba „Minavuonė“	Degučių k., Ryškėnų sen., Telšių r. Tel.: 8 686 93373, 8 618 39679. http://minavuone.visiems.lt

UBR	N r .	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
	4	„Medžiotojų sostinė“	Pagrindinis mobilus: +370 698 33 059 El. paštas: vidas@gerasodyba.lt Svetainė: www.medziotojusostine.lt
	5	„Ilankos sodyba“	Pagrindinis mobilus: +370 686 38 019 El. paštas: seskauskai@gmail.com Svetainė: www.ilankossodyba.lt
	6	Vidų sodyba	Pagrindinis mobilus: +370 616 10 087 El. paštas: vidusodyba@atostogoskaime.lt Svetainė: www.vidusodyba.lt
	7	Papiškiai	Pagrindinis mobilus: +370 698 14 657 El. paštas: neliuda@gmail.com Svetainė: www.papiskiai.lt
Daug uvos UBR	1.	Trimonių sodyba	El. paštas: laurynosodyba@nm.ru Svetainė: trimonis.w3.lt Zarasų rajonas
	2.	"Anūkėlis"	El. paštas: anukelis@anukelis.lt Svetainė: www.anukelis.lt Zarasų rajonas
	3.	„Antalieptės Marios“	El. paštas: antalmarios@atostogoskaime.lt Svetainė: www.antalieptes.lt Zarasų rajonas
	4.	Atostogos Grybiškėje	Pagrindinis mobilus: +370 699 46282 El. paštas: atostogosgrybiskeje@atostogoskaime.lt
	5.	Audronės Krumcholcienės sodyba „Ustas“	El. paštas: ustas@atostogoskaime.lt Svetainė: www.aukrude.lt Zarasų rajonas
	6.	Bronės Nijolės Urbonienės sodyba	El. paštas: urboniene@atostogoskaime.lt Zarasų rajonas
	7.	„Cibulinė“	Pagrindinis mobilus: +370 687 30450 El. paštas: cibuline@atostogoskaime.lt Zarasų rajonas
	8.	„Čižų sodyba“	El. paštas: cizusodyba@atostogoskaime.lt Svetainė: www.cizoalus.lt Zarasų rajonas
	9.	Lapėnų sodyba	El. paštas: lapenusodyba@erdves.lt , lapenusodyba@takas.lt , sartai@lapenusodyba.lt Svetainė: www.lapenusodyba.lt Zarasų rajonas
	10.	Nakučių sodyba	Pagrindinis mobilus: +370 610 78391 El. paštas: ingerviene@gmail.com Svetainė: www.sodyba.mums.lt Zarasų rajonas
	11.	Odetos Stanevičienės sodyba	El. paštas: odetossodyba@atostogoskaime.lt Zarasų rajonas

UBR	N r .	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
	12.	Prie Kumpuolio	El. paštas: info@bytautai.lt Svetainė: www.bytautai.lt Zarasų rajonas
	13.	„Raskila“	Pagrindinis mobilus: +370 617 05181 El. paštas: dale.tauginiene@gmail.com Zarasų rajonas
	14.	Sigitos sodyba	sigitossodyba@atostogoskaime.lt Svetainė: www.sigitossodyba.w3.lt
	15.	Vytauto Černiausko sodyba	Pagrindinis mobilus: +370 698 06302 El. paštas: v.cerniauskiene@zarasai.lt Zarasų rajonas
	16.	„Butkeliai“	Pagrindinis mobilus: +370 686 10684 El. paštas: butkeliai@atostogoskaime.lt Zarasų rajonas
	17.	Edmundo Banio sodyba	El. paštas: edbaniosodyba@atostogoskaime.lt Zarasų rajonas
	18.	Sauliaus Urbono sodyba	Pagrindinis mobilus: +370 676 26387 El. paštas: uzkarda@yahoo.com Zarasų rajonas
	19.	„Velikuškės“	Pagrindinis mobilus: +370 699 89120 El. paštas: m.dagiene@takas.lt Zarasų rajonas
	20.	Paukščių sala	El. paštas: info@degesa.lt Svetainė: WWW.DEGESA.LT Zarasų rajonas
	21.	Švento sodyba	sventosodyba@atostogoskaime.lt Svetainė: www.raginta.lt/sodyba Zarasų rajonas
	22.	„Atsipūsk“,	El. paštas: atsipusk@one.lt Svetainė: www.atsipuski.lt Ignalinos rajonas
	23.	„Miškiniškės“,	miskiniskes@atostogoskaime.lt Svetainė: www.miskiniskes.lt Ignalinos rajonas
	24.	„Ramybės uostas“,	ramybesuostas@atostogoskaime.lt Svetainė: www.sungardas.lt Ignalinos rajonas
	25.	Edmundo Dapkaus sodyba	Pagrindinis mobilus: +370 685 64327 El. paštas: edmundakas@gmail.com Ignalinos rajonas
	26.	Gražvydo Petrulio sodyba	El. paštas: petruliosodyba@atostogoskaime.lt Ignalinos rajonas
	27.	Jūratės Snieškienės sodyba	El. paštas: turizmas.snieskiene@gmail.com Ignalinos rajonas
	28.	Jurgelevičių sodyba	jurgeleviciai@atostogoskaime.lt Svetainė: www.pusvarsneliai.ten.lt

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
	29.	Liudmilos Bendorius sodyba	Ignalinos rajonas Pagrindinis mobilus: +370 688 18637 El. paštas: bendorius@mail.ru
	30.	Minčiagirė	Ignalinos rajonas El. paštas: birute@mincia.lt Svetainė: www.mincia.lt
	31.	Pas Nijolę	Ignalinos rajonas El. paštas: pasnijole@atostogoskaime.lt
	32.	Ramūno Bubnio sodyba	Ignalinos rajonas El. paštas: bubniusodyba@atostogoskaime.lt
	33.	Ričardo Zagorskio sodyba	Ignalinos rajonas ricardosodyba@atostogoskaime.lt Svetainė: www.turizmosodyba.lt
	34.	Saulėtekis	Ignalinos rajonas sauletekis@atostogoskaime.lt
	35.	Vaido Žilėno sodyba	Ignalinos rajonas Pagrindinis mobilus: +370 614 43745 El. paštas: vzileno@atostogoskaime.lt
	36.	Vladės Adomavičienės sodyba	Ignalinos rajonas Pagrindinis mobilus: +370 686 82118 El. paštas: vladyte@atostogoskaime.lt
	37.	„Mamonija“, Gaidelių sodyba	Ignalinos rajonas gaideliusodyba@atostogoskaime.lt Svetainė: gaideliusodyba.ten.lt
	38.	Loretos Aleknieienės sodyba	Ignalinos rajonas Pagrindinis mobilus: +370 615 76474 El. paštas: loreta_a@atostogoskaime.lt
	39.	Mažoji Šveicarija“,	Ignalinos rajonas arnoldosodyba@atostogoskaime.lt Svetainė: www.pirtis.lt
	40.	Reginos Glebavičienės sodyba	Ignalinos rajonas regina.glebaviciene@gmail.com Ignalinos rajonas

lentelė. Tikslinių UBR suinteresuotų grupių atstovai - mokyklos

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
Lielupės UBR	1.	Rokiškio Juozo Tūbelio gimnazija	Minimų mokyklų adresus galima susirasti šiame internetiniame tinklapyje: http://www.on.lt/hedukac4.htm
	2.	Rokiškio raj. Panemunėlio pagrindinė mokykla	
	3.	Rokiškio raj. Obelių vidurinė mokykla	
	4.	Biržų "Atžalyno"	

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
		vidurinė mokykla	
	5.	Biržu "Aušros" vidurinė mokykla	
	6.	Biržu "Kaštonų" pagrindinė mokykla	
	7.	Biržu "Saulės" gimnazija	
	8.	Biržu raj. Germanišchio pagrindinė mokykla	
	9.	Biržu raj. Medeikių pagrindinė mokykla	
	10.	Biržu raj. Pačeriaukštės Petro Poškaus pagrindinė mokykla	
	11.	Pasvalio Petro Vileišio gimnazija	
	12.	Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla	
	13.	Pasvalio raj. Paiešmeniu pagrindinė mokykla	
	14.	Pakruojo "Atžalyno" gimnazija	
	15.	Pakruojo "Žemynos" pagrindinė mokykla, biblioteka	
	16.	Pakruojo raj. Linkuvos vidurinė mokykla	
	17.	Pakruojo raj. Žeimelio vidurinė mokykla	
	18.	Joniškio "Saulės" vidurinė mokykla	
	19.	Joniškio "Aušros" gimnazija	
	20.	Joniškio Mato Slančiausko gimnazija	
	21.	Joniškio raj. Bariūnų pagrindinė mokykla	
	22.	Joniškio raj. Kriukų pagrindinė mokykla	
	23.	Šiaulių "Aido" vidurinė mokykla	
	24.	Šiaulių Aukštabalio pradinė mokykla	
	25.	Šiaulių Aukštabalio vidurinė mokykla	
	26.	Šiaulių Centro pradinė mokykla	
	27.	Šiaulių Dainų pradinė mokykla	
	28.	Šiaulių Dainų vidurinė mokykla	

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
	29.	Šiaulių Didždvario gimnazija,	
	30.	Šiaulių Gegužių vidurinė mokykla	
	31.	Šiaulių Gytarių vidurinė mokykla	
	32.	Šiaulių Jaunimo mokykla	
	33.	Šiaulių Jovaro pagrindinė mokykla	
	34.	Šiaulių Juliaus Janonio gimnazija	
	35.	Šiaulių "Juventos" pagrindinė mokykla	
	36.	Šiaulių Lieporių vidurinė mokykla	
	37.	Šiaulių Medelyno pagrindinė mokykla	
	38.	Šiaulių Petro Avižonio regos centras	
	39.	Šiaulių "Ragainės" vidurinė mokykla	
	40.	Šiaulių Rėkyvos pagrindinė mokykla	
	41.	Šiaulių "Romuvos" gimnazija, Verslumo akademija	
	42.	Šiaulių Salduvės pagrindinė mokykla	
	43.	Šiaulių sanatorinė internatinė mokykla	
	44.	Šiaulių "Sandoros" pagrindinė mokykla	
	45.	Šiaulių "Saulės" pradinė mokykla	
	46.	Šiaulių "Saulėtekio" vidurinė mokykla	
	47.	Šiaulių Simono Daukanto vidurinė mokykla	
	48.	Šiaulių Stasio Šalkauskio vidurinė mokykla	
	49.	Šiaulių suaugusiųjų vidurinė mokykla	
	50.	Šiaulių sutrikusios klausos vaikų ugdymo centras	
	51.	Šiaulių "Šėltinio" pagrindinė mokykla	
	52.	Šiaulių "Šventupio" vidurinė mokykla, moksleivių svetainė	

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
	53.	Šiaulių tėvo Benedikto Andruškos pradinė mokykla	
	54.	Šiaulių universiteto gimnazija	
	55.	Šiaulių Vijolių vidurinė mokykla	
	56.	Šiaulių Vinco Kudirkos pagrindinė mokykla	
	57.	Šiaulių Zoknių pagrindinė mokykla	
	58.	Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija	
	59.	Kupiškio Povilo Matulionio vidurinė mokykla	
Ventos UBR	1.	Šiaulių raj. Kuršėnų Daugėlių vidurinė mokykla	
	2.	Šiaulių raj. Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija	
	3.	Šiaulių raj. Kuršėnų Pavenčių vidurinė mokykla	
	4.	Šiaulių raj. Kuršėnų Stasio Anglickio vidurinė mokykla	
	5.	Akmenės raj. Papilės Simono Daukanto vidurinė mokykla	
	6.	Akmenės raj. "Ventos" vidurinė mokykla	
	7.	Telšių "Ateities" vidurinė mokykla	
	8.	Telšių "Atžalyno" vidurinė mokykla	
	9.	Telšių "Germanto" vidurinė mokykla	
	10.	Telšių "Kranto" vidurinė mokykla	
	11.	Telšių Vincento Borisevičiaus katalikiškoji mokykla	
	12.	Telšių Žemaitės gimnazija	
	13.	Telšių raj. Tryškių Lazdynų Pelėdos vidurinė mokykla	

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
	14.	Telšių raj. Žadvainių pagrindinė mokykla	
	15.	Mažeikių "Gabijos" gimnazija	
	16.	Mažeikių Kalnėnų vidurinė mokykla	
	17.	Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija	
	18.	Mažeikių Pavasario vidurinė mokykla	
	19.	Mažeikių Senamiesčio pagrindinė mokykla,	
	20.	Mažeikių Sodų vidurinė mokykla	
	21.	Mažeikių "Ventos" vidurinė mokykla	
	22.	Mažeikių raj. Balėnų pagrindinė mokykla	
	23.	Mažeikių raj. Krakių pagrindinė mokykla	
	24.	Mažeikių raj. Pikelių pagrindinė mokykla	
	25.	Mažeikių raj. Renavo pagrindinė mokykla	
	26.	Mažeikių raj. Sedos Vytauto Mačernio vidurinė mokykla	
	27.	Mažeikių raj. Tirkšlių vidurinė mokykla	
	28.	Mažeikių raj. Viekšnių vidurinė mokykla	
	29.	Mažeikių raj. Žemalės pagrindinė mokykla	
	30.	Mažeikių raj. Židikių Marijos Pečkauskaitės vidurinė mokykla	
	31.	Skuodo Bartuvos vidurinė mokykla	
	32.	Skuodo Pranciškaus Žadeikio gimnazija	
	33.	Skuodo raj. Aleksandrijos pagrindinė mokykla	
	34.	Skuodo raj. Ylakių vidurinė mokykla	
	35.	Skuodo raj. Mosėdžio gimnazija	
Dauguvos UBR	1.	Ignalinos raj. Didžiasalio "Ryto" vidurinė mokykla	
	2.	Zarasų "Ažuolo" gimnazija	

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
	3.	<u>Zarasų Pauliaus Širvio vidurinė mokykla</u>	
	4.	<u>Zarasų raj. Dusetų Kazimiero Būgos vidurinė mokykla</u>	

lentelė. Tikslinių UBR suinteresuotų grupių atstovai – NVO. Su NVO, kurie neturi internetinio adreso (pasviręs šriftas lentelėje) pirmiausia, bus susisiekiama telefonu. Pradžioje pateikiamos NVO, su kuriomis bus bendraujama apie visus UBR, su žemiau esančiomis NVO bus kontaktuojama tik dėl konkrečių UBR

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR	1.	Lietuvos aplinkosauginių NVO koaliciją Lietuvoje (Baltijos aplinkos forumas , Bendrija “Atgaja”; Lietuvos ornitologų draugija ; Lietuvos gamtos fondas ; Aplinkosaugos informacijos centras ; Vandens namai ; Aplinkosaugos valdymo ir technologijų centras (ECAT Lietuva); Darna vystymosi iniciatyvos)	info@aplinkosauga.lt
	2.	Gamtos namai	V. Grybo g. 23/18-25, 8 686 09494, 8-5 2710073, Vilnius, gamtosnamai@takas.lt
	3.	Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras	Džiaugsmo g. 44, LT-11302, 8-22 674873, 670060, 8-22 674873, Vilnius, ljgc@nkm.lt , versockiene@gamtininkai.lt http://www.gamtininkai.lt
	4.	Gamtos tausojimo fondas	Užupio g. 26-3, LT-01203, 8-611 54485, Vilnius, a.juozapaitis@aplinkuma.lt
	5.	Gamtos tyrimų ir ekologinio švietimo stotis	Varpo g. 13, LT-45208, 343 941218,8- 343 9412, Marijampolė, gtess@mari.omnitel.net
	6.	Girios aidas	Čiurlionio g. 116, LT-66151, 8-313 53901,8-313 51739, Druskininkai, Girios.aidas@takas.lt
	7.	Vandens info centrai Lietuvoje (Baltijos aplinkos forumas, Žvejonė, Žalieji, Gamtos tyrimų ir ekologinio švietimo stotis, ECAT, Vandens namai)	info@bef.lt , egle@zvejone.lt , zalieji@zalieji.lt , gtess@mari.omnitel.net , ecat@ecat.lt , bernardas@iti.lt
	8.	Studentų biologų mokslinė draugija	www.sgmd.gf.vu.lt , palustris@one.lt

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
Lielupės UBR	1.	Šiaulių gamtos ir kultūros paveldo apsaugos klubas- Aukuras	info@aukuras.lt
	2.	<i>Ekologinio Švietimo Centras</i>	Mindaugo 8, 5220 (8-421) 52259, (8-421) 52037, Pakruojis
	3.	Gamtos gryčioj	Vytauto g. 32, LT- 41140, 8-450 31461, 8-450 31461, saule@is.lt , Biržai, saule@is.lt
	4.	<i>Jaunųjų gamtininkų būrelis</i>	Pavenčių g. 5-71, LT-89186, 8-443 73138, Mažeikiai
Ventos UBR	5.	Mažeikių rajono mokytojų ekologų klubas	Laisvės g. 30a, LT- 89223, 8-443 33967, ekoklubas@operamail.com , http://www.mjgs.20fr.com
	6.	<i>Telšių rajono jaunųjų ekologų klubas - Varnelė</i>	Masčio g. 14, LT-87139, 8-444 78462, Telšiai
Dauguvos UBR	1.	<i>Žalioji Ateitis</i>	Vilties g. 16, LT-4761, 8 386 32512, 8 611 12905,+370 386 32512, Visaginas, greenfuture@yandex.ru
	2.	Drūkšių ekologinio ugdymo mokykla	laimute.salickaite@cchf.vu.lt

lentelė. Tikslinių UBR suinteresuotų grupių atstovai, turintys „Ekoagros“ sertifikatus (ekologinės gamybos žuvininkystės ūkiai, ekologiškų maisto produktų tvarkymo įmonės, ūkiai ir laukinės augmenijos rinkėjai). Pasvirusiu šriftu pažymėti tie suinteresuotų grupių atstovai, kurie neturi internetinio adreso. Su jais bus susisiekiama telefonu

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
Lielupės UBR	1.	UAB "Ustukių malūnas"	Ustukių k., Pasvalio r. Tel. (8~451) 52922 Faks. (8~451) 52922 El.p. zara@post.omnitel.net
	2.	V. Stankevičienės įmonė „Saimeta“	Porijų g. 3, Daujėnai, Pasvalio r. Tel. (8~451) 48181 Faks. (8~687) 45198 El.p. info@saimeta.lt
	3.	<i>Giedrikas Arūnas</i>	Kiršonių k., Pabiržės sen., Biržų r. Tel. (8~612) 91 256
Ventos UBR	1.	UAB „Šventjonis“	Žvejų g. 6, Kurtuvėnai, Šiaulių r. Tel. (8~41) 37 01 35
	2.	UAB „Žemaitijos žuvis“	Gedrimų k., Gadūnavo sen., Telšių r. Tel.:(8~686) 05 920,

	3.	J. Balvočiūtės įmonė	(8~686) 05 920 Gyvuolių k., Vieksnių sen., Mažeikių r. Tel.: (8~443) 37118, (8~670) 26810 Faks. (8~443) 37118 El.p. jb@mail.lt
	4.	Šliauteris Alfonsas Algirdas	Aukštųjų g. 7, N. Akmenė Tel. (8~650) 91 025 El.p. se_bucktorn@delfi.lt
Dauguvos UBR	1.	<i>UAB "Birvėtos tvenkiniai"</i>	Navikų k., Didžiasalio sen., Ignalinos r. Tel.: (8~621) 49 750, (8~386) 59 114

lentelė. Tikslinių UBR suinteresuotų grupių atstovai – universitetas

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR	1.	Vilniaus universiteto gamos mokslų fakultetas	GEOGRAFIJOS IR KRAŠTOTVARKOS KATEDRA : paulius.kavaliauskas@gf.vu.lt , ricardas.skorupskas@gf.vu.lt ; Botanikos ir genetikos katedra: jolanta.kostkeviciene@gf.vu.lt ; Ekologijos ir aplinkotyros centras : alius.ulevicius@gf.vu.lt , gytisi@takas.lt ; Zoologijos katedra: rimantas.rakauskas@gf.vu.lt , egidijus.bukelskis@gf.vu.lt .

lentelė. Tikslinių UBR suinteresuotų grupių atstovai – vandens tiekėjai

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
Lielupės UBR	1.	UAB Rokiškio vandenys	42135 Rokiškis, Ežero 3 Tel.+370(458)71223 Faks.+370(458)7120 Vadovas: Vytautas Legas El. paštas: info@rokvandenys.lt
	2.	UAB Biržų vandenys	41137 Biržai, Rotušės 30 Tel.+370(450)31497 Faks.+370(450)31497 Vadovas: Bronislovas Klatauskas El. paštas: rotuses30@takas.lt
	3.	UAB Pasvalio vandenys	39174 Pasvalys, Panevėžio 21 Tel.+370(451)34358 Faks.+370(451)34358 Vadovas: Algimantas Mataitis El. paštas: pasv.vanduo@takas.lt
	4.	UAB Pakruojo vandentiekis	5220 Pakruojis, Pramonės 1 Tel.+370(421)61227 Faks.+370(421)61227 Vadovas: Stasys Tamulionis El. paštas: pakruojovandentiekis@pakruojis.w3.lt
	5.	UAB Joniškio vandenys	84101 Joniškio raj., Satkūnų sen., Bariūnų km. Tel.+370(426)61196 Faks.+370(426)61196

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
	6.	UAB Šiaulių vandenys	Vadovas: Mečys Grunskis El. paštas: joniskio.vandenys@joniskis.lt 77160 Šiauliai, Vytauto 103 Tel.+370(41)525550 Faks.+370(41)592266 Vadovas: Jonas Matkevičius El. paštas: office@siauliuvandenys.lt Svetainės adresas: www.siauliuvandenys.lt
	7.	UAB Kupiškio vandenys	40112 Kupiškis, Ugniagesių 5 Tel.+370(459)35145 Faks.+370(459)35145 Vadovas: Albertas Audickas El. paštas: vanduo@erdves.lt
Ventos UBR	1.	UAB Telšių vandenys	87327 Telšiai, Plungės 55 Tel.+370(444)74998 Faks.+370(444)60741 Vadovas: Alvydas Jasevičius El. paštas: info@telsiuvandenys.lt Svetainės adresas: www.telsiuvandenys.lt
	2.	UAB Mažeikių vandenys	89100 Mažeikiai, Skuodo 24 Tel.+370(443)68200 Faks.+370(443)68200 Vadovas: Pranas Trakinis El. paštas: mvandenys@mazeikiai.omnitel.net
	3.	UAB Palangos vandenys	00163 Palanga, Austėjos 36 Tel.+370(460)41221 Faks.+370(460)41222 Vadovas: Pranas Madzajus El. paštas: ofisas@palangosvandenys.lt Svetainės adresas: www.palangosvandenys.lt
Dauguvos UBR	1.	VĮ Visagino energija	31002 Visaginas, Taikos 26A, a/d Nr.3 Tel.+370(386)25900 Faks.+370(386)60860 Vadovas: Zigmantas Jurgutavičius El. paštas: visagino_energija@ve.sugardas.lt
	2.	UAB Zarasų vandenys	32129 Zarasai, Malūno 3A Tel.+370(385)51672

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
			Faks.+370(385)51672 Vadovas: Romualdas Černovas El. paštas: v.administracija@zarasai.lt

lentelė. Tikslinių UBR suinteresuotų grupių atstovai – vietos veiklos grupės (VVG)

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
Lielupės UBR	1.	Rokiškio rajono vietos veiklos grupė	Respublikos g. 94, LT-42136 Rokiškis Tel. 8 ~ 615 11201, el.p. sedys@post.rokiskis.lt
	2.	Biržų vietos veiklos grupė	Maironio g. 4, LT-41145 Biržai Tel. 8 ~ 450 43 138, el. p. http://www.leaderplus.lt/mail steponas.staskevicius@birzai.lt
	3.	Pasvalio vietos veiklos grupė	Biržų g. 14 B, LT-39145 Pasvalys Tel. 8 ~ 618 483 60, el. p. http://www.leaderplus.lt/mail pasvalys@pvic.ot.lt
	4.	Vietos veiklos grupė „Pakruojo rajono partnerystė“	Kęstučio g. 4, LT-83152 Pakruojis Tel. (8 ~ 421) 690 88, el. p. http://www.leaderplus.lt/mail pakruojis@lsa.lt
	5.	Joniškio rajono partnerystės vietos veiklos grupė	Livonijos g. 4, LT-84124 Joniškis Tel. 8 ~ 618 347 67, 8 ~ 610 27012, el. p. http://www.leaderplus.lt/mail rasa.birutyte@joniskis.lt
	6.	Šiaulių rajono vietos veiklos grupė	Vilniaus g. 263, Šiauliai, LT-76337 Šiaulių r. savivaldybė Tel. (8 ~ 41) 596 668, el. p. http://www.leaderplus.lt/mail irenab@siauliai-r.sav.lt
	7.	Vietos veiklos grupė „Radviliškio lyderis“	Skėmiai, LT-82028 Radviliškio r. Tel. (8 ~ 422) 451 35, el. p. http://www.leaderplus.lt/mail skemiai@radviliskis.lt
	8.	Kupiškio rajono vietos veiklos grupė	L. Stuokos - Gucevičiaus a. 14, LT-40130 Kupiškis Tel. 8 ~ 656 65584, (8 ~) 459 46357, el. p. http://www.leaderplus.lt/mail neringa.antasava@gmail.com
Ventos UBR	1.	Šiaulių rajono vietos veiklos grupė	Vilniaus g. 263, Šiauliai, LT-76337 Šiaulių r. savivaldybė Tel. (8 ~ 41) 596 668, el. p. http://www.leaderplus.lt/mail irenab@siauliai-r.sav.lt

UBR	Nr.	Suinteresuotų grupių atstovai	Kontaktai
	2.	Akmenės rajono vietos veiklos grupė	L. Petravičiaus a. 2, LT-85132 Naujoji Akmenė Tel. 8 ~ 686 307 76, el. p. http://www.leaderplus.lt/mailt algirdas.b@akmene.lt
	3.	Telšių rajono vietos veiklos grupė	Sedos g. 34 a, LT-87101 Telšiai Tel. 8 ~ 610 243 03, el. p. http://www.leaderplus.lt/mailt v.barsteiga@lku.lt
	4.	Skuodo rajono vietos veiklos grupė	Vilniaus g. 13, LT-98112 Skuodas Tel. (8 ~ 440) 43 217, 8 ~ 620 93 055. el. p. http://www.leaderplus.lt/mailt vilijav@micro.lt
	5.	Kretingos rajono kaimo plėtros asociacija	Imbarės k., Imbarės sen., LT-97319 Kretingos r. Tel. (8 445) 76 231, el. p. vvg@kretinga.lt
Dauguvos UBR	1.	Ignalinos rajono VVG	Ateities g. 23, LT-30121 Ignalina Tel. 8~386 52 146, el. p. vvg@ignalina.lt
	2.	Zarasų sav. VVG	Štadvilių k., LT-32103 Zarasų raj. Tel. (8 ~ 687) 58562; (8 ~ 618) 21129, el. p. stadviliai@gmail.com ; jurate.buickeniene@gmail.com

6.3. INFORMUOTI VISUOMENĖ/ UBR KOORDINAVIMO TARYBAS APIE PARENGTUS UBR VALDYMO PLANŲ IR PRIEMONIŲ PROGRAMŲ PROJEKTUS.

Preliminarūs Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR valdymo planai bei priemonių programos buvo patalpinti Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje nuo Planai buvo patalpinti AAA svetainėje 2009 m. rugpjūčio mėn. Koordinavimo tarybų nariai apie tai buvo informuoti laiškais. Pastabas ir komentarus buvo prašoma pateikti iki spalio 1 d. Raštu gauta tik viena pastaba iš Biržų regioninio parko direkcijos. Pastaboje siūloma įrengti žuvitakį Širvenos tvenkinyje.

Visuomenė ir koordinavimo tarybos apie projekto eigą buvo informuojamos elektroniniais naujienlaiškiais. Naujienlaiškio pavyzdys pateikiamas žemiau:

2009 m. gegužės 20 d. naujienlaiškis

Šis naujienlaiškis yra siunčiamas Lielupės, Ventos ir Dauguvos upių baseinų rajonų (toliau - UBR) koordinacinių tarybų nariams bei kitiems suinteresuotiems asmenims. **Naujienlaiškyje informuosime apie šiuo metu įgyvendinamo projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“ eigą.**

Apie projektą. Projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“ tikslas - parengti Lielupės, Ventos ir Dauguvos baseinų valdymo planus, pagal Lietuvos Respublikos Vandens Įstatymo ir ES Bendrosios vandens politikos direktyvos (2000/60/EB) reikalavimus. Projekto pradžia: **2008 m. gruodžio 5 d., numatoma pabaiga 2010 m. rugsėjo 30 d.** Projekto naudos gavėjai yra **Aplinkos apsaugos agentūra ir Lietuvos geologijos tarnyba. Projektas finansuojamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų bei Lietuvos Respublikos bendrojo finansavimo lėšomis.**

Projekto įgyvendinimas. Šiuo metu jau yra parengta įvadinė ir 1-oji pažangos ataskaitos bei įgyvendinta pirmoji mokymų serija - „Paviršinių vandens telkinių būklės vertinimas, hidromorfologinės charakteristikos, fizikinės-cheminės sąlygos ir biologiniai elementai, fizikiniai-cheminiai parametrai bei pavojingos medžiagos kaip vandens telkinių būklės indikatoriai“. Šie ir būsiami mokymai yra skirti valstybės institucijų darbuotojams, dirbantiems vandens valdymo srityje.

Artimiausioje ateityje planuojama:

- 2009 m. rugsėjo mėn. parengti ir projekto internetinėje svetainėje patalpinti 1-ąją tarpinę ataskaitą, kurioje bus pateikti Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR valdymo planų ir priemonių programų projektai;
- 2009 m. rudenį organizuoti susitikimus su minėtų UBR koordinacinių tarybų atstovais, siekiant aptarti šiuos Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR valdymo planų ir priemonių programų projektus;
- publikuoti straipsnius regioninėje spaudoje apie rengiamus Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR planus ir jų galimą poveikį tiksliniuose baseinuose gyvenantiems žmonėms.

Daugiau informacijos apie detalias projekto veiklas, esamus rezultatus (ataskaitas, vykusių mokymų dalomąją medžiagą) ir kt. galima rasti interneto svetainėje www.upiubaseinai.lt

Jei nepageidaujate gauti panašių naujienlaiškių dėl Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR planų rengimo, prašytume apie tai informuoti el.paštu: info@upiubaseinai.lt ir atsiprašome už sutrukdyimą.

6.4. ORGANIZUOTI DISKUSIJAS SU KIEKVIENA VENTOS, LIELUPĖS IR DAUGUVOS UBR KOORDINAVIMO TARYBA, SVARSTANT UBR VALDYMO PLANŲ IR PRIEMONIŲ PROGRAMŲ PROJEKTUS, PATVIRTINTUS SU I TARPINE ATASKAITA;

2009 m lapkričio 25 d. Šilagalio kaime, Panevėžio raj. įvyko Ventos, Lielupės ir Dauguvos UBR koordinavimo tarybų posėdis, kuriame buvo pristatyti ir aptarti visų trijų UBR preliminarūs valdymo planai ir priemonių programos. Posėdyje dalyvavo 18 Lielupės, 13 Ventos ir 10 Dauguvos UBR koordinavimo tarybų narių bei 11 ne koordinavimo tarybos narių (projekto ekspertų ir kitų žinybų atstovai). Žemiau pateikiami posėdžio dalyvių sąrašas ir posėdžio protokolas.

**Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR Koordinavimo tarybų posėdžio dalyvių sąrašas
2009 m. lapkritis 24 d.
Lielupės upių baseinų rajono koordinavimo tarybos nariai**

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija	Kontaktai
1.	Adolfas Norkūnas	Vidaus reikalų ministerijos Viešojo administravimo departamento Teritorinio administravimo politikos skyriaus vedėjas	Tel.: 8 5 271 88 88 Faks.: 8 5 271 85 51 El. paštas: adolfas.norkunas@vrm.lt .
2.	Aldona Margerienė	Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja	Tel.: 8 5 266 28 02 Faks.: 8 5 266 28 00 El. paštas: a.margeriene@aaa.am.lt
3.	Algimutis Balčiūnaitis	Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Investicijų skyriaus vyriausiasis specialistas	Tel.: 8 45 15 41 16 Faks.: 8 45 15 41 34 El. paštas: a.balciunaitis@pasvalys.lt
4.	Antanas Maziliauskas	Lietuvos žemėtvarkos ir hidrotechnikos inžinierių sąjungos tarybos narys	Tel.: 8 686 47620 Faks.: 8 37 75 23 92 El. paštas: info@projektugama.lt
5.	Romualdas Šemeta	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Aplinkos skyriaus vedėjas	Tel.: 8 41 50 05 25 Faks.: 8 41 52 6052 El. paštas: r.semeta@siauliai.lt
6.	Darutis Krivas	Rokiškio rajono savivaldybės administracijos architektūros ir paveldosaugos skyriaus vyresnysis specialistas	Tel.: 8 458 71 438. Faks.: El. paštas: ekologija@post.rokiskis.lt
7.	Gintaras Makauskas	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vietinio ūkio ir statybų skyriaus vedėjas	Tel.: 8 682 6020 Faks.: 8 421 69090 El. paštas: g.makauskas@siauliai.aps.lt
8.	Gintautas Vičas	Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Kapitalinės statybos ir melioracijos skyriaus vedėjas	Tel.: 8 422 69 144, 8 610 01012 Faks.: El. paštas: gintautas.v@radviliskis.lt
9.	Goda Kuliešytė	Lietuvos aplinkosauginių nevyriausybinų organizacijų koalicija	Tel.: 8 5 215 92 88 Faks.: 8 5 213 50 68 El. paštas: info@aplinkosauga.lt
10.	Ingrida Klišauskienė	Aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamento Vandenių skyriaus vedėja	Tel.: 8 5 266 3581 Faks.: 8 5 266 3663 El. paštas: i.klisauskiene@am.lt

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija	Kontaktai
11.	Jonas Matkevicius	UAB „Šiaulių vandenys“ generalinis direktorius	Tel.: 8 41 52 55 50 Faks.: 8 41 59 22 66 El. paštas: jonas.m@siauliuvandenys.lt
12.	Kęstutis Baronas	Biržų regioninio parko direktorius	Tel.: 8 45 03 42 64 Faks.: 8 45 03 42 64 El. paštas: kestutis@rpd.w3.lt
13.	Mindaugas Gudas	Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo departamento direktorius	Tel.: 8 5 266 28 14 Faks.: 8 5 266 28 00 El. paštas: m.gudas@aaa.am.lt
14.	Rita Lelionienė	Joniškio rajono savivaldybės administracijos statybos skyriaus vyriausioji specialistė	Tel.: 8 612 77194, 8426 51 090 Faks.: 8 42 66 91 43 El. paštas: rita.lelioniene@joniskis.lt
15.	Rūta Jarmolavičienė	Aplinkos ministerijos Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir normatyvų skyriaus vedėjo pavaduotoja	Tel.: 8 45 51 44 81, 8 619 91780, 8 682 20525. Faks.: 8 45 58 14 41 El. paštas: r.jarmolaviciene@prd.am.lt
16.	Tatjana Plukienė	Šiaulių rajono savivaldybės administracijos aplinkos apsaugos skyriaus vedėja	Tel.: 8 686 01684, 8 41 43 28 85 Faks.: 8 41 52 38 86 El. paštas: ekologas@siauliai-r.sav.lt
17.	Virginija Čičinskienė	Aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Valstybinės analitinės kontrolės skyriaus vedėja	Tel.: 8 686 49507 Faks.: 8 41 50 37 05 El. paštas: v.cicinskiene@srd.am.lt
18.	Vytautas Zurba	Biržų rajono savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriaus vyriausiasis specialistas	Tel.: 8 450 31 953 Faks.: 8 450 43 134 El. paštas: ekologas@nkm.lt

Ventos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos nariai

Eil. Nr	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija	Kontaktai
1.	Aldona Margerienė	Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja	Tel.: 8 5 266 28 02 Faks.: 8 5 266 28 00 El. paštas: a.margeriene@aaa.am.lt
2.	Alvydas Jasevičius	UAB „Telšių vandenys“ generalinis direktorius	Tel.: 8 699 13429 Faks.: 8 44 46 07 41 El. paštas: a.jasevicius@telsiai.lt
3.	Antanas Maziliauskas	Lietuvos žemėtvarkos ir hidrotechnikos inžinierių sąjungos tarybos narys	Tel.: 8 686 47620 Faks.: 8 37 75 23 92 El. paštas: Antanas.Maziliauskas@nora.lzuu.lt
4.	Apolinaras Nicius	Ventos regioninio parko direktorius	Tel.: 8 615 27 789 Faks.: 8 44 33 90 51 El. paštas: info@ventosparkas.lt
5.	Arvydas Liutikas	Plungės rajono savivaldybės administracijos Vietos ūkio skyriaus vedėjo pavaduotojas	Tel.: 8 44 87 31 42 Faks.: 8 448 71 608 El. paštas: arvydas@plunge.lt
6.	Goda Kuliešytė	Lietuvos aplinkosauginių nevyriausybinių organizacijų koalicija	Tel.: 8 5 215 92 88 Faks.: 8 5 213 50 68 El. paštas: info@aplinkosauga.lt
7.	Ingrida Klišauskienė	Aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamento Vandenių skyriaus vedėja	Tel.: 8 5 266 3581 Faks.: 8 5 266 3663 El. paštas: i.klisauskiene@am.lt
8.	Jadvyga Dunauskaitė	Akmenės rajono savivaldybės administracijos direktorė	Tel.: 8 425 57 133. Faks.: 8 425 56 594 El. paštas: direktore@akmene.lt
9.	Julius Lečkauskas	Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas	Tel.: 8 444 56 179, 8 686 46039 Faks.: 8 444 52 222 El. paštas: d.pavaduotojas@telsiai.lt
10.	Mindaugas Gudas	Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo departamento direktorius	Tel.: 8 5 266 28 14 Faks.: 8 5 266 28 00 El. paštas: m.gudas@aaa.am.lt
11.	Tatjana Plukienė	Šiaulių rajono savivaldybės administracijos aplinkos apsaugos skyriaus vedėja	Tel.: 8 41 43 28 85 Faks.: 8 41 52 38 86 El. paštas: ekologas@siauliai-r.sav.lt
12.	Vidas Balionis	Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir normatyvų skyriaus vedėjo pavaduotojas	Tel.: 8 46 46 64 62 Faks.: 8 46 466452 El. paštas: V.Balionis@klrd.am.lt
13.	Virginija Čičinskienė	Aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Valstybinės analitinės kontrolės skyriaus vedėja	Tel.: 8 686 49507 Faks.: 8 41 50 37 05 El. paštas: v.cicinskiene@srd.am.lt

Dauguvos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos nariai

Eil. Nr	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija	Kontaktai
1.	Adolfas Norkūnas	Vidaus reikalų ministerijos Viešojo administravimo departamento Teritorinio administravimo politikos skyriaus vedėjas	Tel.: 8 5 271 88 88 Faks.: 8 5 271 85 51 El. paštas: adolfas.norkunas@vrm.lt
2.	Aldona Margerienė	Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja	Tel.: 8 5 266 28 02 Faks.: 8 5 266 28 00 El. paštas: a.margeriene@aaa.am.lt
3.	Antanas Maziliauskas	Lietuvos žemėtvarkos ir hidrotechnikos inžinierių sąjungos tarybos narys	Tel.: 868647620 Faks.: 8 37 75 23 92 El. paštas: <i>Antanas.Maziliauskas</i> @nora.lzuu.lt
4.	Bernardas Paukštys	Viešosios įstaigos „Vandens namai“ direktorius, Geologijos įmonių asociacijos narys	Tel.: 8 5 2757278 Faks.: 8 5 216 41 85 El. paštas: bernardas@iti.lt
5.	Danutė Kardelienė	Visagino savivaldybės administracijos Komunalinio ūkio ir statybos skyriaus vyriausioji specialistė	Tel.: 8 386 61092 Faks.: 8 386 31 286 El. paštas: ekologija@visaginas.lt
6.	Goda Kuliešytė	Lietuvos aplinkosauginių nevyriausybinų organizacijų koalicija	Tel.: 8 5 215 92 88 Fax.: 8 5 213 50 68 El. paštas: <u>Goda.Kuliesyte@bef.lt</u>
7.	Ingrida Klišauskienė	Aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamento Vandenių skyriaus vedėja	Tel.: 8 5 266 3581 Faks.: 8 5 266 3663 El. paštas: i.klišauskiene@am.lt
8.	Mindaugas Gudas	Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo departamento direktorius	Tel.: 8 5 266 28 14 Faks.: 8 5 266 28 00 El. paštas: <u>m.gudas@aaa.am.lt</u>
9.	Rūta Jarmolavičienė	Aplinkos ministerijos Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir normatyvų skyriaus vedėjo pavaduotoja	Tel.: 8 619 91 780, 845 51 44 81 Faks.: 8 45 58 14 41 El. paštas: r.jarmolaviciene@prd.am.lt
10.	Titas Mindaugas Steponavičius	Panevėžio apskrities viršininko administracijos Regioninės plėtros departamento Teritorijų planavimo skyriaus vedėjas	Tel.: 8 45 50 57 84 Faks.: 8 45 46 55 17 El. paštas: mindaugas.steponavicius@panevezys.aps.gov.lt

Lielupės, Ventos ir Dauguvos upių baseinų rajono stebėtojai

Eil. Nr	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija	Kontaktai
1.	Daiva Semėnienė	VšĮ „Aplinkos apsaugos politikos centras“ direktorė	8 5 272 8936
2.	Dalia Aidukaitė	Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo departamento Upių baseinų valdymo skyriaus vyr. specialistė	8 5 2 66 28 16
3.	Ieva Oskolokaitė	VšĮ „Aplinkos apsaugos politikos centras“ konsultantė	8 5 272 71 52
4.	Julius Taminskas	Geologijos ir geografijos institutas	8 650 15604
5.	Jurgita Vaitiekūnienė	ekspertė	8 615 14383
6.	Laura Stumbrienė	Aplinkos ministerijos Komunalinio ūkio departamento vyr. specialistė	8 5 266 27 06
7.	Martynas Pankauskas	Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo departamento Upių baseinų valdymo skyriaus vedėja	8 5266 28 15
8.	Simona Daugintienė	VšĮ „Aplinkos apsaugos politikos centras“ direktorės pavaduotoja	8 5 272 7152
9.	Tomas Virbickas	VU Ekologijos institutas ekspertas	8-5-271 1889
10.	Vaidas Vitukynas	Žemės ūkio ministerijos Melioracijos skyriaus vyr. specialistas	8 52 39 12 45
11.	Natalija Šliachtič	Valstybinis aplinkos sveikatos centras	8 5 2360481

6.4.1. Susitikimas su vandens problemų taryba

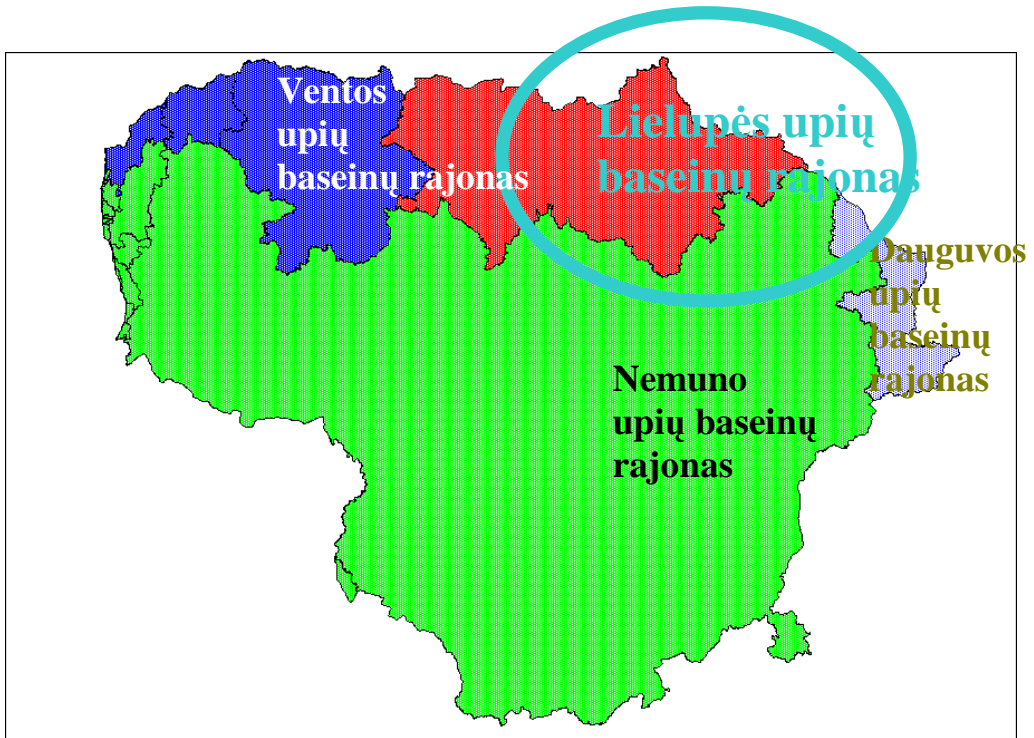
2010 m. balandžio mėn. 14 d. Aplinkos apsaugos agentūroje įvyko Vandens problemų tarybos prie Lietuvos Respublikos Mokslų akademijos, Aplinkos apsaugos agentūros vadovų ir specialistų bei projekto ekspertų susitikimas. Susitikimo metu buvo pristatytos Lielupės, Ventos ir Dauguvos UBR vandensaugos tikslų pasiekimo priemonės ir atsakyta į Vandens problemų tarybos narių klausimus ir komentarus.

6.4.2. Lielupės valdymo planas skirtas visuomenei

Projekto visuomenės informavimo ekspertai parengė visų trijų UBR valdymo planų santraukas, skirtas visuomenei. Žemiau pateikiamas Lielupės UBR valdymo plano pavyzdys.

Lielupės upių baseinų rajono (UBR) valdymo plano projektas

KVIEČIAME AKTYVIAI DALYVAUTI KOMENTUOJANT IR TEIKIANT PASIŪLYMUS ŠIAM DOKUMENTUI!

Šis dokumentas yra skirtas Jums, jei, tiesiog gyvenate Lielupės upių baseinų rajone (UBR), jei turite verslą, norite maudytis švariose upėse, ežeruose, neužterštoje aplinkoje auginti vaikus.

Informacija, kurioje pristatomas Lielupės upių baseinų rajono (UBR) valdymo plano projektas, skirtas plačiajai visuomenei. Šis dokumentas yra labai svarbus Jūsų regiono vystymuisi, kadangi jame nustatomi tikslai ir numatomos konkrečios priemonės, kuriomis siekiama ne tik gerinti vandens telkinių būklę, bet jos taip pat įtakos ir Jūsų regiono vystymąsi bei Jūsų gyvenimo kokybę. Sąmoningai pristatome Jums ne galutinį Lielupės upių baseinų rajono (UBR) valdymo planą, o tik jo projektą, norėdami Jus iš anksto informuoti ir suteikti galimybę aktyviai dalyvauti ir teikti pasiūlymus numatant Jūsų regiono tolimesnę plėtrą.

Todėl labai kviečiame susipažinti su šiuo dokumentu ir aktyviai dalyvauti teikiant pastabas bei siūlymus. Siekdami palengvinti pasiūlymų ir pastabų teikimą, pačiame dokumente (ir, pakartotinai, jo paskutiniame puslapyje) nurodėme 8 klausimus, kurie gali padėti Jums pareikšti savo nuomonę. Klausimais vadovautis nėra būtina, galite komentuoti tai, kas Jums aktualiausia.

Klausimai pateikiami žaliame fone

Atsižvelgdami ir į Jūsų pasiūlymus/komentarus, 2010 m. viduryje kvalifikuoti ekspertai parengs galutinį Lielupės upių baseinų rajono (UBR) valdymo planą. Informaciją, kaip buvo atsižvelgta į Jūsų pateiktus komentarus/pasiūlymus, rasite Aplinkos apsaugos agentūros prie Aplinkos ministerijos internetinėje svetainėje - www.gamta.lt.

Nors ši apibendrinta informacija yra pakankama iš esmės susipažinti su numatomomis priemonėmis, bet norintys detalesnės informacijos, išsamų Lielupės upių baseinų rajono (UBR) valdymo plano projektą, gali rasti šiuo adresu:

http://vanduo.gamta.lt/files/Preliminarus_LIELUPES_UBR_planas.pdf.

Lielupės upės baseino rajono valdymo planą šiuo metu rengia Aplinkos apsaugos agentūra prie Aplinkos ministerijos, vandens specialistai bei mūsų šalies mokslininkai.

KOMENTARUS GALITE SIŪSTI

iki 2010 metų gegužės mėnesio.

Lauksime jų šiais adresais:

Aplinkos apsaugos agentūra prie Aplinkos ministerijos, Upių baseinų valdymo skyrius, ARBA Juozapavičiaus 9, LT-09311, Vilnius.	Elektroniniu paštu: info@upiubaseinai.lt
---	--

Rašydami komentarą, nepamirškite nurodyti savo ar Jūsų atstovaujamos įstaigos kontaktus, nes į anoniminius komentarus institucija neprivalo atsižvelgti.

Dėl papildomos informacijos galite kreiptis į Aplinkos apsaugos agentūrą prie Aplinkos ministerijos telefonu Vilniuje: (5) 2662815.

TURINYS

1. KAS YRA LIELUPĒS <u>U</u>PIŪ <u>B</u>ASEINŪ <u>R</u>AJONAS (<u>U</u><u>B</u><u>R</u>)?	4
2. <u>U</u>PIŪ <u>B</u>ASEINŪ <u>R</u>AJONO (<u>U</u><u>B</u><u>R</u>) VALDYMO PLANAS. KAS TAI?	5
3. TIKSLAS – ŠVARUS VANDUO	7
4. LIELUPĒS <u>U</u>PIŪ <u>B</u>ASEINŪ <u>R</u>AJONAS (<u>U</u><u>B</u><u>R</u>) – KOKS JIS?	8
4.1. AR ŠVARUS LIELUPĒS UPIŪ BASEINŪ RAJONAS?	8
4.2. ŽMONĒS	8
4.3. SAUGOMOS TERITORIJOS	8
4.4. UŽTVANKOS, HIDROELEKTRINĒS, MELIORACIJA	8
5. KAIP PASIEKTI, KAD LIELUPĒS <u>U</u>PIŪ <u>B</u>ASEINŪ <u>R</u>AJONE (<u>U</u><u>B</u><u>R</u>) VANDUO BŪTŪ ŠVARUS?	10
5.1. ŽEMĒS ŪKIO TARŠA	10
5.2. MIESTŪ IR GYVENVIEČIŪ TARŠA	13
5.3. PRAMONĒS TARŠA	16
5.4. NEIGIAMAS UŽTVANKŪ, HIDROELEKTRINIŪ, MELIORACIJOS POVEIKIS	18
6. TOLIMESNI VEIKSMI	19
7. DAUGIAU INFORMACIJOS	20
8. LAUKIAME JŪSŪ KOMENTARŪ ŠIAIS KLAUSIMAIŠ →	21

1. KAS YRA LIELUPĖS UPIŲ BASEINŲ RAJONAS (UBR)?

Paveikslas 1. Administracinis Lielupės upių baseinų rajono (UBR) žemėlapis Lietuvos teritorijoje (dalis driekiasi ir Latvijoje).

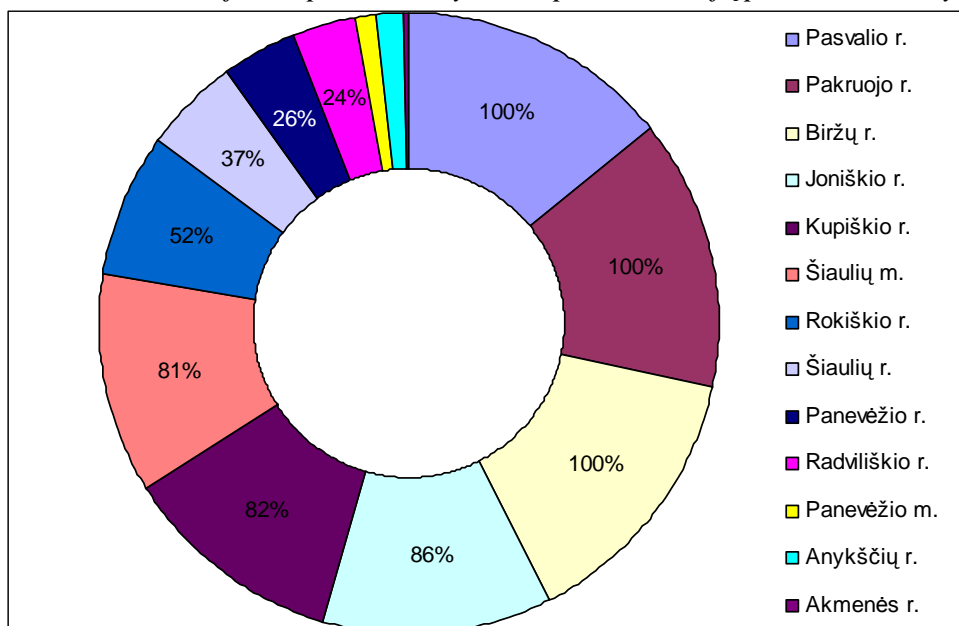

Lielupės upių baseinų rajonas šiame leidinyje trumpinamas kaip Lielupės UBR. Tai natūrali teritorija, kurią sieja susisiekiانčios upės. Kai kurios iš šių upių, prasideda ir baigiasi ietekdamos į ežerus, tvenkinius. Visos kitos upės anksčiau ar vėliau Lietuvos teritorijoje įteka į Mūšą arba Nemunėlį. Latvijoje Mūša susilieja su Nemunėliu ir tampa nauja upe, kuri vadinasi Lielupė. Tai didžiausia Lielupės UBR upė, todėl šis UBR ir pavadintas jos vardu. Latvijoje Lielupė įteka į Baltijos jūrą, kur atneštas vanduo įsilieja į mūsų bendrą ir savo savybėmis, socialine, gamtine ir istorine verte unikalų vandens telkinį. **Taigi, Lielupės UBR yra sausumos plotas, iš kurio vanduo savaime suteka į didesnę upę ir ja pasiekia jūrą.**

ĮDOMU: Lielupės UBR nėra upių, kuriomis plaukdami Jūs galėtumėte pasiekti Nemuną. Visos tos upės yra jau kitame - Nemuno UBR.

Lielupės UBR driekiasi šiaurės Lietuvoje. Lielupės UBR pilnai ar iš dalies priklauso **13 Lietuvos rajonų**, kuriuose gyvenantiems šis planas bus aktualiausias (*1 pav.*). Į Lielupės UBR sudėtį pilnai įeina Pasvalio, Pakruojo ir Biržų rajonai. Taip pat didelė dalis Joniškio, Kupiškio, Šiaulių miesto, Rokiškio rajonų. Bei mažiau nei pusė Šiaulių, Panevėžio, Radviliškio rajonų. Ir labai menka dalis (mažesnė nei 10 %) Panevėžio miesto, Anykščių ir Akmenės rajonų dalis.

Paveikslas 2. Rajonai, priklausantys Lielupės UBR ir jų procentinės dalys

Be Lielupės UBR, Lietuvoje yra 3 UBR – Nemuno, Ventos ir Dauguvos. Didžiausiais – Nemuno UBR, užima 75 % Lietuvos teritorijos. Lielupės UBR Lietuvoje užima 9 % teritorijos. Likusi beveik tokio pat dydžio UBR dalis driekiasi Latvijoje.

Taigi, Lielupės UBR kaip ir visi kiti 4 UBR Lietuvoje yra **tarptautinis** – priklauso

IDOMU: Upės, upeliai kerta įvairius rajonus, nepaisydami ir skirtingų šalių sienų. Dalis Mūšos upės teka Joniškio, dalis į Pasvalio ir Pakruojo rajonuose. Ar racionalu, kad kiekvienas iš šių rajonų spręstų klausimą – kaip pasiekti, kad Mūšos upė taptų švaresnė? Galbūt tik viename rajone, kur labiausiai teršiama Mūša tikslinga imtis konkrečių priemonių ir kituose rajonuose savaime pagerėtų Mūšos vandens kokybė? Būtent todėl šiandien kalbame apie Lielupės UBR, kaip apie vieną vandens sistemos visumą, kurios upės ir ežerai susisiekiama vieni su kitais. „Nekapojant“ upių į atskirus rajonus, o akcentuojant jų vientisumą lengviau yra juos valdyti. Todėl vandens telkinių valdymas šiandien vykdomas **upių baseinų principu.**

Lietuvos ir Latvijos teritorijoms. Todėl, Lielupės baseino valdymo planas ir vandens būklės gerinimo priemonės numatomos Lietuvoje, turi būti suderintos ir su Latvija.

2. UPIŲ BASEINŲ RAJONO (UBR) VALDYMO PLANAS. KAS TAI?

Nuo 2004 metų Lietuvoje pradėta įgyvendinti nauja vandens politika. Jos tikslas yra pasiekti gerą vandens būklę (t.y., jie turi būti pakankamai **švarūs**) Lietuvos upėse, ežeruose, Baltijos jūros pakrantėje, požeminiuose vandenyse **iki 2015 metų**. Iki numatyto termino liko nedaug laiko, todėl numatomi veiksmai turi būti įgyvendinti jau artimiausiu metu, kadangi vandens telkinių būklei gerėti reikalingas tam tikras laiko tarpas. Taip pat svarbu išlaikyti gerą būklę tuose vandens telkiniuose, kur ji šiuo metu tokia yra.

Tam, kad Lietuvos upės, ežerai **būtų švaresni**, šiuo metu yra rengiami 4 Lietuvos UBR valdymo planai – Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos. Šiuose planuose pristatomas UBR, apžvelgiama, kas ir kuo teršia UBR priklausančius vandens telkinius, siūlomos priemonės, kaip mažinti šių telkinių vandens taršą. Preliminarią Lielupės UBR valdymo plano santrauką, skirtą visuomenei komentuoti, Jūs dabar ir skaitote.

Lielupės UBR valdymo plane kalbama ne tik apie aplinkosaugą - jame taip pat apžvelgiamos sritys, kurias palies šis planas – tai žemės ūkis, pramonė, taip pat nuotekų (arba liaudiškai vadinamo kanalizacijos vandens) valymas, kt.

Planuojama, jog 2010 metų pabaigoje Aplinkos apsaugos agentūra parengs **galutinį** Lielupės UBR valdymo planą. Jis bus įgyvendinamas 2010-2015 metais.

Jau dabar aišku, jog dėl didelio lėšų poreikio priemonėms įgyvendinti, kai kuriose upių atkarpose nepavyks pasiekti geros būklės iki 2015 m. Tokie vandens telkiniai yra vadinami „**Rizikos vandens telkiniais**“. Todėl, po 2015 m. Lielupės UBR valdymo planas bus peržiūrimas ir atnaujinamas kas šešerius metus, t.y., 2021, 2027 metais, ir t.t. Šiais laikotarpiais pakartotinai bus konsultuojamasi su visuomene, tuo siekiant, kad ir rizikos vandens telkiniuose bendrų pastangų dėka būtų pasiekta kaip įmanoma geresnė vandens būklė. Lielupės UBR tam tikros upių atkarpos yra priskiriamos rizikos vandens telkiniams, pvz., Audruvė, Beržtalys, Daugyvenė, Juodupis, Kamatis, Kruoja, Laukupė, Lėvuo, Mituva, Mūša, Nemunėlis, Pyvesa, Sidabra, Svalia, Šaka, Švėtė, Švitinys, Tatula, Vyžuona.

3. TIKSLAS – ŠVARUS VANDUO

Lietuvoje pagal naująją vandens politiką, visi vandens telkiniai turi būti geros būklės. Taigi, **tikslas yra pasiekti gerą būklę**. Ką tai reiškia?

Lietuvos ir užsienio mokslininkams bei vandens srities specialistams ištyrus Lietuvos upes, ežerus, požeminį vandenį, jie buvo suskirstyti į šias grupes:

Lentelė 1. Upių, ežerų vandens būklės vertinimas

Vandens telkinių būklės vertinimas				
Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutinė būklė	Bloga būklė	Labai bloga būklė
	Siekiamybė pagal naująją vandens politiką			

Kas yra atskaitos taškas, vertinant vandens telkinių būklę? Įsivaizduokite laikus, kai nebuvo pramonės, didelių miestų, žmonės nenaudojo sintetinių trąšų, pesticidų, negamino masinės produkcijos, gyveno darnoje su gamta. Anų laikų upės, ežerai buvo labai švarūs. O kaip šiais laikais nustatyti, kokios upės, ežerai yra švarūs, kurie ne? Kadangi nėra galimybių sugrįžti į istorinius laikus ir ištirti vandens būklę, šiandien taikomas kitas metodas - ieškoma upių atkarpu, kurios labiausiai primintų praėjusių laikų švarias upes. Lietuvoje tokių upių yra – tai pavyzdžiui, Grūda, Šventoji, Žeimena. Traktuojama, kad šių upių tam tikrose atkarpose yra **labai gera vandens būklė**. Nors jos yra Nemuno, ne Lielupės UBR, tačiau šie UBR turi panašių savybių, todėl šios upės laikomos atskaitos tašku vertinant ir Lielupės UBR vandens telkinių būklę.

Kaip įvertinti ar upė yra geros būklės? Paprastai kalbant, upė būtų lyginama su minėtomis Nemuno UBR labai švariomis upėmis pagal tris rodiklius – 1) cheminę (pvz., cheminę taršą), 2) biologinę (pvz., gyvūnų ir augalų įvairovė upėje) ir 3) fizinę upės būklę (pvz., upė melioruota, patvenkta). Anksčiau, vertinant vandens telkinių būklę, buvo vertinama tik cheminė tarša. Tačiau, mokslininkų teigimu, ji ne visai tiksliai atsako į klausimą, ar upė tikrai yra švari, t.y., geros būklės. Kaip pavyzdį paimkime patvenktą upę. Ji gali būti neužteršta jokiais chemikalais, tačiau joje gyvena pakankamai nedaug augalų ir gyvūnų rūšių. O taip yra būtent todėl, kad patvenkus vandens telkinį gyvoji sistema (ekosistema) buvo pakeista, dėl ko, jautresnės augalų bei gyvūnų rūšys išnyko.

Taigi, upė bus geros būklės, jei ji nėra užteršta chemikalais, joje yra didelė augalų ir gyvūnų įvairovė bei upė nėra melioruota, patvenkta ar kitaip fiziškai paveikta žmogaus veiklos. 2 lentelėje pateikti keli Lielupės UBR upių, ežerų pavyzdžiai suskirstyti pagal vandens būklę.

Lentelė 2. Lielupės UBR upių, ežerų pavyzdžiai suskirstyti pagal vandens ekologinę būklę

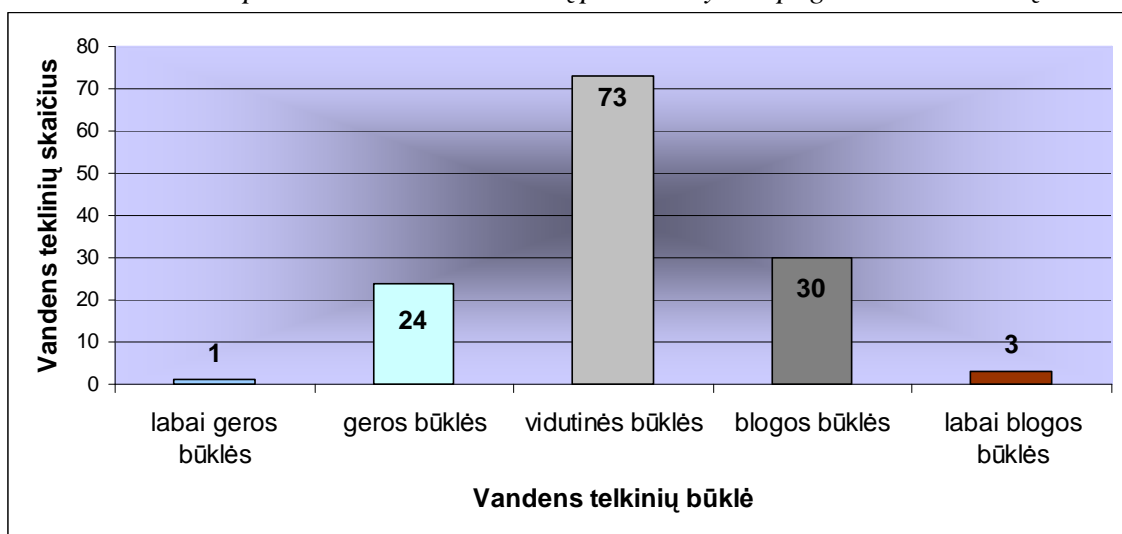
Upių, ežerų vandens BŪKLĖ s vertinimas				
Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutinė būklė	Bloga būklė	Labai bloga būklė
Nėra	Apaščia, Rovėja (Nemunėlio baseinas.)	Lėvuo (Mūšos baseinas.) Švėtė (Lielupės baseinas.)	Tatula, Kruoja (Mūšos baseinas)	Sidabra, Beržtalis (Lielupės baseinas)

4. LIELUPĒS UPIŲ BASEINŲ RAJONAS – KOKS JIS?

4.1. AR ŠVARUS LIELUPĒS BASEINAS?

Lielupės baseine iš viso yra 131 vandens telkinių (upių, ežerų, tvenkinių). Daugiausia jų **vidutinės būklės** (3 pav.). Realiai tai reiškia, kad dauguma vandens telkinių išlieka užteršti cheminėmis medžiagomis, yra fiziškai pakeisti žmogaus, tačiau juose vis dar gali gyventi vandens gyvūnų ir augalų rūšys.

Paveikslas 3. Lielupės UBR vandens telkinių pasiskirstymas pagal vandens būklę

4.2. ŽMONĒS

Lielupės UBR mums yra labai svarbus - jame gyvena 387 270 gyventojų, tai sudaro 11,5% Lietuvos gyventojų. Daugiausia jų yra Šiaulių, Pakruojo, Pasvalio, Radviliškio Kupiškio rajonuose, rečiausiai gyvenama – Biržų, Radviliškio rajonuose. Kadangi UBR žemės derlingos, **žemės ūkio veikla** Lielupės UBR yra vienas **pagrindinių gyventojų užsiėmimų**.

4.3. SAUGOMOS TERITORIJOS

Visi Lietuvos vandens telkiniai yra svarbūs ir saugotini, tačiau kai kuriems iš jų dėl savo unikalumo ir ypatingai vertingų teritorijų reikia išskirtinio dėmesio. Šalia tokių upių, ežerų ar juose pačiuose gyvena jautresnės augalų, gyvūnų rūšys bei plyti ištisos buveinės.

Lielupės UBR saugomos gamtinės ir kultūrinės teritorijos užima apie 10 % regiono ploto, tuo tarpu visoje Lietuvoje saugomos teritorijos sudaro apie 17 %. Taigi, Lielupės UBR saugomų vertybių yra sąlyginai mažiau nei visoje Lietuvoje, nors tai nereiškia, jog šis regionas yra mažiau vertingas.

4.4. UŽTVANKOS, HIDROELEKTRINĖS, MELIORACIJA

Nors, hidroelektrinės gamina energiją, melioracija didina žemės ūkio kultūrų produktyvumą, užtvankos įvairiais tikslais pagerina žmogaus gyvenimą, šios veikos poveikis vandens telkinių aplinkai yra neigiamas.

Lielupės UBR yra 112 tvenkinių. Palyginus su kitais Lietuvos UBR, tai sąlyginai nedidelis skaičius.

Lentelė 2. Didžiausi Lielupės UBR tvenkiniai (> 0,5 km²).

Nr.	Tvenkinys	Patvenkta upė	Tvenkinio plotas, km ²
1.	Kupiškio	Lėvuo	6,3
2.	Bubių	Dubysa – Ringuva	4,1
3.	Dvariukų	Mūša	1,9
4.	Ginkūnų (Malavėnų)	Švédė	1,1
5.	Baltausių	Beržtalis	0,7
6.	Papilio	Rovėja	0,6
7.	Laičių II	Ežerėlė	0,5

Lielupės UBR yra trys mažos hidroelektrinės:

1. 494 kW galingumo Dvariukų (Pakruojo r.) – ant Mūšos,
2. 35 kW Akmenių hidroelektrinė (Kupiškio r.) – ant Lėvens upės,
3. 15 kW Žiobiškio (Rokiškio r.) – ant Vingerinės upės.

Melioracija – tai upių vagų ištiesinimas bei drenavimo sistemos dirbamoje žemėje sukūrimas. Upės intensyviai melioruotos tarybiniais laikais, siekiant panaikinti drėgmės perteklių dirbamoje žemėje. Lielupės UBR yra vienas svarbiausių žemės ūkio produkcijos teritorijų Lietuvoje, o žemės molingos ir silpnai laidžios vandeniui, kas ir skatino aktyviai vykdyti melioracijos darbus. Iš viso Lielupės UBR ištiesinta daugiau kaip 1300 km upių.

Paveikslas 4. Melioracijos pavyzdys Lielupės UBR.
Paveiksle matosi ištiesintos upės (Maps.lt žemėlapis)

5. KAIP PASIEKTI, KAD LIELUPĒS ŪPIŅŪ BASEINŪ RAJONE (UBR) VANDUO BŪTŪ ŠVARUS?

5.1. ŽEMĒS ŪKIO TARŠA

Įvadas

Lielupės baseine žemės ūkio veikla Lietuvos mastu vykdoma intensyviausiai. Ariami laukai šiame baseine viršija **70 % teritorijos**.

Žala vandens aplinkai

Žemės ūkio veikla gali teršti šalia esančias upes, ežerus dažniausiai dėl trijų priežasčių – 1) išsiplaukiant iš dirvos trąšoms, 2) netinkamai laikant gyvulių mėšlą, 3) netinkamai tręšiant laukus mėšlu.

1. Iš žemės ūkio teritorijos ypač aktyviai dirbamos žemės į vandens telkinius su lietaus vandeniu gali išsiplauti nemaži kiekiai maisto medžiagų – dažniausiai azoto, fosforo junginių, kurie patenka į vandens telkinius juos užteršdami. Taip pat, jei ūkininkas netinkamai laiko, ar pertręšia dirvą azoto ir fosforo trąšomis, jų perteklius patenka į dirvą ir gali išsiplauti į šalia esančius vandens telkinius juos užteršdamas. → Dėl to uždumblėja upės, ežerai, apželia jų pakrantės.

1**Klausimas Jums:** Kokia Jūsų nuomonė apie azoto ir fosforo trąšų perdozavimą ir neigiamą to įtaką upėms, ežerams?**?**

2. Ūkiuose, kur nėra įrengtų mėšlidžių, gyvulių mėšlas, su lietaus vandeniu prasisunkęs į netoliese esančius vandens telkinius taip pat gali sukelti jų taršą. Gyvulių mėšlas – tai organinė medžiaga. Jai patekus į vandenį, mikroorganizmai ją skaido, dėl to vandenyje sumažėja deguonies, taip reikalingo augalams, gyvūnams. Gyvulių mėšle tai pat yra azoto junginių, kurie didesniais kiekiais taip pat teršia vandenį, todėl jis apželia ir uždumblėja.
3. Ariamąją dirvą ne laiku (pvz., esant išalui) tręšiant mėšlu, taip pat jo perdozavus, jis su lietaus vandeniu gali išsiplauti į šalia esančią upę ar ežerą. Vandens telkinys užteršiamas azoto junginiais ir organinėmis medžiagomis, dėl to jis apželia, uždumblėja.

Šiuo metu vykdomos priemonės žalai sumažinti

Šiuo metu žemės ūkio tarša reguliuojama pagal specialią programą, kuri vadinasi Valstybinė vandenu taršos iš žemės ūkio šaltinių mažinimo programa (4 lentelė) bei Kaimo plėtros programą (5 lentelė).

Lentelė 3. Kaip gerinama Lielupės UBR vandens būklė pagal Valstybinę vandenu taršos iš žemės ūkio šaltinių mažinimo programą

Teisinis pagrindas	PRIEMONĖS	Kaip gerėja vandens BŪKLĖ ?
Valstybinė vandenu taršos iš žemės ūkio šaltinių mažinimo programa (2003 m. rugpjūčio 26 d., Nr. 1076).	Mėšlidžių statyba	mažesnė tikimybė, kad mėšlas su lietaus vandeniu išsiplaus į šalia esančius vandens telkinius;
	Reguluojama sėjomaina ir tręšimas	dirvoje, kurioje taikoma sėjomaina mažesnis trąšų poreikis → mažiau tręšiama dirva → mažiau trąšų su lietaus vandeniu išsiplauna į šalia esančius vandens telkinius;
	Skatinama ekologinė žemdirbystė	nenaudojamos sintetinės trąšos ir pesticidai. Galima naudoti natūralios kilmės trąšas, priemonės prieš augalų kenkėjus, kurie neteršia dirvos ir šalia esančių vandens telkinių.
	Įrengiamos ir prižiūrimos vandens telkinių apsaugos juostos	nenaudojamos trąšos, pesticidai → šios medžiagos neišsiplauna į vandens telkinius → upės, ežerai švaresni.
	Atstatomos šlapžemės	atkuriamos natūralios vandens telkinio sąlygos.

Kaimo plėtros programa (5 lentelė) yra skirta paremti veiklas, kurios padeda vystyti Lietuvos kaimą, žemės ūkį. Kaimo plėtros programoje gali dalyvauti visi, atitinkantys programos kriterijus (pvz., turėti žemės šalia vandens telkinio) ir pasižadantys laikytis tam tikrų reikalavimų (pvz., nenaudoti sintetinių trąšų).

Lentelė 4. Priemonės iš Kaimo plėtros programos, kurios padeda mažinti vandens užterštumą.

Nr.	Kaimo plėtros programos priemonės (veiklos)	Kaip gerėja vandens BŪKLĖ ?
1.	Vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų tvarkymas pievose (<i>Kraštovaizdžio tvarkymo programa</i>)	nenaudojamos trąšos, pesticidai → šios medžiagos neišsiplauna į vandens telkinius → upės, ežerai švaresni.
2.	Ekologinio ūkininkavimo programa	nenaudojamos sintetinės trąšos ir pesticidai. Galima naudoti natūralios kilmės trąšas, priemonės prieš augalų kenkėjus, kurie neteršia dirvos ir šalia esančių vandens telkinių.
3.	Ariamos žemės vertimas daugiamete ganykla (pieva) (<i>"Rizikos" vandens telkinių būklės gerinimo programa</i>)	nenaudojamos trąšos, pesticidai → šios medžiagos neišsiplauna į vandens telkinius → upės, ežerai švaresni.
4.	Žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku	auginant mišką, naudojama mažiau trąšų ir pesticidų nei žemės ūkio plote.

Lielupės UBR valdymo plano projekte siūlomos papildomos priemonės gerai vandens būklei pasiekti

Tam, kad būtų sumažinta tarša iš žemės ūkio, vandens specialistai ir mokslininkai siūlo šias 12 priemonių (6 lentelė). Priemonės lentelėje išvardintos efektyvumo mažėjimo tvarka. Daugiausia priemonių yra azoto junginiams dirvoje mažinti. Lentelėje taip pat pateikiamas priemonės efektyvumas, kuris gaunamas priemonės kainą dalinant iš tiek kilogramų azoto junginių 1 ha, kiek jų sumažėtų taikant konkrečią priemonę. Numatant taršos mažinimo priemones reikia atsižvelgti į konkrečias kiekvieno lauko gamtines sąlygas.

Lentelė 5. Siūlomos žemės ūkio priemonės vandens taršai azoto junginiams sumažinti

Nr.	Priemonės pavadinimas →	Priemonės paaiškinimas	Efektyvumas (Lt/kg azoto jung.)
1.	Sumažintos tręšimo normos 10 %	ūkininkai turės sumažinti naudojamų trąšų kiekius 10 %. Anot vandens specialistų ir mokslininkų, nuo to būtina pradėti, siekiant mažinti vandens taršą iš žemės ūkio.	
2.	Energetinių augalų auginimas	tai augalai, kurie deginami ir naudojami šiluminei energijai gaminti (pvz., gluosniai) → jie greit auga ir sunaudoja daug azoto junginių → taigi azoto ir fosforo junginių dirvoje lieka nedaug → tai nedaug jų išsiplauna su lietaus vandeniu į upes, ežerus	~57
3.	Tarpinių augalų auginimas molingoje žemėje	tarpiniai augalai – tai kultūros (pvz., ridikai, dobilai, šunažolės), auginamos iki pagrindinės kultūros sėjos arba po jos nuėmimo. Jų auginimas sumažina laukų piktžolėtumą → taip pat pasisavina dirvoje esančius azoto, fosforo junginius → jis neišsiplauna į vandens telkinius	~35.5
4.	Ekologinė žemdirbystė	nenaudojamos sintetinės trąšos ir pesticidai. Galima naudoti natūralios kilmės trąšas, priemonės prieš augalų kenkėjus, kurie neteršia dirvos ir šalia esančių vandens telkinių	~21.5
5.	Tarpinių augalų auginimas mišrioje žemėje	(žiūrėti šios lentelės 4 priemonę)	~17
6.	Dirbamos smėlingos žemės pavertimas pievomis arba	nenaudojamos trąšos, pesticidai → šios medžiagos neišsiplauna į vandens telkinius → upės, ežerai švaresni	~12

Nr.	Priemonės pavadinimas →	Priemonės paaiškinimas	Efektyvumas (Lt/kg azoto jung.)
	pūdymais		
7.	Tarpinių augalų auginimas smėlingoje žemėje	(žiūrėti šios lentelės 4 priemonę)	~11,5
8.	Planuojama teisiškai reglamentuoti, kad ūkiams nuo 10 ha deklaruotų naudojamų žemės ūkio naudmenų būtų privaloma rengti tręšimo planus	bus prižiūrima, kad šiuose ūkiuose būtų laikomasi tręšimo planų → mažesnis azoto, fosforo junginių išsiplovimas į vandens telkinius	~5
9.	Mėšlo ir sрутų tvarkymas mažuose ūkiuose, (mažesniuose nei 10 standartinių gyvulių)	bus prižiūrima, kad šiuose ūkiuose būtų laikomasi šios nuostatos → mažesnis mėšlo išsiplovimas su lietaus vandeniu į artimiausius vandens telkinius → mažesnė jų tarša azoto junginiais	~3
10.	Zonų esančių šalia vandens telkinių apšadinimas medžiais	nenaudojama trąšų → vandens telkinys mažiau teršiamas azoto, fosforo junginiais	smarkiai svyruoja
11.	Dirbtinių šlapynių įrengimas	dirbtinių vandens telkinių įrengimas, kurių paskirtis bent iš dalies sulaikyti azoto, fosforo junginius, kurie išsiplauna į upes, ežerus → švaresni vandens telkiniai	smarkiai svyruoja
12.	Šlapynių atstatymas	vandens telkinių atstatymas tose vietose, kur jie buvo anksčiau, kurių paskirtis būtų bent iš dalies sulaikyti azoto, fosforo junginius, kurie išsiplauna į upes, ežerus → švaresni vandens telkiniai	smarkiai svyruoja

2	Klausimas Jums: Kokia Jūsų nuomonė apie šias siūlomas priemones žemės ūkio srityje (6 lentelė), kuriomis siekiama mažinti vandens taršą? Kokių papildomų priemonių norėtumėte pasiūlyti?	?
---	---	---

5.2. MIESTŲ IR GYVENVIEČIŲ TARŠA

Įvadas

Miestuose ir gyvenvietėse šalia esančias upes, ežerus labiausiai teršia nuotekos (liaudiškai vadinamos kanalizacija). Daugiausiai upes, ežerus teršia 1) lietaus ir 2) buitines nuotekos. Lietaus ir buitines nuotekos dažniausiai yra valomos nuotekų valymo įrenginiuose. Nevalomos nuotekos taip pat yra vandens taršos problema.

Lyjant lietaus vanduo patenka ant nepralaidžių paviršių – asfaltuotų gatvių, šaligatvių, kiemų ir išplauna ant jų paviršių esančius teršalus į lietaus surinkimo (kanalizacijos) sistemą. Vėliau lietaus vanduo per šią sistemą patenka dažniausiai į upes. Lielupės UBR, kaip ir visoje Lietuvoje, lietaus nuotekos nėra pakankamai išvalomos, todėl dauguma teršalų su lietumi patenka į vandens aplinką.

Kiekvienas savo namuose naudoja įvairias buitines priemones – tai indų plovikliai, grindų, tualetų, vonios valikliai, skalbimo priemonės. Visose jose yra cheminių medžiagų, neretai pavojingų vandens aplinkai. Mokėdami už komunalines paslaugas mes mokame ir už tai, kad mūsų panaudotas vanduo maudymosi, skalbimo, indų plovimo metu (buitines nuotekos) būtų valomas ir švarus patektų į upes. Nors

pastaraisiais metais labai išaugo didžiųjų miestų, valančių buitės nuotekas, įrenginių efektyvumas, tačiau deja, dėl nepakankamo nuotekų valymo sistemos įvedimo gyvenvietėse ne visi teršalai gali būti išvalomi, todėl dalis jų patenka ir į upes.

Dar viena vandens taršos problema gyvenvietėse – tai nevalomos buitės nuotekos. Ši situacija dažnesnė mažesnėse gyvenvietėse, kaimuose, kurie neprijungti prie nuotekų surinkimo sistemos. Tai reiškia, kad visas panaudotas vanduo (net ir iš tualetų) nėra valomas ir gali patekti į vietinius vandens telkinius juos užteršdamas.

Žala vandens aplinkai

Lielupės UBR upėms yra būdinga lėta tėkmė, todėl jos yra labai jautrios taršai (užsilaikančiame vandenyje padidėja užterštumas), ypač šis jautrumas padidėja vasarą, kai upės tampa dar mažiau vandeningos, o išleisti teršalai sąlyginiai sukelia dar didesnę taršą.

Lietaus ir buitės nuotekos upes teršia skirtingais teršalais, kurių apžvalga pateikiama žemiau (7 lentelė).

Lentelė 6. Pagrindiniai teršalai, kurie į upes ir ežerus gali patekti su lietaus ir buitinėmis nuotekomis

Nuotekos	Teršalai	Teršalų šaltiniai	Kuo kenkia upėms, ežerams?
Lietaus	Naftos produktai	Dažniausiai iš automobilių, (pvz., plaukant juos ne specializuotuose ploviklose, iš nestandartinių ar netinkamai eksploatuojamų automobilių)	naftos produktai padengia vandens telkinio paviršių → į vandenį nepatenka pakankamai deguonies → žūva mikroorganizmai, kuriais maitinasi žuvis.
	Sunkieji metalai		sunkieji metalai kaupiasi vandens organizmuose ir dažniausiai valgant žuvį patenka ir į žmogaus organizmą.
	Kiti organiniai teršalai	Įvairūs	organinius teršalus (pvz., purvas) vandenyje skaido mikroorganizmai. Kuo daugiau teršalų, tuo daugiau deguonies reikia juos suskaidyti → vandens telkinyje pradeda stigti deguonies → gali žūti žuvis.
Buitės	Azoto junginiai	Tualetų vanduo	upė/ežeras uždumblėja, apauga augalais, pradeda trūkti deguonies, išmiršta žuvis.
	Fosforo junginiai	Skalbimo priemonės, kuriose yra fosfatų. Jie minkština vandenį ir padeda skalbti.	
	Kiti organiniai teršalai	Įvairūs	organinius teršalus (maisto likučius, tualetų atliekas) vandenyje skaido mikroorganizmai. Kuo daugiau teršalų, tuo daugiau deguonies reikia juos suskaidyti → vandens telkinyje pradeda stigti deguonies, gali žūti žuvis.

Jei nuotekos nėra valomos, dažniausiai visi šie teršalai patenka į vandens aplinką. Kuo jos valomos efektyviau, tuo mažiau šių medžiagų patenka į upes.

Nustatyta, kad Lielupės UBR miestai ir gyvenvietės (8 lentelė) daugiausia upes teršia azoto ir fosforo junginiais.

Lentelė 7. Didžiausia upių tarša iš miestų/gyvenviečių Lielupės UBR

Nr.	Teršiama upė	Miestas/gyvenvietė, kurių nuotekos labiausiai teršia upę			
1.	Beržtālio upė	Žeimelio gyvenvietė			
2.	Juodupė	Nēra nustatyta. → <table border="1" style="background-color: #92d050; width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; width: 30px;">3</td> <td>Klausimas Jums: Jei Jūs žinote, kas gali sąmoningai ar nesąmoningai gali teršti Juodupės upę, būtų naudinga, jei galėtumėte mums apie tai pranešti.</td> <td style="text-align: center; width: 30px;">?</td> </tr> </table>	3	Klausimas Jums: Jei Jūs žinote, kas gali sąmoningai ar nesąmoningai gali teršti Juodupės upę, būtų naudinga, jei galėtumėte mums apie tai pranešti.	?
3	Klausimas Jums: Jei Jūs žinote, kas gali sąmoningai ar nesąmoningai gali teršti Juodupės upę, būtų naudinga, jei galėtumėte mums apie tai pranešti.	?			
3.	Kruojos upė	Radviliškio miestas			
4.	Obelės upė				
5.	Kulpės upė	Šiaulių miestas			
6.	Laukupė	Rokiškio miestas			
7.	Lēvens upė	Kupiškio miestas			
8.	Sīdarbros upė	Joniškio miestas			
9.	Šeduvos upė	Šeduvos gyvenvietė			
10.	Vēzgēs upė	Aukštelių gyvenvietė Kalnelio Gražinių gyvenvietė			

Šiuo metu vykdomos priemonės žalai sumažinti (9 lentelė).

Lentelė 8. Kas vyksta šiuo metu, kad būtų sumažinta tarša iš miestų ir gyvenviečių Lielupės UBR?

Nr.	Teisinis pagrindas	PRIEMONĖS →	Kaip gerėja vandens BŪKLĖ ?
1.	Vandens įstatymas	Didesnėse Lielupės UBR gyvenvietėse turi funkcionuoti (yra planuojami statyti) nuotekų valymo įrenginiai	gyventojų būstai bus prijungti prie naujų nuotekų (kanalizacijos) sistemų → mažėja miestų, gyvenviečių tarša.
2.	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas	Leistinių normų, teršalams, išleidžiamiems į upes, ežerus nustatymas	vandens taršos mažinimas.
3.	Nuotekų tvarkymo reglamentas		
4.	LAND 20-2005 "Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui reikalavimai	Nuotekų valymo įrenginiuose kaip šalutinis produktas susidaro dumblas, kurio dažnai nėra kur dėti. Juo kartais tręšiama ūkininkų žemė	rengiami tręšimo planai → mažiau dumblo su lietaus vandeniu išsiplauna į vandens telkinius → upės, ežerai neužteršiami organinėmis medžiagomis → upėse, ežeruose daugiau deguonies.

Lielupės UBR valdymo plano projekte siūlomos papildomos priemonės gerai vandens būklei pasiekti

Tam, kad būtų pasiekta gera upių, ežerų būklė Lielupės UBR, anot mokslininkų ir vandens specialistų, reikia pagerinti 1) buities ir 2) lietaus nuotekų valymą Rokiškyje, Šiaulių mieste, Aukštelkiuose, Gražionyse, Šeduvoje, Joniškyje, Žeimelyje, Linkuvoje, Radviliškyje, sumažinant taršą azoto ir fosforo junginiais. Rokiškyje - mažinti organinę taršą. Yra žinomos modernios nuotekų valymo technologijos, gerai išvalančios nuotekas, tačiau jos gana brangios.

Šiuo metu Lielupės UBR numatyta pastatyti vienus naujus nuotekų valymo įrenginius Žagarėje, rekonstruoti Kupiškio, Pakruojo ir Linkuvos nuotekų valymo įrenginius. Tačiau daugumoje miestų ir gyvenviečių bus nutiesti nauji nuotekų surinkimo (kanalizacijos) tinklai. 10 lentelėje parodyta, kuriuose miestuose/gyvenvietėse šie tinklai bus tiesiami, kokia įmonė bus atsakinga už tiesimą ir, kokio ilgio šie nuotekų tinklai bus.

Lentelė 9. Lielupės UBR numatyti statyti nuotekų surinkimo tinklai

Nr.	Miestas/ gyvenvietė	Nuotekų valymo įrenginiai	Nuotekų tinklai, (km)
1.	Biržai	„Biržų vandenys“	18,0
2.	Joniškis	„Joniškio vandenys“	8,0
3.	Žagarė		15,0
4.	Kupiškis	„Kupiškio butų ūkis ir vandentiekis“	4,2
5.	Aukštupėnai		3,4
6.	Pakruojis	„Pakruojo vandentiekis“	6,4
7.	Linkuva		10,5
8.	Pasvalys	„Pasvalio vandenys“	3,3
9.	Rokiškis	„Rokiškio vandenys“	6,7
10.	Juodupė		4,4
11.	Šiauliai	„Šiaulių vandenys“	25,0
Iš viso Lielupės UBR:			104,9

4	Klausimas Jums: Kokia Jūsų nuomonė apie siūlomas priemones taršai gyvenvietėse mažinti (10 lentelė)? Kokių turėtumėte kitų pasiūlymų?	?
----------	--	----------

5.3. PRAMONĖS TARŠA

Įvadas

Pramonės įmonės neretai taip pat prisideda prie upių ir ežerų taršos. Pramonės įmonės panaudotą vandenį į vandens aplinką išleidžia netiesiogiai arba tiesiogiai:

- **Netiesiogiai** → panaudotą nešvarų vandenį įmonės išleidžia į bendrą nuotekų surinkimo sistemą. Šios nuotekos valomos kartu su buities nuotekomis valymo įrenginiuose. (Apie buitie nuotekas daugiau kalbama skyriuje „MIESTŲ IR GYVENVIEČIŲ TARŠA“).
- **Tiesiogiai** → yra įmonių, kurios pačios valo savo nuotekas ir apvalytą jį išleidžia į upes.

ĮDOMU: Naujausi mokslininkų tyrimai rodo, kad Lielupės UBR upėse randama ne tik tradicinių teršalų, bet ir, vadinamų, **naujos kartos teršalų** – fenolių, policiklinių aromatinių angliavandenilių, alavo junginių, ftalatų, kurių didesni kiekiai kelia pavojų žmogaus sveikatai ir aplinkai. Šiuo metu bandoma nustatyti, kaip ir iš kur jie patenka į upes.

Žala vandens aplinkai

Lentelė 10. Nustatytos įmonės, sąlygojančios didesnę vandens telkinių taršą Lielupės UBR.

Nr.	Teršiama upė	Įmonė, prisidedanti prie upės taršos išleisdama nuotekas	Teršiančios medžiagos
1.	Daugyvenė	Agrochemos mažmena“ Šeduvos agrocentras	Azoto, fosforo junginiai
2.	Laukupė	AB „Rokiškio sūris“	Azoto, fosforo junginiai, organinės medžiagos
3.	Nemunėlis		
4.	Vėzgė	ŽŪB „Gražinių bekonas“	Azoto junginiai

Apie azoto, fosforo junginių, organinių medžiagų teršiančių medžiagų poveikį upėms, skaitykite analogišką skiltį skyriuje „MIESTŲ IR GYVENVIEČIŲ TARŠA“.

Šiuo metu vykdomos priemonės žalai sumažinti

Šiuo metu pramonės taršą vandens aplinkai padeda mažinti priemonės, išvardintos 12 lentelėje.

Lentelė 11. Šiuo metu pramonės taršą vandens aplinkai padeda mažinti šios priemonės.

Nr.	Teisinis pagrindas	PRIEMONĖS	Kaip gerėja vandens BŪKLĖ ?
1.	Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas	Prieš statant pramonės įmones, yra vertinama jų būsima tarša vandens aplinkai	leidimas statyti išduodamas tik tuo atveju, jei yra įsitikinta, kad tarša neviršys leistinų normų ir bus kontroliuojama.
2.	LR Aplinkos ministro patvirtintos Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimų, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklės	Pramonės įmonės turi kontroliuoti teršalų išmetimą į upes, ežerus	vandens telkiniai švaresni.
3.	LR Vyriausybės patvirtinti Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatai	Numatomos pramoninių avarijų prevencijos priemonės	mažesnė vandens užteršimo tikimybė.
4.	Nuotekų tvarkymo reglamentas,	Leistinų normų, teršalams, išleidžiamiems į upes, ežerus nustatymas	vandens taršos mažinimas.

Lielupės UBR valdymo plano projekte siūlomos papildomos priemonės gerai vandens būklei pasiekti

Tam, kad būtų pasiekta gera upių, ežerų būklė Lielupės UBR, reikia mažinti trijų įmonių – Rokiškio sūrio, ŽŪB "Gražionių bekonas" ir UAB "Agrochemos mažmena" Šeduvos agrocentro taršą azoto ir fosforo junginiais, modernizuojant nuotekų valyklas ir pašalinant šiuos junginius iš kanalizacijos vandens.

5	Klausimas Jums: Kaip griežtai, Jūsų nuomone, reiktų riboti pramoninę taršą atsižvelgiant į įmonių veiklos svarbą jūsų regiono vystymuisi?	?
---	--	---

5.4. NEIGIAMAS UŽTVANKŲ, HIDROELEKTRINIŲ, MELIORACIJOS POVEIKIS

Įvadas

Upių tvenkimas, hidroelektrinių veikla ir melioracija – tai fizinis žmogaus poveikis upėms, turintis neigiamą įtaką jų kokybei.

Žala vandens aplinkai

Upių tvenkimas → užkertamas žuvų migracijos kelias. Patvenkus upę, nenatūraliai pradeda formuotis ežeras, su ežerams būdingais augalais ir gyvūnais. Užtvenktuose upių ruožuose padidėja užterštumas dėl užsilaikančio vandens ir upei būdingos tėkmės nebuvimo.

Hidroelektrinės → reguliuojamas vandens lygis. Vandens lygis nenatūraliai pakeliamas ar nuleidžiamas → sutrikdomas žuvų nerštas, neigiamai veikiami augalai, šalia esančios pelkės → pradeda svyruoti ir jų vandens lygis. Yra nustatyta, kad hidroelektrinės gali turėti ženklų poveikį vandens ekosistemoms, jeigu jų galingumas yra virš 100 kW.

Tarybiniais laikais vykdyta melioracija → nyksta vandens augalai, gyvūnai, nes naikinamos jų buveinės, pvz., žuvų nerštavietės, slėptuvės jaunikliams.

Šiuo metu vykdomos priemonės žalai sumažinti

Kovojant su neigiamomis upių tvenkimo ir hidroelektrinių pasekmėmis, yra numatyta pastatyti žuvų migraciją gerinančius įrenginius bei pašalinti vieną užtvankos liekaną (12 lentelė).

Lentelė 12. Lielupės UBR planuojami žuvų migracijos įrenginiai ir pašalintinos užtvankų liekanos bei šių priemonių kainos, Lt

Upė	Užtvankos pavadinimas	Priemonė	Rajonas	Pastabos
Žuvų migracijos įrenginiai				
Mūša	Švobiškio	Žuvų takas (laiptuotas latakas)	Pasvalio r.	
Lėvuo	Akmenių hidroelektrinė	Žuvų takas (laiptuotas latakas)	Kupiškio r.	Veikia mažoji hidroelektrinė
Lėvuo	Pasvalio	Žuvų takas (laiptuotas latakas)	Pasvalio r.	
Šalintinos kliūtys				
Lėvuo	Karsakiškio malūno	Išardyti akmenų slenksčio liekanas	Panevėžio r.	

Lielupės UBR valdymo plano projekte siūlomos papildomos priemonės gerai vandens būklei pasiekti

Šiuo metu jokios priemonės nėra taikomos.

6	<p>Klausimas Jums: Kiek svarbios hidroelektrinės regiono vystymuisi atsižvelgiant į jų teikiamą naudą (gaminama elektra) ir žalą (kenkiama ekosistemoms, mažėja vandens telkinių rekreacinė vertė, turizmo vystymo potencialas).</p>	?
----------	---	----------

6. TOLIMESNI VEIKSMAI

Tolimesni veiksmai rengiant Lielupės UBR valdymo planą:

- Iki 2010 m. gegužės mėnesio lauksime Jūsų komentarų, pasiūlymų dėl šio plano. Informaciją, kaip buvo atsižvelgta į Jūsų pateiktus komentarus/pasiūlymus, galėsite rasti Aplinkos apsaugos agentūros prie Aplinkos ministerijos internetinėje svetainėje - www.gamta.lt.
- 2010 m. pradžioje planuojami **susitikimai** su Lielupės UBR gyventojais apie kuriuos bus iš anksto informuojama vietos informacinėse priemonėse.

7	Klausimas Jums: Jei norėtumėte dalyvauti, ar galėtumėte pasiūlyti gyventojų pamėgtą vietą (pvz., kultūros, bendruomenės namai), kur susirinktų daug suinteresuotų žmonių diskutuoti apie Lielupės UBR valdymo planą, siūlomas priemonės, lauksime Jūsų pasiūlymų adresu - info@upiubaseinai.lt . Esame atviri Jūsų pasiūlymams.	?
----------	--	----------

- 2010 m. pabaigoje bus parengtas **filmas** ir informaciniai **leidiniai** apie Lielupės UBR valdymo planus ir platinami visuomenei;
- 2010 m. rudenį įvyks informacinė **konferencija**, kurios metu bus pristatytas galutinis Lielupės UBR valdymo planas.

8	Klausimas Jums: Jei norėtumėte dalyvauti informacinėje konferencijoje apie galutinį Lielupės UBR valdymo planą, mielai Jus pakviesime, jei informuosite mus adresu - info@upiubaseinai.lt . Jei norėtumėte paskaityti informacinių leidinių apie Lielupės UBR valdymo planą bei pažiūrėti apie tai filmą, informuokite mus (info@upiubaseinai.lt).	?
----------	--	----------

7. DAUGIAU INFORMACIJOS

Jei Lielupės UBR valdymo plano turinys Jus sudomino ir norėtumėte gauti daugiau informacijos apie tolimesnę jo rengimo eigą:

- šiame leidinyje pateikiama santrauka preliminarus Lielupės UBR valdymo plano. **Išsamesnį** valdymo **planą** galite rasti šiuo adresu: http://vanduo.gamta.lt/files/Preliminarus_LIELUPES_UBR_planas.pdf.
- jei norėtumėte gauti **naujienlaiškius** elektroniniu paštu, informuokite apie tai adresu – info@upiubaseinai.lt.

8. LAUKIAME JŪSŲ KOMENTARŲ ŠIAIS KLAUSIMAIS:

1	Kokia Jūsų nuomonė apie dirvų pertręsimą azoto ir fosforo trąšomis ir neigiamą to įtaką upėms, ežerams?	?
2	Kokia Jūsų nuomonė apie šias siūlomas priemones žemės ūkio srityje (<i>6 lentelė</i>), kuriomis siekiama mažinti vandens taršą? Kokių papildomų priemonių norėtumėte pasiūlyti?	?
3	Jei Jūs žinote, kas gali sąmoningai ar nesąmoningai teršti Juodupės upę, būtų naudinga, jei galėtumėte mums apie tai pranešti.	?
4	Kokia Jūsų nuomonė apie siūlomas priemones taršai gyvenvietėse mažinti (<i>10 lentelė</i>)? Kokių turite kitų pasiūlymų?	?
5	Kaip griežtai, Jūsų nuomone, reiktų riboti pramoninę taršą atsižvelgiant į įmonių veiklos svarbą jūsų regiono vystymuisi?	?
6	Kiek svarbios hidroelektrinės regiono vystymuisi, atsižvelgiant į jų teikiamą naudą (gaminama elektra) ir žalą (kenkiama ekosistemoms, mažėja vandens telkinių rekreacinė vertė, turizmo vystymo potencialas).	?
7	Jei norėtumėte dalyvauti, ar galėtumėte pasiūlyti gyventojų pamėgtą vietą (pvz., kultūros, bendruomenės namai), kur susirinktų daug suinteresuotų žmonių diskutuoti apie Lielupės UBR valdymo planą, siūlomas priemones, lauksime Jūsų pasiūlymų adresu - info@upiubaseinai.lt ;	?
8	Jei norėtumėte dalyvauti informacinėje konferencijoje apie galutinį Lielupės UBR valdymo planą, mielai Jus pakviesime, jei informuosite mus adresu - info@upiubaseinai.lt . Jei norėtumėte paskaityti informacinių leidinių apie Lielupės UBR valdymo planą bei pažiūrėti apie tai filmą, informuokite mus (info@upiubaseinai.lt).	?

6.5. BENDRADARBIUJANT SU AAA IR LGT TEIKTI SUINTERESUOTOMS MINISTERIJOMS IR UBR KOORDINAVIMO TARYBOMS SVARSTYTI UBR PRIEMONIŲ PROGRAMŲ IR VALDYMO PLANŲ PROJEKTUS

Galutiniai valdymo planų ir priemonių programų teisės aktų projektai 2010 m. rugsėjo mėn. buvo pateikti derinimui ministerijoms ir atsakingoms institucijoms. Ministerijų ir žinybų pastabos pateikiamos žemiau.

Susisiekimo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Ūkio ministerija ir Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamentas savo raštais pranešė, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų valdymo planams ir priemonių programoms neturi.

Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijos ir Teisingumo ministerija pateikė pastabas, į kurias atsakymus ir komentarus pateikė Aplinkos apsaugos agentūra.

Europos teisės departamento pastabos:

1. 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (toliau - Direktyva), ir Projekto atitikties lentelėje nurodoma, kad Direktyvos 11 straipsnio 3 dalis yra perkelta visiškai, tačiau iš pateiktos lentelės yra visiškai neaišku, kokios konkrečios nacionalinės nuostatos perkelia minėto Direktyvos straipsnio 3 dalies b-1 punktus.

2. Keltinas klausimas, ar Direktyvos 11 straipsnio 5 dalis yra tinkamai perkelta į nacionalinę teisę, nes manome, kad Programos 30 punktas yra siauresnės apimties negu nurodyta Direktyvos nuostata. Be to, pastebėtina, kad Programos 1 priedo 1.1. punktas savo turiniu yra nesusijęs su minėtos Direktyvos nuostatos antra pastraipa, todėl pastaroji taip pat nėra perkelta.

3. Atitikties lentelėje nepateiktas nacionalinių nuostatų, perkeliančių Direktyvos VI priedo B dalį, turinys.

4. Plano 1 skyriaus 1 punkte nurodytas Direktyvos paskelbimo lietuvių kalba šaltinis turėtų būti rašomas taip: (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 5 tomas, p. 275).

5. Atitikties lentelėje nurodyta, kad Direktyvos VII priedo A dalies 1 punkto 1.1. papunkčio pirmosios dvi pastraipos bei 2 punkto antra, trečia ir ketvirta pastraipos yra visiškai perkeltos, tačiau šių nuostatų turinys nevisiškai įgyvendinamas atitikties lentelėje nurodytomis Projekto nuostatomis. Todėl prašome papildyti atitikties lentelę arba pažymėti, kad Direktyvos nuostatos yra perkeliamos tik dalinai.

6. Atitikties lentelėje nėra pateiktas nacionalinių nuostatų, perkeliančių Direktyvos VII priedo A dalies 3-10 punktus, turinys, todėl pataisius lentelę gali būti pateikta daugiau pastabų dėl Projekto atitikties Direktyvos nuostatomis.

L. e. generalinio direktoriaus pavaduotojo pareigas
Dieninis

Karolis

Justina Balčiūnaitė, tel. (8 5) 266 3695, el. p. j.balciunaite@etd.lt

Teisingumo ministerijos pastabos:

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi pateiktą išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lielupės upių baseino rajono valdymo plano ir Priemonių vandensaugos tikslams Lielupės upių baseino rajone pasiekti programos patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas), pastabų dėl Projektu numatomo teisinio reguliavimo tikslo įgyvendinti Vandens įstatymo 24 straipsnio 1 dalies bei 25 straipsnio 4 dalies nuostatas ir dėl Projektu numatomo teisinio reguliavimo galimų pasekmių neturi, tačiau teikia pastabas dėl Projektu numatomo teisinio reguliavimo priemonių ir Projekto teisės technikos:

Dėl Projektu numatomo teisinio reguliavimo priemonių

Pagal Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 827 2.4 punktą po 2010 m. rugsėjo 1 d. įstatymais ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimais Lietuvos Respublikos Vyriausybei pavedamos tvirtinti strategijos ir programos rengiamos vadovaujantis Strateginio planavimo metodikos (toliau – *Metodika*), kuri Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. 1220 buvo išdėstyta nauja redakcija, III skyriaus nuostatomis dėl *plėtros programų rengimo* ir (ar) IV skyriaus I skirsnio nuostatomis dėl *tarpinstitucinio veiklos plano rengimo*.

Manome, kad Projekto nuostatos turėtų būti peržiūrėtos, atsižvelgiant į galiojančias *Metodikos* nuostatas. Kartu pastebėtina, kad vadovaujantis *Metodikos* 9 – 11 punktų nuostatomis, *plėtros programos* rengimą inicijuoja ir organizuoja atitinkamas ministras, gavęs pritarimą Vyriausybės pasitarime, o *plėtros programos* struktūra turi atitikti *Metodikos* 7 punkte nustatytą Nacionalinės pažangos programos struktūrą. Pagal *Metodikos* 13 punktą *tarpinstitucinis veiklos planas* rengiamas, jeigu jį įgyvendinant dalyvauja 3 ir daugiau asignavimų valdytojų (Priemonių vandensaugos tikslams Lielupės upių baseino rajone pasiekti programos projekto (toliau – Programos projektas) 1 priede nurodyti tik 2 asignavimų valdytojai). *Plėtros programos* taip pat gali būti įgyvendinamos per institucijų strateginius veiklos planus (*Metodikos* 11 punktas).

Dėl Projekto teisės technikos:

1. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo 31 straipsnio nuostatas, atvejais, kai Vyriausybės nutarimas turi priedų (brėžinių, lentelių, grafikų, schemų, žemėlapių ar kt.), kuriuos paskelbti „Valstybės žiniuose“ nėra techninių galimybių, toks Vyriausybės nutarimas oficialiai paskelbiamas tą pačią dieną: „Valstybės žinių“ interneto tinklalapyje – teisės aktas su priedais ir „Valstybės žiniuose“ – teisės aktas be priedų. Pagal Vyriausybės nutarimo projekto 4 punkto nuostatas, visas Lielupės upių baseino rajono valdymo planas (toliau – Valdymo planas) būtų skelbiamas tik „Valstybės žinių“ interneto tinklalapyje. Kadangi pačiame Valdymo plane priedai neišskiriami (schemos yra įformintos ne kaip priedai, o kaip sudėtinė Valdymo plano dalis), patį Valdymo planą galima būtų laikyti Vyriausybės nutarimo priedu, tuomet Vyriausybės nutarimo projekto 4 punkte reikėtų vietoj žodžių „be Plano ir priedų“ bei „su Plano priedais“ įrašyti atitinkamai – „be Plano“ ir „su Planu“.

2. Atsižvelgiant į tai, kad vandensaugos tikslai išdėstyti tik Vandens įstatymo 22 straipsnyje, siūlytina atsisakyti nuorodos į Vandens įstatymo 23 straipsnį Programos projekto 1 punkte. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad valstybinė aplinkos monitoringo 2011 – 2016 metų programa dar nėra patvirtinta, todėl nebūtų galima ja remtis Programos

projekto 9, 13 bei 18 punktuose. Programos projekto 1 priedo pavadinimas bei priedo žymos įvardijimas tikslintini atsižvelgiant į Vyriausybės nutarimo projekto 1.2 punkte nurodytą Programos projekto pavadinimą.

3. Programos projekto 1 priedo 1.1 punktą tikslintinas – arba turėtų būti nurodoma, kad siekiama pakeisti kelių ministrų 2010 m. liepos 14 d. įsakymą Nr. D1-608/3D-651 arba, kad siekiama pakeisti Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui tvarkyti aprašą, patvirtintą kelių ministrų 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342.

4. Manome, kad Programos projekto 1 priedo 1.2 punkte turėtų būti ne teikiama nuoroda į Priemonių programos vandensaugos tikslams Nemuno upių baseinų rajono, patvirtinto Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1098 1 priedo 2.1 punkte nustatytus teisinius reikalavimus, o šie reikalavimai turėtų būti nurodomi pačiame Programos projekto 1 priede.

5. Atsižvelgiant į Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus pateikimo įstatymuose ir kituose teisės aktuose rekomendacijų, patvirtintų Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2002 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 106k (toliau – Rekomendacijos), 12.2 punkto nuostatas, Programos projekto 2 priedo projekto 2.1, 2.5, 2.8, 2.11 punktuose nurodytiną tik Oficialiojo leidinio pirmasis puslapis, o atsižvelgiant į Rekomendacijų 24.1 punkto nuostatas – Programos projekto 2 priedo projekto 2.5, 2.8 bei 2.11 punktuose išbraukti direktyvų (2009/31/EB, 2010/42/ES bei 2009/31/EB) pavadinimai.

6. Programos projekto 2 priedo projekto 59 punkte tikslintina žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 19 d. įsakymo Nr. 3D-187 oficialaus paskelbimo šaltinio nuoroda (vietoj „1995“ įrašytina „2004“). Be to, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies nuostatas dėl Vyriausybės teisės aktų struktūros, reikėtų Programos projekto 2 priedo projekto visame tekste (pvz., 59 punkte) atsisakyti punkto pastraipų numeracijos, nurodant skaičių su skliaustu. Jeigu norima atitinkamas nuostatas įtvirtinti kaip punkto papunktį, jis turėtų turėti pradinį punkto ir savo eilės skaitmenį (pvz., 59.1).

7. Programos projekto 2 priedo projekto 88 punkte reikėtų tikslinti teisės akto, patvirtinto Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus 2009 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 1-190, pavadinimą (turėtų būti – Ūkio subjektų poveikio požeminiam vandeniui monitoringo vykdymo tvarka). Programos projekto 2 priedo projekto 90 punkte nurodytas Vyriausybės 2006 m. birželio 8 d. nutarimas Nr. 562 yra pripažintas netekusiu galios.

8. Programos projekto 2 priedo projekto 94 punkte nurodytiną pirminis aplinkos ministro įsakymas (2001 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. 540), kuriuo patvirtintos Paviršinių vandens telkinių <...> nustatymo taisyklės. Atitinkami tikslintinos oficialaus paskelbimo šaltinių nuorodos. Tikslintinas teisės akto pavadinimas Programos projekto 2 priedo projekto 95 punkte (Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus 2003 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. 1-10 yra patvirtinta Požeminio vandens gavybos ketvirtinės ataskaitos 1-PV formą ir jos pildymo aiškinimas). Programos projekto 2 priedo 99.4 punkte išbraukta oficialaus paskelbimo šaltinio nuoroda – „2004, Nr. 96-3563“, o nurodant oficialaus paskelbimo šaltinių nuorodas, vietoj „1995“ įrašytina „1997“.

9. Programos projekto 2 priedo projekto 99.6 punkte išbraukta nuoroda „(LAND 22-97)“ ir vietoj „2004“ įrašytina „2005“, 99.10 punkte išbraukti žodžiai „steigimo ir

jo“, 104 punkte tikslintinas Valstybinės aplinkos monitoringo 2005 – 2010 metų programos pavadinimas. Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktas, kuriuo patvirtintas Gamtosauginio vandens debito apskaičiavimo tvarkos aprašas bei oficialaus paskelbimo šaltinis yra nurodyti Programos projekto 2 priedo projekto 99.6 punkte, jų nereikėtų kartoti 111 punkte (be to teisės akto pavadinime išbrauktina nuoroda „(LAND 22-97)“, taip pat išbrauktinas oficialaus paskelbimo šaltinis „2000, Nr. 19-471“, kadangi jis jau paminėtas 99.8 punkte.

10. Manome, kad neturėtų būti teikiami priemonių aprašymai, patvirtinti atskiru Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1098, kaip galima suprasti iš Programos projekto 2 priedo projekto 125 punkto antrosios pastraipos nuostatų. Programos projekto 2 priedo projekto 132.2 punkte neteisingai nurodytas įsakymas, kuriuo patvirtintos Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklės, taip pat tikslintina oficialaus paskelbimo šaltinio nuoroda.

Teisingumo viceministras

Andrius Miliūnas, (8 5) 266 29 06, el. p. andrius.miliunas@tm.lt

Gytis Andrulionis

Kitų žinybų pastabos

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pastabose (raštas 2010-04-19 Nr.R2-621), rekomenduojama pateikti apžvalgas apie savivaldybių pasirengimą įgyvendinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatas bei priemones šioms priemonėms įgyvendinti.

Pagal šią pastabą buvo įvertinta informacija apie savivaldybių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus, kuriuose dalinai atsispindi savivaldybių pasirengimas įgyvendinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatas.

Akmenės rajono savivaldybės administracija (raštas 2010-04-14 Nr.1-741)

1) klaidingai nurodyti kai kurie numatytų įrengti tinklų ilgiai;

Pataisyta pagal pastabą.

2) klaidingai pateiktos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainos;

Pataisyta pagal pastabą.

3) pateikti nebeegzistuojantys paviršinio vandens naudotojai.

Pataisyta pagal pastabą.

Rašte nurodytos redakcinės klaidos ištaisytos.

Varnių regioninis parkas:

Manome, kad Biržulio ežerui neigiamo poveikio kilmė ir šaltiniai yra aiškūs – melioracija (nevykęs ežero nusausinimas). Vadovaujantis 2006 gegužės 18 d. LR Aplinkos ministro įsakymo Nr. D1-246 „Dėl Varnių regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“ 4.6. p. viena iš svarbiausių gamtosaugos kryptių - perspektyvinis melioracijos suniokotų vandens telkinių regeneravimas bei renatūralizavimas, Biržulio ežero regeneravimas. Manome, kad būtų tikslinga į Ventos upių baseinų rajono valdymo planą ir priemonių vandensaugos tikslams Ventos upių baseinų rajone pasiekti programą įtraukti Biržulio ežero regeneravimo studiją.

Į pastabą atsižvelgta ir priemonių programoje numatyta tokia priemonė: Atlikti išplėstinius Biržulio ežero morfometrinių, fizikinių-cheminių, biologinių rodiklių, tyrimus bei nustatyti taršos šaltinius ir jų poveikį

UAB "Šiaulių vandenys" pastabos, gautos 2010.10.11 elektroniniu paštu:

1. Plane ir programoje nagrinėjant vandentvarkos ūkio problemas remiamasi priemonės Nr. VP3-3.1-AM-01-V "Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra" valstybės projektų sąrašė Nr. 01 pateiktais duomenimis, tačiau bent jau Šiaulių miesto atveju sąrašė pateikiami duomenys (Plano 89 lentelė ir Plano 2 priedo 3 lentelė), t.y. numatomų išplėtoti vandentiekio ir nuotekų tinklų fizinės apimtys ir investicijos žymiai skiriasi nuo UAB "Šiaulių vandenys" įgyvendinamų projektų rodiklių:

1.1. pagal projekto "Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Šiauliuose" (toliau - Projektas) finansavimo ir administravimo sutartį numatoma pastatyti 51,4 km naujų nuotekų tinklų (Plane ir programoje nurodyta - 25 km), 53,5 km naujų vandentiekio tinklų (Plane ir programoje nurodyta- 23 km), Projekto vertė 54,03 mln. Lt (Plane ir programoje nurodyta - 72 mln. Lt);

1.2. pagal projekto "Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Šiaulių rajone (Šiauliai, Ginkūnai)" finansavimo ir administravimo sutartį numatoma pastatyti 5,2 km naujų nuotekų tinklų (Plane ir programoje nurodyta - 12,2 km), renovuoti 5,2 km nuotekų tinklų (Plane ir programoje nurodyta- 3,9 km), pastatyti 5,4 km naujų vandentiekio tinklų (Plane ir programoje nurodyta- 4,3 km), renovuoti 6,4 km vandentiekio tinklų (Plane ir programoje nurodyta-4,1 km). Projekto vertė 11,74 mln. Lt (Plane ir programoje nurodyta - 20,41 mln. Lt).

Taip pat Plano 89 lentelėje ir Plano 2 priedo 3 lentelėje prie Šiaulių raj. savivaldybės eilutės neteisingai nurodyta, kad nuotekų valymo įrenginiai rekonstruojami Ginkūnuose, o tinklai plėtojami ir renovuojami Šiauliuose. Turėtų būti atvirksčiai. Minėtų rodiklių tikslinimas automatiškai sukelia poreikį ir skaičiuojamųjų investicinių ir eksploatacinių sąnaudų perskaičiavimui.

Pastabos paaiškinimas: Valdymo planuose ir priemonų programose nurodytas naujų ar rekonstruotinių tinklų ilgis yra minimalus, atitinkantis aplinkos ministro įsakyme ir priemonės Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ valstybės projektų sąrašė Nr. 01 nurodytas apimtis. Pasikeitus statybos darbų kainoms, įgyvendinamų darbų apimtys taip pat pasikeitė. Tuo galima paaiškinti skaičių nesutapimus.

2. Bendro pobūdžio pastaba dėl vandentvarkos infrastruktūros renovavimo ir plėtros priemonių būtų ta, kad Plane ir Plano įgyvendinimo programoje kažkodėl apsiribojama tik valstybės projektų sąrašė numatytais įgyvendinti apimtimis, tačiau ir įgyvendinus sąrašuose numatytas apimtis išlieka poreikis tiek plėtoti naują vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, tiek renovuoti esamą (nuotekų ir vandentiekio tinklų renovavimas, vandens gerinimo įrenginių įrengimas vandenvietėse), nes šių priemonių neįgyvendinimas tiesiogiai įtakoja vandens telkinių kokybę ir gyventojams tiekiamo geriamojo vandens kokybę. Tiesa, Plano įgyvendinimo programoje aiškinama, kad dabar įgyvendinamų priemonių efektas bus aiškus tik jas įgyvendinus, todėl dabar dar negalima nustatyti papildomo sutelktosios taršos mažinimo priemonių poreikio.

Pastabos paaiškinimas: Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra turi būti numatyta įgyvendinant kitą pagrindinę priemonę - miestų nuotekų valymo direktyvą.

3. Nagrinėjant dumblo tvarkymo problemą Lielupės baseine, vėlgi apsiribojama tik Investicinėje programoje dumblo tvarkymui Lietuvoje (2006 m.) ir Valstybės projektų sąrašė nurodytomis dumblo tvarkymo priemonėmis. Tačiau kaip žinome, minėtoje investicinėje programoje nėra išspręstas galutinis dumblo pūdymo-džiovinimo įrenginiuose apdoroto dumblo sutvarkymas. Plane taip pat pasigendama esamo sukaupto skysto nuotekų dumblo problemos nagrinėjimo ir galimų sprendimų ieškojimo. Pvz. Šiaulių nuotekų valykloje dumblo kaupimo-sandėliavimo aikštelėse sukaupta apie 2,2 mln. tonų nuotekų dumblo, kuris kelia potencialų pavojų ir įtakoja paviršinio ir požeminio vandens kokybę. Kadangi Planas yra ilgalaikio planavimo dokumentas, šiuos klausimus taip pat reikėtų nagrinėti Plane, ir numatyti galimas priemones galutinio tiek esamo tiek apdoroti (džiovinoti) dumblo tvarkymo problemoms spręsti.

Pastabos paaiškinimas: Nuotekų dumblo tvarkymas taip pat miestų nuotekų valymo direktyvos prerogatyva.

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos pastabos.

Į visas VSTT pastabas atsižvelgta taisant valdymo planus ir priemonių programas.

Biržų regioninio parko direkcijos pastaba (2009-10-05 d. raštas Nr. 1.8-291)

Programos 2.4.1 skyriuje nenumatoma Nemunėlio pabaseinyje įrengti žuvų takų, nes pagal užtvankų, prie kurių reikia pastatyti įrenginius žuvų migracijai, sąrašą, patvirtintą LR žemės ūkio ministro 2007 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 3D-427 Nemunėlio pabaseinyje ir Lielupės mažųjų intakų pabaseinyje nėra upių, kuriose reikėtų įrengti žuvų migracijos įrenginius. Mūsų nuomone tikslinga įrengti žuvitakį ant Širvėnos tvenkinio užtvankos (Apasčios upė), nes šia upe vyksta lydekų, karšių migracijos į nerštavietes, iš Nemunėlio upės į Apaščią jau pakyla ir žiobriai.

Pastabos paaiškinimas. Pirmajame valdymo plano įgyvendinimo etape dėl finansavimo stokos numatyta įrengti žuvitakius išskirtose prioritetinėse upėse. Apasčios upė į šį sąrašą nepatenka, todėl žuvitakį joje siūlome numatyti kitame planavimo etape.

Palangos m. savivaldybės pastaba buvo gauta 2010 m. vasario 17 d. raštu Nr. (4.21)-85-1118.

Pastabos paaiškinimas. Valdymo planuose informacija pateikiama ne pagal savivaldybes, o pagal baseinus ir pabaseinius. Tai yra pagrindinis Bendrosios vandens politikos reikalavimas. Į 2, 3 ir 4 pastabas atsižvelgta taisant valdymo planus ir priemonių programas.

Žemaitijos nacionalinio parko direkcijos pastaba buvo gauta 2010 m. kovo 20 d. raštu Nr. S-152-(10.12).

Pastabos paaiškinimas: 1) Šiame planavimo etape dėl lėšų stokos ir informacijos trūkumo renatūralizavimo bandomasis projektas siūlomas tik Nemuno UBR.

2) Vandens telkinių būklės analizė rodo, kad Ž. Kalvarijos gyvenvietė nedaro reikšmingo neigiamo poveikio Varduvos upei.

Šiaulių m. savivaldybės pastaba.

Rėkyvos ežero būklei gerinti Šiaulių miesto savivaldybė siūlo tokias priemones:

1. Inicijuoti Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pataisas, pagal kurias, esant pagrįstam visuomeninių organizacijų ar savivaldos institucijų prašymui, ūkio subjektas privalėtų atlikti poveikio aplinkai vertinimą, jei toks vertinimas nebuvo atliktas veiklos pradžioje, o vykdoma ūkinė veikla įrašyta į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą.
2. Atlikti durpių kasybos PAV. Durpių kasyba Rėkyvos baseine pradėta anksčiau nei įsigaliojo Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, tad pradėdant eksploataciją nebuvo įvertintas galimas poveikis vandens telkiniams bei jo mažinimo priemonės, o taip pat kai kurie kiti pagal PAV procedūrą numatyti klausimai. Vykstant nepageidaujamiems ežero būklės pokyčiams nuolat kyla abejonių dėl durpyno įtakos ežerui, kuriuos galėtų išspręsti atlikta ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūra.
3. Parengti Rėkyvos durpyno rekultivacijos studiją, kurioje būtų išnagrinėtos rekultivacijos alternatyvos, įvertintos jų įgyvendinimo sąnaudos, pagrįstas rekultivacijai reikalingų lėšų kaupimo mechanizmas.

4. Parengti ir įgyvendinti Rėkyvos botaninio- zoologinio draustinio melioracijos sistemų likvidavimo ir/ar blokavimo projektą.
5. Atlikti ežero morfometrinių rodiklių kaitos tyrimus, kurie apimtų ežero duburio ir krantų dinamikos tyrimus ir pasiūlytų optimalias ežero valymo ir krantotvarkos priemones.
6. Patikslinti informaciją ir parengti naujas Rėkyvos ežero naudojimo ir priežiūros taisykles.
7. Parengti ir vykdyti kompleksinį ežero ir jo baseino (vandens režimo, vandens kokybės, pakrančių būklės, sedimentacijos intensyvumo, pelkės paviršiaus tarp durpyno ir ežero suslūgimo bei biologinės įvairovės būklės) monitoringą.

Dėl Rėkyvos ežero priemonių projekto eigoje vyko keletas įvairaus lygio diskusijų tarp aplinkosaugos institucijų, projekto ekspertų ir Šiaulių m. savivaldybės atstovų. Įvertinus jas bei tai, kad AB „Rėkyva“ savo lėšomis numato vykdyti detalų ežero ir jo apylinkių monitoringą, Lielupės UBR priemonių programoje numatyta tokia priemonė, už kurią atsakinga Aplinkos apsaugos agentūra: Atlikti išplėstinius Rėkyvos ežero morfometrinių, fizikinių-cheminių, biologinių rodiklių, erozijos procesų tyrimus bei nustatyti taršos šaltinius ir jų poveikį.

6.6. PARENGTI INFORMACINIUS LEIDINUKUS IR VIDEO MEDŽIAGĄ APIE VANDENS APSAUGĄ IR PARENGTUS GALUTINIUS VENTOS, LIELUPĖS IR DAUGUVOS UBR VALDYMO PLANUS.

Projekto metu, suderinus su Aplinkos apsaugos agentūra buvo parengtos 175 filmo „Kaip mes rūpinamės savo vandeniu“ DVD kopijos ir išleista 700 leidinukų „Upės ir aš“. Suderinus su Aplinkos apsaugos agentūra filmas ir leidiniai platinami visuomenei per seminarus, paštu ir susitikimų metu.

- 130 kino filmo kopijų pateikta AAA platinti filmą įvairių susitikimų, renginių metu. Pasiūlyta pateikti dalį (pavyzdžiui, po 10 kopijų) filmo egzempliorių platinti vandens informaciniams centrams. Taip būtų parodytas AAA dėmesys patiems centrams bei, Livedos projekto viešinimas vyktų plačiau, nes vandens informaciniai centrai tarpininkautų kaip papildoma viešinimo priemonė. Tuo labiau, kad šie centrai neretai betarpiškiau bendrauja su visuomene. Be to, nors dauguma vandens informacinių centrų yra Nemuno URB, Livedos filmas yra universalus ir tinkamas visos Lietuvos gyventojams ir būtų naudinga jį platinti plačiau.
- 10 egzempliorių atiduoti projekto komandai, ypač dėstytojams, rodyti filmą paskaitų metu studentams, rodyti jį įvairių renginių metu.
- 35 egzemplioriai paliekami VŠĮ Baltijos aplinkos forumui, kurie bus išplatinti, per naujienlaiškius pavišinus informaciją apie galimybę įsigyti filmo kompaktinį diską. Neatsiradus visuomenės susidomėjimo gauti šį filmą, likę egzemplioriai bus atiduoti AAA.

Parengtas leidinys „Upės ir aš“, atspausdintas 700 egzempliorių tiražu. Iš jų:

- 470 egzempliorių pateikta AAA.
- 50 egzempliorių pateikta projekto vadovui ir projekto komandai platinti įvairių renginių metu;
- 180 egzempliorių paliekami VŠĮ Baltijos aplinkos forumui, iš jų:
- 80 egzempliorių planuojama išplatinti koordinavimo tarybų susitikimų metu 2010 m. rugsėjį;

VšĮ Baltijos aplinkos forumas (iš el.pašto info@upiubaseinai.lt) apie filmą ir leidinį naujienlaiškiais informuos tikslines grupes. Bus nusiųsta nuoroda, kur susidomėję asmenys galės parsisiųsti leidinį bei filmą. O naujienlaiškyje taip pat bus numatyta, kad visi pageidaujantys galės teirautis leidinio popieriniame formate. Kadangi tikslinių grupių sąrašė yra ir Ventos, Lielupės ir Dauguvos UBR teritorijų mokyklos, gamtininkų centrai, kt. tikslinės grupės, tikimasi, kad bus pageidaujančių gauti šiuos leidinius ir popieriniame formate

6.7. PRISTATYTI GALUTINIUS VENTOS, LIELUPĒS IR DAUGUVOS UBR VALDYMO PLANUS IR PRIEMONIŲ PROGRAMAS VISUOMENEI IR SUORGANIZUOTI 3 PRISTATYMO KONFERENCIJAS SUINTERESUOTOMS INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS (PO 1 KIEKVIENAM UBR).

Galutiniai valdymo planai ir priemonių programos buvo pristatomi surengtuose seminaruose Ignalinoje, Telšiuose ir Pasvalyje, kuriuose dalyvavo projekto ekspertai ir Aplinkos apsaugos agentūros specialistai. Žemiau pateikiami seminarų protokolai ir dalyvių sąrašai.

Dauguvos upių baseinų rajono valdymo plano ir priemonių programos pristatymas

2010 m. spalio 25 d. Nr. 2010-1
Ignalina

Planų pristatymas vyko 2010 m. spalio 25 d. Ignalinos rajono savivaldybėje, Laisvės al.70.

Seminaro pirmininkas – Mindaugas Gudas, Dauguvos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sekretorius, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento direktorius.

Dauguvos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sekretorius – Martynas Pankauskas, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento Upių baseinų valdymo skyriaus vedėjas.

Sekretorė – Dalia Aidukaitė, Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvavo: Dauguvos upių baseinų rajono (toliau – UBR) koordinavimo tarybos nariai, kitų institucijų bei visuomenės atstovai.

PRISTATYTA:

1. Ūkinės veiklos poveikis paviršinio vandens telkiniams,
2. Ūkinės veiklos poveikis požeminio vandens telkiniams,
3. Priemonių programa vandensaugos tikslams pasiekti ir jos sąnaudos,
4. Interaktyvus žemėlapis - <http://gis.gamta.lt/baseinuvadymas>.

Susitikimo pradžioje pristatytas Aplinkos apsaugos agentūros užsakymu sukurtas filmas – „Kaip mes rūpinamės savo vandeniu“.

Mindaugas Gudas, Dauguvos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sekretorius, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento direktorius pasveikino susirinkusius ir paminėjo, kad bus diskutuojama apie parengtą Dauguvos UBR valdymo planą ir priemonių programą, kurią artimiausiu metu planuoja patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Parodytas filmas "Kaip mes rūpinamės savo vandeniu".

Jurgita Vaitiekūnienė, projekto „Lielupės Ventos Dauguvos UBR valdymo planų parengimas”, ekspertė pristatė pranešimą tema „Ūkinės veiklos poveikio paviršinio vandens telkiniams Dauguvos UBR“.

Bernardas Paukštys, projekto „Lielupės Ventos Dauguvos UBR valdymo planų parengimas”, vadovas, įmonė „Vandens harmonija“ pristatė pranešimą tema „Ūkinės veiklos poveikis požeminio vandens telkiniams“.

Daiva Semėnienė, projekto „Lielupės Ventos Dauguvos UBR valdymo planų parengimas” ekspertė bei Viešosios įstaigos Aplinkos apsaugos politikos centro direktorė pristatė pranešimą tema „Priemonių programa vandensaugos tikslams pasiekti ir jos sąnaudos“.

Gediminas Dūdėnas, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento Upių baseinų valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas pristatė interaktyvų žemėlapi - <http://gis.gamta.lt/baseinuvaldymas>.

DISKUSIJOS:

H. Šiaudinis, Ignalinos rajono savivaldybės mero pavaduotojas pasidomėjo, kokia situacija su tarša, atitekančia upėmis iš Baltarusijos?

J. Vaitiekūnienė, projekto „Lielupės Ventos Dauguvos UBR valdymo planų parengimas”, ekspertė pakomentavo, kad tarša iš Baltarusijos Dauguvos UBR nėra aktuali, nes iš šio UBR vanduo upėmis išteka iš mūsų šalies. Tarša iš Baltarusijos įtakoja Nemuno UBR būklę. Pastebima, kad aktuali tarša iš Baltarusijos išlieka organiniais junginiais, kuri pasiekia ir Kuršių marias, mažėja tarša fosforo junginiais. Pastebima taršos iš Baltarusijos teritorijos mažėjimo tendencija.

M. Gudas Dauguvos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sekretorius, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento direktorius papildė, kad Lietuva yra inicijavusi tarpyviausybinių susitarimų projektą, kuris yra suderintas su Baltarusija, vis dar vyksta derybos su Rusijos Federacija. Lietuva su kaimyninėmis valstybėmis taip pat inicijuoja bendrus tarpvalstybinius projektus, kad būtų suderinti vandens būklės vertinimo kriterijai.

A. Norkūnas, Vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo politikos departamento Teritorinio administravimo politikos skyriaus vadovas pasidomėjo, ar buvo atsižvelgta į bebrų užtvankų poveikį, vertinant vandens lygio kitimą.

T. Virbickas, projekto ekspertas, Gamtos tyrimų centro Vandens ekosistemų skyriaus, Gėlųjų vandenų ekologijos sektoriaus vadovas pastebėjo, kad bebrų sukurtos šlapžemės yra nedideles, todėl nemanoma, kad jos turėtų esmines įtakos vandens lygiui kisti. Bebrų veiklos įtaka yra dvilypė – teigiama ji ta prasme, kad daugėjant bebrų sukurtų šlapžemių, didėja ir pelkių augalijos įvairovė, tačiau žuvims bebrų užtvankos daro neigiamą poveikį, pakeisdamos upių buveines.

V. Selickas, UAB „Zarasų vandenys“ vyriausiasis inžinierius pasidomėjo, ar nebuvo vertinta tarša geležimis geriamajame vandenyje?

B. Paukštys, projekto „Lielupės Ventos Dauguvos UBR valdymo planų parengimas”, vadovas, įmonė „Vandens harmonija“ pakomentavo, kad kuriant Dauguvos UBR valdymo planą ir priemonių programą buvo priimta prielaida, kad visos pagrindinės priemonės, tame tarpe ir Geriamojo vandens direktyva, yra įgyvendintos. Pagal Lietuvos Respublikos Geriamojo vandens įstatymą vietos savivaldybės turėtų užtikrinti tinkamą geriamo vandens kokybę.

G. Kindurys, Ignalinos rajono savivaldybės sekretorius paklausė, kodėl nenumatytos priemonės dėl Dysnos upėje esančios hidroelektrinės.

T. Virbickas, projekto ekspertas, Gamtos tyrimų centro Vandens ekosistemų skyriaus, Gėlųjų vandenų ekologijos sektoriaus vadovas atsakė, kad hidroelektrinių

poveikis vertintas pagal tvenkinio pratakumą, užsilaikančio vandens kiekį, turbinos tipą, kt. Nemuno UBR yra atrinkta 10 hidroelektrinių, kurios skiriasi pagal vertinamas charakteristikas. Šių tyrimų pagrindu bus priimtos konkrečios priemonės, nes iki šiol nėra aišku, koks tiksliai yra hidroelektrinių poveikis konkrečioms upėms. Taip pat paminėtina, kad Dysnos upėje nėra labai vertingų migruojančių žuvų.

V. Selickas, UAB „Zarasų vandenys“ vyriausiasis inžinierius pasiteiravo, kaip bus užtikrintas privalomas Pažangaus ūkininkavimo taisyklėse ir nutarimuose numatytų mėšlo ir srutų tvarkymo rekomendacijų laikymasis ūkiams iki 10 SG? Kam planuojama pavesti kontrolės funkciją.

D. Semėnienė, projekto „Lielupės Ventos Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“ ekspertė bei Viešosios įstaigos Aplinkos apsaugos politikos centro direktorė atsakė, kad už tai turėtų būti atsakingi regionų aplinkos apsaugos departamentai. Šiam darbui turėtų būti papildomai skirta trečdalis inspektoriatų etato.

M. Pankauskas, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento Upių baseinų valdymo skyriaus vedėjas paminėjo, kad šiai dienai Mėšlo tvarkymo taisyklėse numatyta, kad ūkiai, turintys daugiau negu 10 sutartinių gyvulių turi tvarkyti mėšlą pagal Pažangaus ūkininkavimo taisyklių reikalavimus. Tačiau, įvesdami reikalavimą ūkiams iki 10 SG tvarkyti mėšlą pagal Pažangaus ūkininkavimo taisyklių reikalavimus, pakeliame kartelę. O dėl kontrolės, regionų aplinkos apsaugos departamentų agentūrų darbuotojai gali tikrinti ir tręšimo ir mėšlo tvarkymo planus vieno inspektavimo metu. Kiekvienais metais yra sudaromi kontrolės planai, kurie turi būti visapusiškesni, t.y., apimti ne tik vieno parametro tikrinimą ūkyje.

V. Selickas, UAB „Zarasų vandenys“ vyriausiasis inžinierius pasiteiravo, ar už nesilaikymą reikalavimų numatytos baudos?

M. Pankauskas, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento Upių baseinų valdymo skyriaus vedėjas atsakė, kad baudas numato Civilinis kodeksas.

V. Selickas, UAB „Zarasų vandenys“ vyriausiasis inžinierius paklausė, ar numatomos priemonės dėl buitinių nuotekų tvarkymo individualiuose namuose.

J. Vaitiekūnienė, projekto „Lielupės Ventos Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“, ekspertė pakomentavo, kad yra nustatyta, jog gyventojai, kurie naudojami lauko tualetais, didelio poveikio vandens būklei nedaro, o dirvožemis turi savybę apsivalyti. Didžiausia problema dažnai yra tai, kad tame pačiame ūkyje yra netinkamai tvarkomos nuotekos ir naudojamas šalia esantis geriamas vanduo.

V. Selickas, UAB „Zarasų vandenys“ vyriausiasis inžinierius iškėlė klausimą, kaip priversti gyventojus prisijunti prie naujų nuotekų surinkimo tinklų. Pasiteiravo, kodėl nėra teisinio pagrindo tai padaryti.

M. Gudas Dauguvos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sekretorius, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento direktorius paminėjo, kad Dauguvos UBR valdymo plane viskas buvo vertinta pagal poveikį vandens telkiniams. Pavyzdžiui, neprisijungusių gyventojų prie nuotekų surinkimo tinklų poveikis vandens telkiniams sudaro tik ~2 proc. nuo visos taršos.

H. Šiaudinis, Ignalinos rajono savivaldybės mero pavaduotojas paminėjo, jog ignaliniečiai teigia, kad nuotekų neturi, nors, vanduo jiems yra tiekiamas. Gali būti, kad reikės išskaičiuoti pinigus iš Europos Sąjungos projektų, jei gyventojai nesijungs prie naujų nuotekų surinkimo tinklų. Vokietijoje, pavyzdžiui, yra balansas tarp to, kiek gyventojai vandens sunaudojo ir to, kiek nuotekų išleidžia. Ignalinos rajone dominuoja smėlis, kuris gerai sugeria individualių namų nuotekas, jei būtų molis – gyventojai iškart jungtųsi prie nuotekų tinklų.

D. Semėnienė, projekto „Lielupės Ventos Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“ ekspertė bei Viešosios įstaigos Aplinkos apsaugos politikos centro direktorė atsakė, kad, anot Aplinkos ministerijos teiginys „gyventojai turi būti

prisijungę prie nuotekų surinkimo tinklų“ turėtų būti suprantamas ir taip, kad gyventojai gali turėti septinius tankus, tačiau nebūtinai vienareikšmiškai prijungti prie nuotekų surinkimo tinklų.

A. Norkūnas, Vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo politikos departamento Teritorinio administravimo politikos skyriaus vadovas pakomentavo, kad pasiūlytos priemonės yra daugiau orientuotos į pasekmes, bet ne į priežastis. Jei ūkininkui nebus nepaaiškinta, kaip tvarkyti mėšlą, jis ir ateityje nežinos.

M. Gudas Dauguvos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sekretorius, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento direktorius paminėjo, kad mokymai taip pat yra numatyti ir Dauguvos UBR ūkininkams. Jie bus planuojami kartu su Nemuno UBR mokymais.

Gitana Koliienė, Zarasų rajono savivaldybės, Statybos ir komunalinio ūkio skyriaus vyriausioji specialistė užsiminė apie ežeruose vykstančius eutrofikacijos procesus, ypač Drūkšių ežerą.

T. Virbickas, projekto ekspertas, Gamtos tyrimų centro Vandens ekosistemų skyriaus, Gėlųjų vandenų ekologijos sektoriaus vadovas paminėjo, kad Skripkų ežere ateityje planuojama problemą spręsti. Visagine bus statoma kita elektrinė, tačiau, šiai dienai negalime pagrįsti būsimos taršos, nes dar nėra pastatytos elektrinės. Taigi problemos sprendimas numatytas kitame etape. O dėl Imbrado ežero, jei bus įrodyta, kad teršia gyventojai, bus imamasi priemonių. Tai gali būti ežero valymas, fosforo nusodinimas.

H. Šiaudinis, Ignalinos rajono savivaldybės mero pavaduotojas pasidomėjo, ar krintantys lapai nuo medžių šalia ežerų nedaro neigiamo poveikio vandens telkiniams.

T. Virbickas, projekto ekspertas, Gamtos tyrimų centro Vandens ekosistemų skyriaus, Gėlųjų vandenų ekologijos sektoriaus vadovas atsakė, kad pakrantės augalija priešingai - sulaiko paviršinę taršą. Anksčiau Lietuvoje aplink ežerus plytėjo miškai ir problemų nebuvo, o dabar - dirbami laukai. Taigi, kalti ne lapai, o kaltas žmogus.

Susitikimo pabaigoje Ignalinos rajono savivaldybės mero pavaduotojas padėkojo Aplinkos apsaugos agentūros atstovams už informatyvų ir naudingą susitikimą.

Susitikimo dalyvių sąrašas:

Eil. Nr	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija	Kontaktai
1	Natalja Šliachtič	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro Aplinkos sveikatos skyrius	Kalvarijų 153, Vilnius Tel. 236 0481, Mob: 8 686 01436 El.p. slechtin@takas.lt
2	Romualda Baranauskienė	Sirvėtos regioninio parko direkcija	Lentupio 3, Švenčionys tel.: 8 387 51966, el.p.: direktorius@sirveta.lt
3	Irina Jusienė	Sirvėtos regioninio parko direkcija	Lentupio 3, Švenčionys tel.: 8 387 51955, el.p.: ekologas@sirveta.lt

Eil. Nr	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija	Kontaktai
4	Vidas Selickas	UAB "Zarasų vandenys"	Malūno g. 3A, LT- 32129, Zarasai Telefonas: (385) 51672; (385) 51895; (385) 54160 Faksas: (385) 51672 El. paštas: v.administracija@zarasai.lt
5	Adolfas Norkūnas	Vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo politikos departamento Teritorinio administravimo politikos skyrius	Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius tel. 271 8888, el. p. adolfas.norkunas@vrm.lt
6	Gintautas Kindurys	Ignalinos rajono savivaldybė	Laisvės a. 70, LT-30122 Ignalina, tel. 8 612 09243 el.paštas: sekretorius@ignalina.lt
7	Lina Kovalevskienė	Ignalinos rajono savivaldybė	Laisvės a. 70, LT-30122 Ignalina, tel. 8 386 52522 el.paštas: l.kovalevskiene@ignalina.lt
8	Rimantas Zavackas	Zarasų rajono savivaldybė	Sėlių a. 22, LT-32110 Zarasai tel.: (8 385)37164, faks. 8 (385) 37172 el. paštas: kaimas@zarasai.lt
9	Gitana Koliene	Zarasų rajono savivaldybė	Sėlių a. 22, LT-32110 Zarasai tel.: (8 385)37190, faks. 8 (385) 37172 el. paštas: gitana.koliene@zarasai.lt
10	Mykolas Viškelis	Ignalinos rajono savivaldybės administracijos Statybos ir komunalinio ūkio skyrius	Laisvės a. 70, LT-30122 Ignalina, tel. 8 386 53045 el.paštas: m.viskelis@ignalina.lt
11	Mindaugas Gudas	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos būklės vertinimo departamentas	A.Juozapavičiaus 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 5 2662814 el.paštas: a.gudas@aaa.am.lt
12	Martynas Pankauskas	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos būklės vertinimo departamentas, Upių baseinų valdymo skyrius	A.Juozapavičiaus 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 5 2662815 el.paštas: m.pankauskas@aaa.am.lt
13	Gediminas Dūdėnas	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos būklės vertinimo departamentas, Upių baseinų valdymo skyrius	A.Juozapavičiaus 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 5 2668075 el.paštas: g.dudenas@aaa.am.lt
14	Dalia Aidukaitė	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos būklės vertinimo departamentas, Upių baseinų valdymo skyrius	A.Juozapavičiaus 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 5 2662816 el.paštas: d.aidukaite@aaa.am.lt
15	Svajūnas Plungė	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos būklės vertinimo departamentas, Vandenių būklės vertinimo skyrius	A.Juozapavičiaus 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 5 2668079 el.paštas: a.gudas@aaa.am.lt
16	Daiva Semėniene	VŠĮ "Aplinkos apsaugos politikos centras", projekto ekspertė	A.Juozapavičiaus 6/2, LT-09310 Vilnius, tel. 8 5 2728936 el.paštas: daiva@aapc.lt

Eil. Nr	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija	Kontaktai
17	Simona Daugintienė	VšĮ "Aplinkos apsaugos politikos centras", projekto koordinatorė	A.Juozapavičiaus 6/2, LT-09310 Vilnius, tel. 8 5 2727152 el.paštas: aapc@aapc.lt
18	Tomas Virbickas	Gamtos tyrimų centras, projekto ekspertas	Akademijos g. 2, Vilnius, tel. 8 686 30400, el.paštas: tvirbickas@takas.lt
19	Jurgita Vaitiekūnienė	Projekto ekspertė	Mob. tel. 8 615 14383, el.paštas: jurga.vaitiekuniene@gmail.com
20	Goda Gudienė	Baltijos aplinkos forumas, Projekto ekspertė	Užupio g. 9/2-17, LT-01202 Vilnius tel. 5 215 92 88, el.paštas: goda.gudiene@bef.lt
21	Bernardas Paukštys	B.Paukščio įmonė "Vandens harmonija" Projekto vadovas	A.Juozapavičiaus 6/2, LT-09310 Vilnius, tel. 8 5 2757278 el.paštas: bernardas@iti.lt

Ventos upių baseinų rajono valdymo plano ir priemonių programos pristatymas

2010 m. spalio 27 d. Nr.
Telšiai

Pristatymas vyko 2010 m. spalio 27 d. Telšių rajono savivaldybėje, Žemaitės g. 14.

Renginio pirmininkė – Aldona Margerienė, Ventos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos narė, Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja.

Ventos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sekretorius – Mindaugas Gudas, Ventos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sekretorius, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento direktorius.

Sekretorius – Audrius Šepikas, Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas.

Dalyvavo: Ventos upių baseinų rajono (toliau – UBR) koordinavimo tarybos nariai, kitų institucijų bei visuomenės atstovai.

SVARSTYTA:

5. Ūkinės veiklos poveikis paviršinio vandens telkiniams,
6. Ūkinės veiklos poveikis požeminio vandens telkiniams,
7. Priemonių programa vandensaugos tikslams pasiekti ir jos sąnaudos,
8. Interaktyvus žemėlapis - <http://gis.gamta.lt/baseinuvaldymas>.

Susitikimo pabaigoje pristatytas Aplinkos apsaugos agentūros užsakymu sukurtas filmas – „Kaip mes rūpinamės savo vandeniu“.

Aldona Margerienė, Ventos upių baseinų rajono koordinavimo tarybos narė, Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja pasveikino susirinkusius ir paminėjo, kad bus diskutuojama apie sukurtą Ventos UBR valdymo planą ir priemonių programą, kurią artimiausiu metu planuoja patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Jurgita Vaitiekūnienė, projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“, ekspertė pristatė pranešimą tema „Ūkinės veiklos poveikio paviršinio vandens telkiniams Ventos UBR“.

Bernardas Paukštys, projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“, vadovas, įmonė „Vandens harmonija“ pristatė pranešimą tema „Ūkinės veiklos poveikis požeminio vandens telkiniams“.

Daiva Semėnienė, projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“ ekspertė bei Viešosios įstaigos Aplinkos apsaugos politikos centro direktorė pristatė pranešimą tema „Priemonių programa vandensaugos tikslams pasiekti ir jos sąnaudos“.

Martynas Pankauskas, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento Upių baseinų valdymo skyriaus vedėjas pristatė interaktyvų žemėlapi - <http://gis.gamta.lt/baseinuvaldymas>.

Parodytas filmas „Kaip mes rūpinamės savo vandeniu“.

DISKUSIJOS:

I. Sirusienė, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Kelmės rajono agentūros vedėja pasiteiravo, koks yra neigiamas hidroelektrinių poveikis. Užvenčio hidroelektrinė dirba tik 10 proc. pajėgumu.

T. Virbickas, Gamtos tyrimų centro Vandens ekosistemų skyriaus, Gėlujų vandenų ekologijos sektoriaus vadovas pastebėjo, kad hidroelektrinių poveikis vertinamas pagal tvenkinio pratakumą, užsilaikančio vandens kiekį, turbinos tipą, taigi, hidroelektrinės pajėgumas nėra svarbiausias kriterijus. Problemiška yra įvertinti tikrąjį hidroelektrinių poveikį. Nemuno UBR yra atrinkta 10 hidroelektrinių, kurios skiriasi pagal vertinamas charakteristikas. Šių tyrimų pagrindu bus priimtos konkrečios priemonės, todėl šiai dienai nėra numatytos priemonės, kai iki šiol nėra aišku, koks tiksliai yra hidroelektrinių poveikis. Visada geriau nuspėti blogesnį scenarijų ir įsitikinti, kad taip nėra, nei skirti pinigus konkrečioms priemonėms, neišsiaiškinus, ar jos tikrai reikalingos.

N. Kupliauskas, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Mažeikių rajono agentūros vedėjas paminėjo, kad Mažeikių rajone yra keturiolika hidroelektrinių ir ateityje numatoma statyti naujų. Verslininkai nerimsta. Būtų tikslinga, kad nebūtų leidžiama statyti daugiau hidroelektrinių.

A. Margerienė, Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja atsakė, kad šiuo metu Vandens įstatymu apribota hidroelektrinių statyba. Taip pat yra eilė saugomų upių, ant kurių draudžiama statyti hidroelektrines. Nors ir esame aplinkosaugininkai, suvokiame, kad egzistuoja ir verslo interesai. Siekiame, kad jų įtaka būtų kuo mažesnė ir taip pat būtų užtikrinta tinkama esamų hidroelektrinių eksploatacija.

S. Margalikas, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Mažeikių rajono agentūros vyriausiasis specialistas paminėjo, kad skirta nedaug investicijų ir nekalbėta apie paviršinių nuotekų problemas.

A. Margerienė, Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja atsakė, kad prioritetas šiai dienai yra miesto, o ne paviršinių nuotekų tvarkymas. O pramonėje yra taikomas „teršėjas moka“ principas - taigi, pramonė pati turi atitikti aplinkosaugos reikalavimus bei daryti tai iš savo lešų.

A. Petrikas, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Telšių rajono agentūros vedėjas pasiteiravo, kodėl nebuvo paminėta, kad Pateklos upėje bus pasiekta gera būklė, nes rekonstruoti Telšių miesto nuotekų valymo įrenginiai.

J. Vaitiekūnienė, projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“, ekspertė atsakė, kad Patekloje numatyta atlikti papildomus matavimus, siekiant įvertinti, ar Telšių nuotekų valymo įrenginių poveikis upei vis dar reikšmingas. Beje, į šią nuotekų valyklą patenka ir nemažai nuotekų iš pramonės įmonių.

A. Petrikas, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Telšių rajono agentūros vedėjas užsiminė, kad Rainių gyvenvietėje atlikta nuotekų tinklų plėtra, todėl nebūtų tikslinga numatyti papildomą priemonę Rainių gyvenvietei. Tačiau Balvio ežeras yra probleminis, jam neigiamą įtaką daro durpynas.

I. Sirusienė, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Kelmės rajono agentūros vedėja pasiteiravo, kaip Lietuvos upių baseinų būklė atrodo, palyginus su kitomis Europos Sąjungos šalimis?

A. Margerienė, Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja atsakė, kad iki šiol nelabai aišku, ką reiškia gera upių baseinų būklė kiekvienoje Europos Sąjungos šalyje, nes nebuvo kalbama apie skirtingose šalyse naudotus kriterijus gerai būklei nustatyti.

B. Paukštys, projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“, vadovas, įmonė „Vandens harmonija“ paminėjo, kad Rumunijoje, Bulgarijoje prakankamai prasta vandenų būklė, o Didžiojoje Britanijoje, pavyzdžiui, geresnė.

Susitikimo dalyvių sąrašas:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija	Kontaktai
1	Vidas Balionis	Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir normatyvų skyriaus vedėjo pavaduotojas	Tel.: 8 46 46 64 62 Faks.: 8 46 466452 El. paštas: V.Balionis@klrd.am.lt
2	Lina Dirsiene	ŠRAAD Mažeikių agentūra	Tel. 8 443 90071 l.dirsiene@srd.am.lt
3	Vytautas Janulis	UAB „Mažeikių vandenys“	Tel. 8 443 68245 mvandenys@mazeikiai.omnitel.net
4	Dalia Keršytė	UAB „Mažeikių vandenys“	Tel. 8 443 68243 d.kersyte@mvandenys.lt
5	Zigmantas Kristutis	Mažeikių rajono savivaldybės administracija	Tel. 8 443 98242 z.kristutis@mazeikiai.lt
6	Nilius Kupliauskas	ŠRAAD Mažeikių agentūra	Tel. 8 443 90070 n.kupliauskas@srd.am.lt
7	Julius Lečkauskas	Telšių rajono savivaldybės administracija	Tel. 8 444 56179 d.pavaduotojas@telsiai.lt
8	Augustinas Lenkutis	ŠRAAD Akmenės raj. agentūra	Tel. 8 425 56620 a.lenkutis@srd.am.lt
9	Steponas Margalikas	ŠRAAD Mažeikių agentūra	Tel. 8 443 90071 s.margalikas@srd.am.lt
10	Vytautas Mažeikis	Mažeikių rajono savivaldybė	Tel. 8 443 98198 v.mazeikis@mvandenys.lt
11	Alfredas Nicius	ŠRAAD Mažeikių agentūra	Tel. 8 443 90075 a.nicius@srd.am.lt
12	Algis Norbukas	ŠRAAD Akmenės r. agentūra	Tel. 8 425 56837 A.norbukas@srd.am.lt
13	Algirdas Petrikas	ŠRAAD Telšių agentūra	Tel. 8 444 53802 a.petrikas@srd.am.lt
14	Irena Sirusienė	ŠRAAD Kelmės r. agentūra	Tel. 8 427 53179 i.sirusiene@srd.am.lt
15	Alfredas Zaveckas	ŠRAAD Telšių agentūra	Tel. 8 444 51898 a.zaveckas@srd.am.lt
16	Irena Latedaitė	ŠRAAD Plungės r. agentūra	Tel. 8 448 52792 i.latedaitė@srd.am.lt
17	Darius Laurinavičius	ŠRAAD Kelmės r. agentūra	Tel. 8 620 29667 d.laurinavicius@srd.am.lt
18	Vidmantas Lopeta	Kurtuvėnų regioninio parko direkcija	Tel. 8 41 370333 vidmantas@kurtuva.lt
19	Sigitas Stuplinas	UAB „Telšių vandenys“	Tel. 8 699 46487
20	Juozas Rupulis	Varnių seniūnija	Tel. 8 614 74415 j.rupulis@telsiai.lt
21	Donatas Želvys	Upynos seniūnija	Tel. 8 698 38853
22	Darius Klemanskas	Telšių miesto seniūnija	Tel. 8 687 81048
23	Rita Jasmontaitė	AB „Pieno žvaigždės“ filialas Mažeikių pieninė	Tel. 8 443 97515 r.jasmontaite@pienozvaigzdes.lt
24	Edvardas Milevičius	AB „Pieno žvaigždės“ filialas Mažeikių pieninė	Tel. 8 443 48663 e.milevicius@pienozvaigzdes.lt
25	Dangira Bareikienė	Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo	Tel. +370 5 2668081 d.bareikiene@aaa.am.lt

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija	Kontaktai
26	Arūnas Čepelė	departamentas Aplikos ministerija, Vandenių departamentas, Vandenių išteklių ir normatyvų skyrius	Tel. 8 5 2663509 a.cepele@am.lt
27	Aldona Margerienė	Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavadootoja	Tel.: 8 5 266 28 02 el. paštas: a.margeriene@aaa.am.lt
28	Mindaugas Gudas	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos būklės vertinimo departamentas	tel. 8 5 2662814 el.paštas: a.gudas@aaa.am.lt
29	Martynas Pankauskas	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos būklės vertinimo departamentas, Upių baseinų valdymo skyrius	tel. 8 5 2662815 el.paštas: m.pankauskas@aaa.am.lt
30	Audrius Šepikas	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos būklės vertinimo departamentas, Upių baseinų valdymo skyrius	tel. 8 5 2662816 el.paštas: d.aidukaite@aaa.am.lt
31	Daiva Semėnienė	VŠĮ „Aplinkos apsaugos politikos centras“	tel. 8 5 2728936 el.paštas: daiva@aapc.lt
32	Ieva Oskolokaitė	VŠĮ „Aplinkos apsaugos politikos centras“	tel. 8 5 2727152 el.paštas: ieva@aapc.lt
33	Simona Daugintienė	VŠĮ „Aplinkos apsaugos politikos centras“	tel. 8 5 2727152 el.paštas: aapc@aapc.lt
34	Bernardas Paukštys	B.Paukščio įmonė „Vandens harmonija“	Tel. 8 5 2757278 el. paštas: bernardas@iti.lt
35	Jurgita Vaitiekūnienė	Projekto ekspertė	Mob. tel. 8 615 14383, el.paštas: jurga.vaitiekuniene@gmail.com
36	Tomas Virbickas	Gamtos tyrimų centras, Ekologijos institutas	tel. 8 686 30400; tvirbickas@takas.lt
37	Julius Taminskas	Gamtos tyrimų centras, Geologijos ir geografijos institutas	Tel. 8 5 2104706 Julius.taminskas@geo.lt
38	Goda Gudienė	VŠĮ „Baltijos aplinkos forumas“	tel. 5 215 92 88, el.paštas: goda.gudiene@bef.lt

Lielupės upių baseinų rajono valdymo plano ir priemonių programos pristatymas

2010 m. spalio 28 d. Nr.
Pasvalys

Pristatymas vyko 2010 m. spalio 28 d. Pasvalio rajono savivaldybėje, Vytauto Didžiojo al. 1.

Renginio pirmininkė – Aldona Margerienė, Lielupės upių baseinų rajono koordinavimo tarybos narė, Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja.

Lielupės upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sekretorius – Mindaugas Gudas, Lielupės upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sekretorius, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento direktorius.

Sekretorius – Audrius Šepikas, Aplinkos apsaugos agentūros Upių baseinų valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas.

Dalyvavo: Lielupės upių baseinų rajono (toliau – UBR) koordinavimo tarybos nariai, kitų institucijų bei visuomenės atstovai.

SVARSTYTA:

9. Ūkinės veiklos poveikis paviršinio vandens telkiniams,
10. Ūkinės veiklos poveikis požeminio vandens telkiniams,
11. Priemonių programa vandensaugos tikslams pasiekti ir jos sąnaudos,
12. Interaktyvus žemėlapis - <http://gis.gamta.lt/baseinuvaldymas>.

Susitikimo pradžioje pristatytas Aplinkos apsaugos agentūros užsakymu sukurtas filmas – „Kaip mes rūpinamės savo vandeniu“.

Aldona Margerienė, Lielupės UBR koordinavimo tarybos narė, Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja pasveikino susirinkusius ir paminėjo, kad bus diskutuojama apie sukurtą Lielupės UBR valdymo planą ir priemonių programą, kurią artimiausiu metu planuoja patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Parodytas filmas „Kaip mes rūpinamės savo vandeniu“.

Jurgita Vaitiekūnienė, projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“, ekspertė pristatė pranešimą tema „Ūkinės veiklos poveikio paviršinio vandens telkiniams Lielupės UBR“.

Bernardas Paukštys, projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“, vadovas, įmonė „Vandens harmonija“ pristatė pranešimą tema „Ūkinės veiklos poveikis požeminio vandens telkiniams“.

Ieva Oskolokaitė, projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“ ekspertė bei Viešosios įstaigos Aplinkos apsaugos politikos centro jaunesnioji ekspertė pristatė pranešimą tema „Priemonių programa vandensaugos tikslams pasiekti ir jos sąnaudos“.

Martynas Pankauskas, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento Upių baseinų valdymo skyriaus vedėjas pristatė interaktyvų žemėlapi - <http://gis.gamta.lt/baseinuvaldymas>.

DISKUSIJOS:

V. Zurba, Biržų rajono savivaldybė, Vietinio ūkio skyriaus vyriausiasis specialistas pasiteiravo per kiek laiko atnaujinami duomenys sistemoje - <http://gis.gamta.lt/baseinuvaldymas>.

M. Pankauskas, Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės vertinimo departamento Upių baseinų valdymo skyriaus vedėjas atsakė, kad paviršinio ir požeminio vandens būklė vertinama pagal vidutinius metų duomenimis. O, pavyzdžiui, rizikos telkinių statusas greitu metu nesikeis.

E. Junevičienė, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Šiaulių rajono agentūros vyresnioji specialistė pasidomėjo, kokia metodika vadovaujantis buvo įvertinta, kad Šiladžio upelio teršėjas yra Kairių miestelis, o ne, pavyzdžiui, šalia esantis sąvartynas.

J. Vaitiekūnienė, projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“, ekspertė paminėjo matematinio modeliavimo metodą bei matavimus, atliekamus žemiau išleistuvo.

B. Paukštys, projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“, vadovas bei Viešosios įstaigos „Vandens namai“ vadovas paminėjo, kad požeminio vandens monitoringo duomenimis, sąvartynas yra per toli, kad darytų neigiamą poveikį minėtai upei.

R. Šemeta, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Aplinkos skyriaus vedėjas pasiteiravo dėl papildomų priemonių Rėkyvos ir Talkšos ežerams. Pasiteirauta, kas konkrečiai bus atliekama tiriamojo monitoringo metu. Pasvarstyta, kad tyrimams numatyta pakankamai mažai lėšų.

A. Margerienė, Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja paaiškino, kad nėra aišku, kas tiksliai įtakoja Talkšos ežero neatitikimą gerai būklei – ar gyventojų generuojama tarša, ar durpyno įtaka. Siekiant tai išsiaiškinti, bus inventorizuojami taršos šaltiniai.

J. Taminskas, Geologijos ir geografijos institutas, Klimato ir vandens tyrimų skyriaus vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas papildė, kad kuomet bus išsiaiškinta, kokios konkrečios veiklos įtakoja ežero taršą, tada bus taikomos ir konkrečios priemonės.

A. Margerienė, Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotoja, kalbėdama apie Rėkyvos ežero problemas užsiminė, kad numatyti 22 tūkstančiai litų bus skirti valstybiniam monitoringui.

R. Šemeta, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Aplinkos skyriaus vedėjas užsiminė, kad apie Rėkyvos problemas buvo daugiau informacijos pirmame projekto „Lielupės-Ventos-Dauguvos UBR valdymo planų parengimas“ etape, Rėkyvos problema buvo sureikšmintą, o dabar atrodo, kad šios problemos kaip ir nebeliko. Atrodo, nubraukiamos ir Geologijos ir geografijos instituto ekspertų, dirbusių dvejus metus su Rėkyvos ežero problemomis, išvados.

J. Taminskas, Geologijos ir geografijos institutas, Klimato ir vandens tyrimų skyriaus vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas atsakė, kad Geologijos ir geografijos instituto išvadose buvo kelios priemonės dėl poveikio aplinkai vertinimo, rekomenduota, kad reikia nuardyti paaukštinimą ir krantų erozija turėtų sumažėti, kitos priemonės. Negalima būtų sakyti, kad nubraukiame šias priemones. Yra stebima durpyno aplinka, vykdomas išplėstinis durpyno monitoringo planas, stebima meteorologinė informacija, durpyne įrengta automatinė stotis, kuri padės matuoti durpyno poveikį gyvenimo kokybei. Tada galėsime geriau pasakyti, kokią įtaką durpynas daro atmosferai, vandeniui, gyvenimo kokybei. Žmonės neretai operuoja ne informacija, o jausmais, sakydami, kad pažemėjo ežero lygis, kai tyrimai tuo tarpu rodo, kad jis per aukštas.

T. Virbickas, Gamtos tyrimų centro Vandens ekosistemų skyriaus, Gėlujų vandenų ekologijos sektoriaus vadovas paminėjo, kad formaliai Rėkyvos ežerui skirta priemonė turėjo vadintis studija, kurios tikslas stabilizuoti ežero būklę. Per sekantį planavimo etapą, bus pasiūlytos konkrečios priemonės ežerui tvarkyti.